



FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Areal- og kulturvernavingdelinga
Areála- ja kultursuodjalanossodat

KULTURHISTORISK REGISTRERING 2010/2011

Ny 420 kV-linje Balsfjord-Hammerfest, Saksnr 07/00597,
Alta, Kvalsund og Hammerfest kommuner



Utsikt mot steinalderlokalitet ID 137666. Mot nord. © JOEV, FFK

Kommentar til 2010/2011 utgaven

Den kulturhistoriske registreringen av traseen for ny 420 kV-linje mellom Balsfjord og Hammerfest ble gjennomført over to sesonger, 2010 og 2011. Det ble sett som hensiktsmessig å få en samlet rapport fra FFK for disse to sesongene. Rapporten for sesongen 2010 er derfor videreført i denne (2010/2011) utgaven og registreringer for 2011 er supplert til de tidligere registreringene.

Det er gjort en korrigerings under sammendrag fra 2010 utgaven. I 2010 utgaven står det at det er funnet 60 lokaliteter i 2010, det riktige tallet er 45 lokaliteter og 60 enkeltminner. Dette er endret i denne utgaven.

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING / REGISTRERING

Kommune:	Alta, Kvalsund og Hammerfest		
Tiltakshaver:	Statnett SF		
Adresse:	Postboks 5192 Majorstua		
	0302 Oslo		
Navn på sak:	Ny 420 kV-linje Balsfjord-Hammerfest		
Saksnummer:	07/00597		
Prosjektnummer:	101006		
Registrering utført:	21.06.10 – 10.09.10 Og 09.06.11- 01.07.11	Ved:	Evelyn Johnsen (JOEV), Renate Martinussen (MARE), Sofi Östman (OSSO) Anja Roth Niemi og Bernt-Johnny Bertheussen
Rapport fullført:	November 2011	Ved	Evelyn Johnsen
<p>Autom. fredete kulturminner i området: Årets registrerte kulturminner er listet i vedlegg 1.</p> <p>Nyere tids kulturminner i området: Skiferbrudd, Skyttergraver, veianlegg, Tjærebrenningsanlegg, mulig kullmile, seteranlegg, tilfluktssted under evakueringen 2VK.</p>			
Fotodokumentasjon:	I:\Sentraladministrasjonen\Areal- og kulturvernveddelinga\FOTO\KAMERA FFK\2 PROSJEKTER - STØRRE ARKEOLOGISKE BEFARINGER\420 kV-linje Balsfjord Hammerfest		
Faglige konklusjoner:			
<input type="checkbox"/> Tiltaket er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
<input checked="" type="checkbox"/>	Tiltaket er i konflikt	<input checked="" type="checkbox"/>	Tiltaket er i konflikt
<input type="checkbox"/>	Ingen synlige, potensiale under bakken	<input type="checkbox"/>	Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
<input type="checkbox"/>	Ikke vurdert	<input type="checkbox"/>	Ikke vurdert
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringer		Merknader	
<input type="checkbox"/>	Videre reg. ikke nødvendig	<input type="checkbox"/>	Ingen merknad
<input type="checkbox"/>	Videre reg. nødvendig	<input type="checkbox"/>	Tilråd spesialområde
<input checked="" type="checkbox"/>	Reg. fullført	<input type="checkbox"/>	Tilråd dispensasjon
<input type="checkbox"/>		<input checked="" type="checkbox"/>	Foreløbig uavklart

RAPPORT FINNES PÅ: I:\SENTRALADMINISTRASJONEN\AREAL- OG KULTURVERNAVDELINGA\ARKEOLOGI\ADMINISTRASJON\BEFARINGER\BEFARINGSRAPPORTER 2011\420KV_BALSFJORD-ALTA-KVALSUND-HAMMERFEST

Innhold

KOMMENTAR TIL 2010/2011 UTGAVEN	1
1. BAKGRUNN FOR PLANEN.....	5
2. SAMMENDRAG	5
3. OMRÅDET	10
4. STRATEGI OG METODE.....	11
4.1. DELTAGERE OG TIDSRUM	11
5. BESKRIVELSE AV UNDERSØKELSENE	12
5.1. FYLKESGRENSE – HOLMVANNET.....	12
5.2. STORE HOLMVANN – SKILLEMOEN - STORVANNET	20
5.2.1. <i>Skillemoen transformatorstasjon</i>	21
5.2.2. <i>Forslag til ny plassering av Skillemoen transformatorstasjon</i>	27
5.3. STORE HOLMVANN – EIBYMOEN - STORVANNET	28
5.3.1. <i>Eibymoen Transformatorstasjon</i>	28
5.4. STORVANNET - TRANSFARELVDALEN	28
5.4.1. <i>Kontrollregistreringer:</i>	30
5.5. TRANSFARELVDALEN – BIGAS	31
5.6. BIGAS – SKAIDI	32
5.7. SKAIDI – KVALSUND	44
5.8. KVALSUND – AKKARFJORD	45
5.9. AKKARFJORD – HYGGEVANN	45
6. KONKLUSJON.....	50
VEDLEGG 1: LISTE OVER FUNN.....	52
VEDLEGG 2: KART	56
VEDLEGG 3 RAPPORT FRA VAM.....	69
VEDLEGG 4: SKJEMA FOR 14C DATERING ID 138072	71
VEDLEGG 5: SKJEMA FOR 14C DATERING ID 138071.....	74
VEDLEGG 6: KART OVER OMRÅDER FOR PRØVESTIKK.....	76

1. Bakgrunn for planen

Bakgrunn for planen er at Statnett SF planlegger å bygge ny 420 kV-linje mellom Balsfjord og Hammerfest. Areal- og kulturvernveddelinga har ansvar for å vurdere behovet for, og å utføre § 9 undersøkelser i traseen som går fra fylkesgrensen Troms-Finnmark til Hammerfest i Finnmark fylke. Den nye linjen skal gå parallelt med den eksisterende kraftlinjen størstedelen av traseen. Et lite område ved Kvalsund, Leirbotnvann og fra Rafsbotn mot Eiby og opp til Store Holmvann i Alta og på østsiden av Tyven i Hammerfest vil traseen avvike fra den eksisterende. Sametinget befarte området Fæg fjord – Kvalsunddal i 2003 uten funn, for utenom dette ble det gjort en mindre undersøkelse når den eksisterende kraftlinjen ble bygd. På bakgrunn av dette var det nødvendig med en kulturhistorisk registrering for å kartlegge kulturminner langs traseen og avklare om tiltaket kommer i konflikt med Kulturminneloven (kml) av 9. juni. 1978. Undersøkelsesplikten jfr. kml § 9 ansees som fullført for det omsøkte tiltaket.

2. Sammendrag

Under befaringen av traseen for Statnett SFs nye 420 kV-linje i 2010 ble det til sammen funnet 45 lokaliteter og 60 enkeltminner. Herunder tre stk. ikke fredet nyere tids kulturminner. To lokaliteter med uavklart vernestatus og 40 stk. automatisk freda kulturminnelokaliteter jfr. kml § 4, 1. og 2. ledd. I 2011 ble det funnet fire stk. ikke fredete kulturminnelokaliteter, to stk. uavklart samisk over 100 år og en automatisk freda kulturminnelokalitet jfr. kml § 4. Under er kulturminnene listet fra sør til nord etter ønske fra tiltakshaver. L-nr er lokalitetsnr nummerert fortløpende i felt. Koordinatene er i WGS 1984 UTM sone 33. Totalt er det to stk. automatisk freda kulturminner jfr. kulml §4 første ledd som må søkes frigitt og et ikke automatisk freda kulturminne som ønskes videre undersøkt for å sikre verdifull kulturhistorisk informasjon.

Fylkesgrense – Store Holmvann

Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
ID 137968	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N775727,4 Ø796606,5	L35
ID 137966	Fangstlokalitet	Melkegjemme	Automatisk freda	N7756616,9 Ø791650,5	L34
ID 137969	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7760357,6 Ø800188,7	L31
ID 137972	Fangstlokalitet	Kjøttgjemme	Automatisk freda	N7760432,3 Ø800244,9	L32
ID 137971	Fangstlokalitet	Melkegjemme	Automatisk freda	N7760021,6 Ø800451,2	L36
ID 137965	Fangstlokalitet	Kjøttgjemme	Automatisk freda	N7764054,7 Ø803092,8	L29
ID 137970	Fangstlokalitet	Kjøttgjemme	Automatisk freda	N7764111,5 Ø803094,9	L28
ID 137962	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7764018,5 Ø803445,1	L30
ID 137973	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7764492,5 Ø804188,2	L27
ID 137961	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7764989,5 Ø804816,2	L26
ID 137964	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7765133,5 Ø804916,7	L25
ID 137963	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7765193,6	L33

				Ø804932,9	
ID 137967	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7765203,2 Ø805005,4	L24

Kulturminnene blir direkte berørt eller ligger i umiddelbar nærhet til den planlagte traseen. Funnene er samisk over 100 år og automatisk freda. Sametinget er rette myndighet når det gjelder forvaltning av samiske kulturminner.

Store Holmvann – Skillemoen - Storvannet

Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
145341	Teltboplass	Árran	Uavklart	N7767103,7 Ø807482,3	L53
149785	Tjæremile	Tjærehjell	Ikke automatisk fredet	N7776768,33 Ø815571,6	L51

Árran ligger i den planlagte traseen men er usikker samisk over 100 år, tjærebrenningsanlegget er ikke automatisk fredet og kommer ikke i konflikt med traseen.

Store Holmvann – Eibymoen - Storvannet

Funn av et ledegjerde ved Kristendalsvannan, usikker alder, Sametinget kontrollerer.

Eibymoen Transformatorstasjon

Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
ID 138676	Gravminne	Røys	Automatisk freda	N7769869,1 Ø812807,7	L43

Skillemoen transformatorstasjon

Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
138073	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7776162,3 Ø814126,1	L39
138071	Mulig kullmile	4 groper, 1 tuft	Ikke automatisk fredet	N7776437,1 Ø814078,1	L41
138072	Tjæremile	3 groper, 1 tjærehjell	Ikke automatisk fredet	N7776512,4 Ø814170,9	L40

ID 138071 og ID 138072 vil bli direkte berørt av tiltaket. ID 138071 er ¹⁴C datert til yngre enn 1665 og ¹⁴C alder før nåtid er 200 år +/- 25-30 og dermed ikke automatisk fredet. ID 138072 er ikke automatisk fredet, men vurderes til å ha stor kulturhistorisk verdi da den er datert til den første kvenske innvandringen i Alta. Utfra kulturminnefaglige interesser vil transformatorstasjon på Skillemoen komme i direkte konflikt med kulturminner, mens transformatorstasjon på Eibymoen ikke kommer i direkte konflikt med kulturminner, men det er nærhet til kulturminner. Videre vil linjealternativ 1.0 – 1.8 – 1.21 – 1.17 – 1.0 sør for Langvannet, mellom Gampvannet og Nallovarjavri til Eibymoen foretrekkes foran linjealternativ 1.0 – 1.11 – 1.17 – 1.0 med transformatorstasjon på Skillemoen. Dette vurdert på bakgrunn av funn gjort innenfor områdene for transformatorstasjonene.

Storvannet – Transfareldalen

Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
ID 138677	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7778299,7 Ø824473	L47
ID 138678	Skiferbrudd	Murkonstruksjon	Ikke fredet	N7778475,3 Ø824835,5	L48
ID 138674	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7783335,7 Ø827742,8	L50

Bygging av mast oppå Damhaugen nordøst for Storvannet kommer i direkte konflikt med ID 138677 som er automatisk fredet og må søkes frigitt dersom mastepunkt her opprettholdes. Det var ikke mulig å finne ytterligere fangstgroper i området ved kontrollbefaring. ID 138678 er del av et større område med spor fra tidlig skiferbruddvirksomhet på vestsiden av Nalganas som ikke er automatisk fredet, men viktig i den tidlige historien til Altaskiferen. ID 138674, datert til samisk over 100 år, blir ikke direkte berørt av den planlagte traseen.

Transfareldalen - Bigas

Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
Ingen	Veianlegg	Vei	Ikke fredet	N7804487,25 Ø826736,34	L38

Bigas - Skaidi

Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
ID 137332	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7807644,2 Ø828992,1	L12
ID 137334	Fangstlokalitet	Kjøttgjemme	Automatisk freda	N7807737,5 Ø828946,6	L11
ID 137333	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7808135 Ø829530,5	L13
ID 137663	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7811680,1 Ø834085,4	L19
ID 137665	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7811906,6 Ø834046	L17
ID 137662	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7811921,2 Ø834050,3	L18
ID 137666	Aktivitetsområde	Avslag, fangstgrop	Automatisk freda	N7811928,7 Ø834070,6	L16
ID 137402	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7816435,6 Ø838808,4	L15
ID 137401	Fangstlokalitet	Kjøttgjemme	Automatisk freda	N7816549,2 Ø838693,1	L14
ID 137107	Gravfelt	5 urgraver	Automatisk freda	N7820129,6 Ø843130	L5
ID 137106	Gravminne	urgrav	Automatisk freda	N7820259,4 Ø843103,9	L6
ID 137169	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7821906,8 Ø844766,3	L7
ID 137167	Fangstlokalitet	Kjøttgjemme og árran	Automatisk freda	N7824069,1 Ø847725,7	L9
ID 137168	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7824165,1 Ø847909,4	L8
ID 137108	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7825407,6 Ø849459,4	L4
ID 137030	Teltboplass	Teltring	Automatisk freda	7829585.97 Ø851906.57	L3
ID 137029	Teltboplass	Teltring /árran	Uavklart	7831637.06 Ø852793.00	L1
ID 137028	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7831773.51 Ø 853031.70	L2
Ingen	Krigsminne	32 skyttergraver fra 2VK	Ikke fredet	N7835162.16 Ø854157.60	L0

Kulturminnene blir direkte berørt eller ligger i umiddelbar nærhet til den planlagte traseen. Bygging av mast på morenerygg mellom Sennalandvatna i Kvalsund kommune

kommer i direkte konflikt med ID 137666 som er automatisk fredet. Denne må søkes friggitt dersom planene om mastepunkt her opprettholdes. Resten av ID- numrene er datert til samiske over 100 år. Den planlagte traseen går rett over vestlig ende av krigsminnene. Planlagt mastepunkt ligger i underkant av 50 meter vest for den vestligste skytterstillingen.

Skaidi transformatorstasjon

Ingen funn

Skaidi - Kvalsund

Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
ID 137664	Fangstlokalitet	4 Fangstgroper	Automatisk freda	N7841958,1 Ø851349,6	L20
ID 137833	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7846233,9 Ø837029,9	L21
ID 137832	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7846200,5 Ø836983,6	L22
ID 137834	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7846207,6 Ø837154,7	L23

Den planlagte linjen kommer ikke i direkte konflikt med kulturminnene, men det er nærhet til kulturminner. ID 137664 ligger like nord for og inntil eksisterende kraftlinje, den planlagte traseen skal gå på sørsiden parallelt med denne. Lokaliteten ligger ca 60 meter nord for den planlagte foreløpige traseen og ca 135 meter nordvest for planlagt mastepunkt PEL9125. ID 137833 ligger ca 30 meter nord for eksisterende kraftlinje og ca 190 meter fra nærmeste planlagte mastepunkt. ID 137832 og ID 137834 ligger under eksisterende kraftlinje og over 200 meter fra nærmeste planlagte mastepunkt. Den planlagte traseen skal gå på sørsiden og parallelt med den eksisterende linjen.

Kvalsund - Akkarfjord

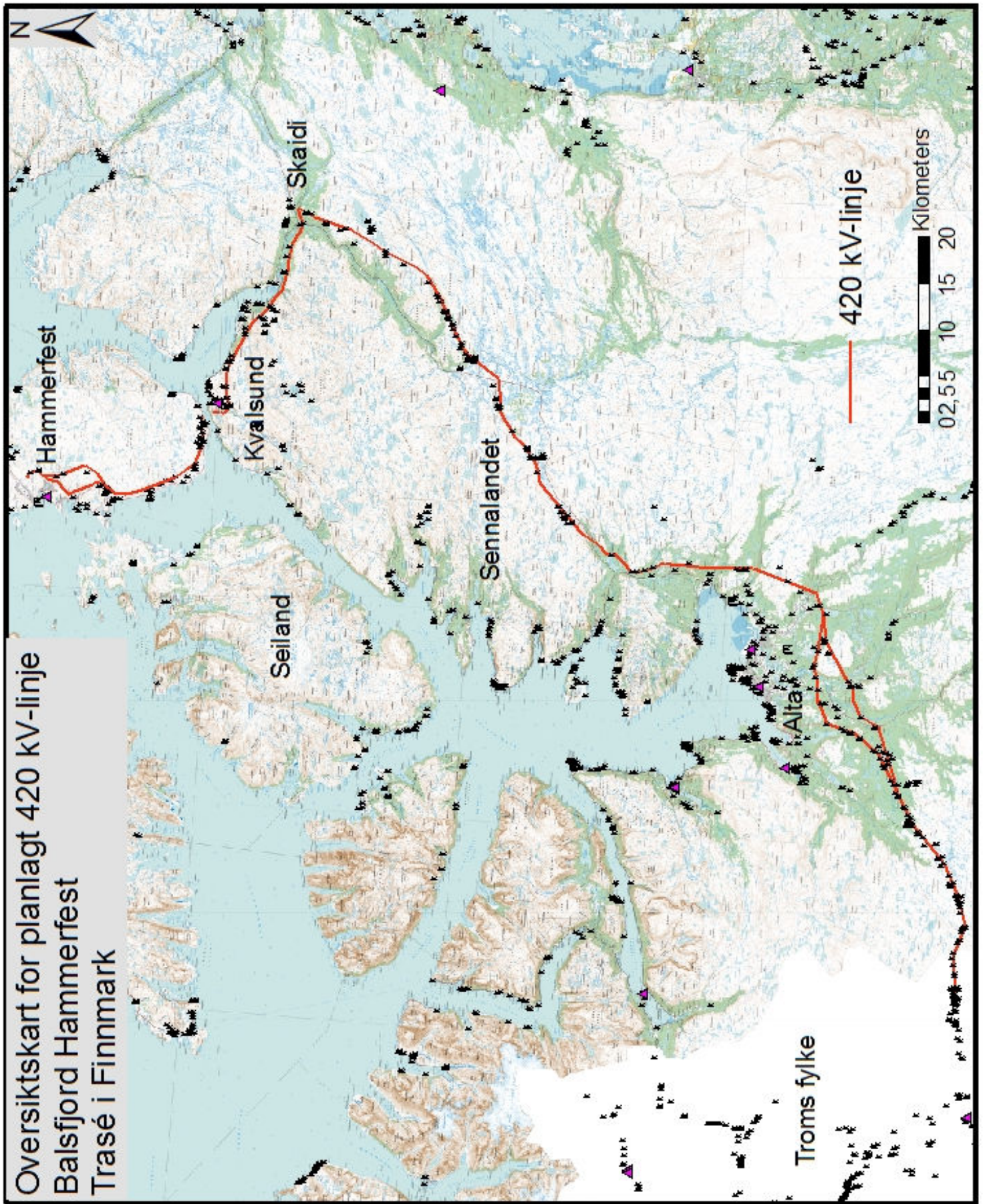
Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
ID 138501	Steinkonstruksjon	Røys	Ikke automatisk fredet	N7850608,1 Ø823546,2	L37

Akkarfjord - Hyggevaan

Askeladden ID	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater	L-nr
ID 145352	Fangstanlegg	4 Bogasteller	Automatisk freda	N7846233,9 Ø837029,9	L55
ID 145353	Seteranlegg	9 kulturminner	Ikke automatisk fredet	N7841958,1 Ø851349,6	L54
ID 145348	Krigsminne	Evakueringshule	Ikke automatisk fredet	N7846207,6 Ø837154,7	L57
ID 145354	Seteranlegg	Tuft, gjemme	Ikke automatisk fredet	N7846200,5 Ø836983,6	L56

ID 145352 er automatisk fredet, men kommer ikke i konflikt med traseen. ID 145353 kommer i direkte konflikt med traseen da linjen går over. Denne er ikke automatisk fredet, men om det er mulig er det ønskelig at det tas hensyn til kulturminnene når mastepunkt skal settes. ID 145348 og ID 145354 er ikke automatisk fredet og kommer ikke i konflikt med traseen, men det er ønskelig at utbygger er kjent med kulturminnenes nærhet.

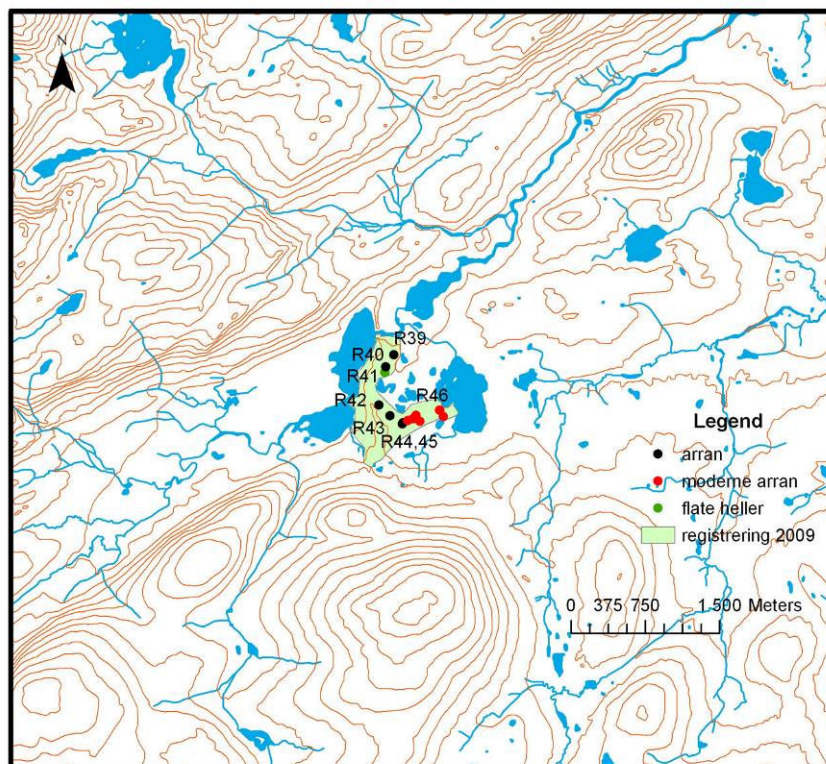
Oversiktskart for planlagt 420 kV-linje
Balsfjord Hammerfest
Trasé i Finnmark



3. Området

Traseen for den nye 420 kV-linjen i Finnmark ligger i kommunene Alta, Kvalsund og Hammerfest. Traseen er delt opp i ulike deltraseer. Feltsesongen 2010 ble disse traseene befart; mellom fylkesgrensen til Troms og til Holmvannet sørvest for Alta. Transfarelvdalen-Storvannet. Transfarelvdalen – Bigas, Bigas – Skaidi, Skaidi – Kvalsund, Kvalsund – Akkarfjord og transformatorstasjonene på Skaidi, Eibymoen og Skillemoen. For feltsesongen 2011 ble disse traseene befart; Store Holmvann-skillemo-Storvannet. Store Holmvann – Eibymoen – Storvannet og Akkarfjord til Hyggevann.

Det er ikke tidligere kjent automatisk freda kulturminner som kommer i direkte konflikt med tiltaket, men det er kjent kulturminner som blir indirekte påvirket av linja. Ved Skillemoen transformatorstasjon er det kjent et fangstanlegg (ID 47591) sørvest for det planlagte området. Ved Eibymoen er det tidligere registrert en gravrøys (ID 57386) nord for planområdet. Nordøst for Storvannet i Alta kommune er det registrert to områder med fangstgroper, ID 132947 er uavklart og ikke kartfestet da disse rapporteres om at er vanskelig å finne i tettvokst skog. ID 132948 er automatisk freda, men ikke nøyaktig kartfestet. Det er tidligere registrert en fangstgrop på moreneryggen mellom Sennalandvatnan, ble lagt inn i Askeladden etter befaringen 2010. Institutt for arkeologi og sosialantropologi ved Universitetet i Tromsø har et pågående forskningsprosjekt omhandlende "landskapskunnskap og ressursforvaltning i indre Troms og Finnmark 2500 f.kr. – 1000 e.kr. (LARM)". I forbindelse med dette har de registrert seks automatisk freda árran på en randmorene ved Sennalandvatna i Kvalsund kommune, traseen for den nye 420 kV linja skal passere langs fjellfoten rett nordvest for dette, disse ble lagt inn i Askeladden i april 2011.



Kart over Sennalandvatna hentet fra befæringsrapport LARM 2009. Indre Finnmark. Marianne Skandfer

4. Strategi og metode

Under forarbeidet til prosjektet var det utbredt samarbeid med Sametinget og det ble planlagt at dette samarbeidet skulle fortsette i felt. I 2010 ble det planlagt to feltlag som befarer parallelt. Disse feltlagene skulle bestå av en til to fra Sametinget og en til to fra Finnmark fylkeskommune. Under befaringen ble det erfart at det var mest effektivt å være tre stykker som gikk manngard langs traseen for å få dekket hele det berørte området. I 2011 ble det også samarbeidet med Sametinget, da med to representanter fra hver.

Undersøkelsene bestod i synsbefaring og prøvestikking. Det ble tatt prøvestikk etter landskapsanalyse, nærhet til ferskvann, tørre, lett drenerte boflater, skjerming for vind, gamle strandterrasser. Det ble i tillegg fokusert på å undersøke områder som ikke ligger innenfor denne landskapsanalysen, dette for å danne et vurderingsgrunnlag for lignende områder senere og for å bekrefte/avkrefte tradisjonelle teorier om boplassers beliggenhet.

Det var ønskelig å få så nøyaktig informasjon om traseen som mulig fra tiltakshaver. Eksakte mastepunkter og linjetrase ble ved start i felt (uke25) mottatt for traseen mellom Biggas – Skaidi. Mastepunkter for Traseen fra Kargeneset til Kvalsund ble ferdigstilt og mottatt i løpet av juli. Shapefiler med koordinater for de resterende traseene ble mottatt som foreløpige linjetraseer, der mastepunktene ikke var tatt ut og dermed kunne det bli endringer i traseen ved et senere tidspunkt. Befaringene startet fra Skaidi, med Skaidi transformatorstasjon og sørover mot Bigas i uke 25. Denne traseen ble befart først fordi den hadde nøyaktige mastepunkt. Befaringene her ble startet uten samarbeid med Sametinget på grunn av at de ikke var klar til å starte i felt. En del traseer som ble befart i 2011 hadde ikke fastsatte mastepunkt.

Underveis i befaringen i 2010 ble det rapportert til Statnett hver mandag i partallsuker om progresjon og funn. Denne fortløpende rapporteringen hadde til hensikt å holde Statnett oppdatert på funn i forhold til nødvendige endringer av traseen og eventuelle nødvendige søknader.

Det ble dokumentert med foto, loggføring og digitale feltdatasamlere. I felt ble det brukt PDA, GPS og digitale kompaktkamera. Det ble budsjettert med tre stk PDA, GPS og Kamera. GPS har tradisjonelt en nøyaktighet på +-5 meter. Under befaringen ble det imidlertid erfart større feilmargen i visse områder, opptil 150 meter. Det er sannsynlig at disse problemene kom på grunn av nærhet til kraftlinjen, selv om dette ikke er bekreftet.

Løsfunn ble ikke innsamlet.

4.1. Deltagere og tidsrom

Den kulturhistoriske undersøkelsen foregikk i feltsesongen 2010 og 2011. I 2010 ble den utført fra og med uke 25 til og med uke 37. Prosjektleder og feltleder 1 var Evelyn Johnsen. Feltleder 2 var Renate Martinussen, Sofi Östman og Anja Roth Niemi. Feltleder 2 ble brukt fordi feltarbeiderne ville ha utvidet ansvarsområde i forhold til innregistrering av kulturminner og rapportering i felt i forhold til ansvaret en feltassistent ville hatt. Det ble brukt 30 dagsverk på forarbeid, inkludert budsjettering,

planlegging av feltarbeidet, ansettelse, opplæring, administrering av bolig og leiebiler. Det ble brukt 186 dagsverk på feltarbeidet fordelt på 4 feltarbeidere hvorav feltleder 1 brukte 362 timer og de nevnte feltleder 2 brukte henholdsvis 421,5 timer, 518,5 timer og 92 timer. I uke 29 og 30 ble det brukt firhjuling på strekningen Troms grensen – Holmvannet på Statnetts dispensasjon. Denne ble leid for 9 døgn hos Hauans i Alta. Etterarbeidet foregikk i ukene 38 til og med 43. Det ble brukt 23 dagsverk på etterarbeid inkludert etterarbeid for rapport og innlegging i Askeladden. Totalt 239 dagsverk. I 2011 ble befaringen utført i juni måned av Evelyn Johnsen og Bernt-Johnny Bertheussen. Det ble brukt 10 ukesverk på befaring og 3 ukesverk på for- og etterarbeid, til sammen 513 timer.

5. Beskrivelse av undersøkelsene

Beskrivelsen av undersøkelsene blir her gjort fra sør til nord da dette er et ønske fra tiltakshaver. Kronologisk liste over funnene finnes i vedlegg 1. ID-nr er tildelt i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden. F-nr representerer enkeltminnene i den rekkefølgen de er registrert i felt. L-nr representerer lokaliteten enkeltminnet inngår i. Det kan være flere F-nr innenfor et L-nr.

5.1. Fylkesgrense – Holmvannet

I uke 29 og 30 i 2010 ble traseen Tromsgrensen – Store Holmvann befart av Anja Roth Niemi. Været i løpet av befaringen var svært vekslende fra fint vær til yr, tåke og kuling. Det ble registrert 13 samiske lokaliteter på strekket mellom Holmvannshytta og Tromsgrensa i Alta. Statnett sin hytte ved Store Holmvann ble benyttet store deler av befaringen. Transport foregikk med ATV leid hos Hauans i Alta. Det ble i hovedsak befart langs traseen for ny 420 kV-linje, men også områder rundt vann ble nøyere undersøkt. Det ble ikke tatt prøvestikk under befaringen fordi det ble vurdert som lite egnet terreng langs traseen med mye våtmyr og tuemyr. Området fra Krokelta til Tromsgrensa består av ur, bart fjell og myr i daldrag. Deler av traseen består av tørrere flatere partier, disse ble undersøkt nøye, spesielt rundt Cihkanvuopmi. Det ble ført en sporlogg under befaringen som viser hvor det ble befart. Kart over denne finnes i vedlegg 2.

Under følger en beskrivelse av de samiske kulturminnene som er registrert mellom fylkesgrensen og Store Holmvann. Alle kulturminnene har blitt datert til eldre enn 100 år, samisk og dermed **automatisk freda**. Sametinget planlegger å befare traseen sommeren 2011 og de bes da om å gjøre en kontrollvurdering av vernestatus. Retning på bildene ble ikke registrert i løpet av befaringen. Kulturminnene er her listet fra sør mot nord.

ID 137968 Bosetning- Aktivitetsområde L35

F44. Árran med to parallelle rader med to hodestore steiner. 40x70 cm. Bevokst med lyng og ligger på tørr rabb nord for et lite tjern. Mulig nyere datering.



ID 137968. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137968. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137966 Fangst- / Landbrukslokalitet L34

F43. Rektangulær forsenkning, mulig melkegjemme, kantsatt med heller. 80 x 50 cm, ca 30 cm dyp, men lyngbevokst i bunn. Flere store heller på bakken vest for gropa. Orientert nordøst-sørvest. Ligger på bakkekam midt i myrlendt område i daldrag. Mulig ytterligere en kantsatt nedgraving 1,5 meter mot vest, men veldig overgrodd. Ligger mellom den eksisterende og den planlagte kraftlinjen.



ID137966. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137966. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137971 Fangst- / Landbrukslokalitet L36

F45. Rektangulær forsenkning, mulig melkegjemme. Den er foret med kantsatte heller, 40 x 50 cm, 27 cm dyp. Beliggende på toppen av haug nord for Helleelva. Stor flat stein hentet rett vest for kulturminnet og nylig lagt over. I bunn ligger en gammel oterfjøl og en flaske vodka. Ligger ca 300 meter sørøst for den planlagte traseen.



ID 137971. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137971. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137969 Teltboplass L31

F40. Árran, 8-tallsformet. Orientert sørvest-nordøst. I nordvest er den firkanta med 6 inntil 45 cm store stein. Den måler 1 x 1 meter. I direkte tilknytning i NØ er en sirkel med 6 hodestore steiner, 60x70cm. Bevokst med lav, ellers ubevokst. Ligger på lav åsrygg med utsyn mot Helleelva i nord. Ligger ca 60 meter nordvest for den eksisterende linja.



ID 137969. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137969. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137972 Fangstlokalitet L32

F41. Kjøttgjemme pent oppbygd i ur på flate sør for Helleelva, 2 x 1,5 meter stor grop, ca 1 meter dyp, tilnærmet kvadratisk. I nordøst ligger en kampestein. Mulig bogastelle? Ligger ca 60 meter nordvest for den eksisterende linja



ID 137972. © Anja R. Niemi, FFK



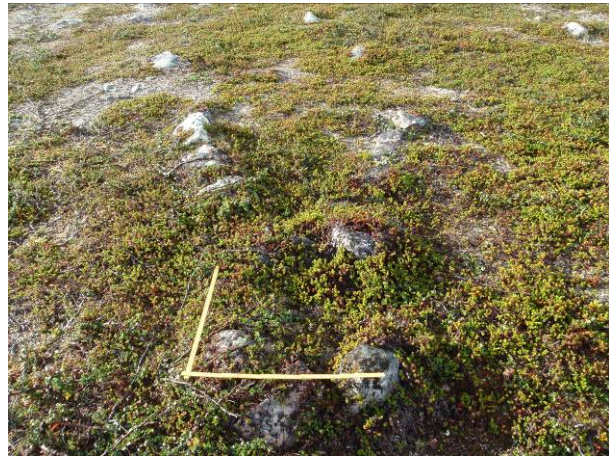
ID 137972. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137962 Teltboplass L30

F39. Árran med armer, 80 x 60 cm. To parallelle rader med tre hodestore steiner i sør. 130 cm lange svakt divergerende armer mot nord, vestlig rad med 4 steiner, østlig rad med 3 steiner. Delvis overgrodd med lyng. Ligger i den planlagte traseen.



ID 137962. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137962. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137965 Fangstlokalitet L29

F38. Kjøttgjemme beliggende i rullesteinsur med helling mot nord. Rektangulær 1 x 0.8 meter, 40 cm dyp. Ligger ca 200 meter nordvest for den eksisterende linjen.



ID 137965. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137965. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137970 Fangstlokalitet L28

F37. Kjøttgjemme i rullesteinsur med helling mot nord. 1x1m, 70cm dyp. Ligger ca 240 meter nordvest for den eksisterende linjen.



ID 137070. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137970 © Anja R. Niemi, FFK

ID 137973 Teltboplass L27

F36. Teltring og árran. Teltringen har diameter ca 5 meter. Halvsirkel av ca 40cm store stein synlig mot sør og sørvest. I senter er et sirkulært ildsted, diameter 80 cm og består av 10-13 hodestore stein, seinere gjenbrukt. Det finnes 2 større stein rett nord for ildstedet, samt inngangsstein 1 meter nord for ildstedet. Teltringsteinene er overgrodd med lyng. Ligger ca 60 meter sør for den planlagte traseen.



ID 137973. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137973. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137961 Teltboplass L26

F35. Rektangulært árran, 90 x 130 cm. Orientert Nord-Sør. Forstyrret i sørøstlig hjørne. Består av 9-10 inntil 30 cm store steiner. Delvis overgrodd av lyng, ikke vegetasjonsendring i indre del. Ligger ca 50 meter sørøst for den planlagte traseen.



ID 137961. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137961. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137964 Teltboplass L25

F34. Rundt árran, 0.5 x 0.4 meter. Det ligger en avlang stein i en ende. Delvis overgrodd med lyng. Nyere type. Ligger i den planlagte traseen.



ID 137964. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137963 Teltboplass L33

F42. Árran, 70x70cm. Sirkulært med 3 steiner synlig mot vest og nord. Ytterlige 3 steiner kjennes under torv mot øst. Overgrodd med lyng. Ligger ved den eksisterende linja.



ID 137963. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137963. © Anja R. Niemi, FFK

ID 137967 Teltboplass L24

F33. Árran, nyere type. Består av 6 hodestore steiner, kvadratisk-rundt. 0.5 x 0.5 meter. Ligger i den planlagte traseen.



ID 137967. © Anja R. Niemi, FFK



ID 137967. © Anja R. Niemi, FFK

5.2. Store Holmvann – Skillemoen - Storvannet

Befaring ble utført sesongen 2011. Fra Store Holmvann til Skillemoen består området av morenerygger med bjørkeskog, bakker, myrlendte områder med tett skog. Mellom Gampvannslia og Skoddavarre var det store partier med skog og ur. Området på Skillemoen er lyngvokst og preget av bjørke og furuskog. Forholdsvis flatt, men med en del naturlige rygger rundt omkring i området. Traseen over Lille Raipas går forbi en del fjellvann som ble befart. Det ble påvist to stk kulturminner, et **ikke fredet** og et med **uavklar vernestatus**.

ID 145341: Árran L53

F72: Uavklart. Øst for Store Holmvann, i bakken opp mot Vuomesisvárri på ca 370 m.o.h. ligger et árran. Det ligger ca 15 meter sørøst for planlagt trasé. Uvisst om det er eldre enn 100 år. Árran måler 50 x 75 cm. Det er synlig 10 stein som danner et rektangel rettet nv-sø. Ingen flate heller og ingen armer.



Árran L53

ID 149785: Tjærebrenningsanlegg L51

F70: Ikke fredet. På Skillemoen, på østsiden av Rv 93 ble det påvist en tjæremile med tydelig definerte vuller, lyngvokste ca. 1 meter bred i øverkant. Mila er ca. 1 meter dyp. Indre diameter øverst er 1,5m. Denne er situert på en tydelig rygg 5 meter fra eksisterende hovedvei. Mila er preget av en del småbjørk som vokser inni og rundt. Renne for utvinning av tjære på baksiden, naturlig plassert i forhold til ryggen som vender bort fra veien. Milas ene side er skadet av veigrøftegravingen. Det ligger en del kullbiter høyt i veigrøfta som sannsynligvis stammer fra tjæremilen.



Tjæremile, veien forstyrrer vollen. © BEBE, FFK

5.2.1. Skillemoen transformatorstasjon

Området for Skillemoen transformatorstasjon ligger på Skoddevarremoen nordøst for gården Soltun 24/192 i Eiby. Den kulturhistoriske registreringen av området ble utført 26. og 28. august 2010 og 22. juni 2011. Sørvest for området er det tidligere registrert et fangstanlegg ID47591 med syv fangstgroper og to groper, mulige fangstgroper. Området avgrenses av fjellet Skoddevarre i vest og våtområdet Baskaromsdal i øst. Området ligger på høydekurve 50-55 m.o.h. Planområdet ligger på en tørr, nord-sørgående furuflate som ligger betydelig høyere enn våtområdet øst for dette. Området er preget av furutrær, bjørk og gammel skog med stubber, røtter og rotvelter under kraftig lyng og mosevegetasjon. Gjennom området går det en skogsvei nord-sør. Øst for skogsveien finnes en morenerygg som strekker seg fra sør i området mot nord til ca midten av planområdet. Vest for skogsveien skrår området oppover til en ny furuflate på en terrasse litt høyere som fører inn til fjellfoten.

På denne førhøyde furuterrassen ble det funnet en mulig kullmile, en tjæremile og en enkeltliggende fangstgrop. Fangstgropa er **automatisk freda**, men planområdet kommer ikke i konflikt med denne. Den mulige kullmila er **ikke automatisk freda** og tjæremila er **ikke automatisk freda**. ID 138071 ligger like utenfor og ID 138072 ligger innenfor planområdet og blir direkte berørt. Kart over området finnes i vedlegg 2. Området nord for planområdet ble befart uten flere funn.

ID 138073 Fangstlokalitet L39

F48. Automatisk fredet. Enkeltliggende fangstgrop. Indre mål: 90x200cm. Høyde voll: 50cm. Orientering: NØ-SV. ca 8 meter øst for skogsvei. ca 10 meter vest for terrassekant. Furuflate med lyng og mose vegetasjon. F48 ligger ca 150 meter nord for tidligere registrert fangstanlegg og 150 meter sør-sørvest for sørvestlig hjørne av planområdet og blir ikke direkte berørt av tiltaket. I 2011 ble det stukket med jordbor her og funnet råtnet trevirke og kull. Problemer med GPS gjorde plasseringen noe usikker.



ID 138073. Mot SSØ. © JOEV, FFK

ID 138071 Mulig kullmile L41

Ikke automatisk fredet. Ligger ca 100 meter sørvest for ID 138072. Kulturminnet består av 4 groper som ligger i ring innenfor et område på 10 x 10 meter. Mulig kullmile i midten. Lokaliteten ligger på en furuflate med kraftig lyng- og mosevegetasjon. Denne lokaliteten ligger akkurat utenfor vestkanten av planområdet for Skillemoen transformatorstasjon. Det er tatt to stk kullprøver fra prøvestikk 1 og sendt inn til datering (se situasjonstegning under).

ID 138071-1

F53. Grop. Ingen voll. Oval form 1meter x 80 cm, 50cm dyp. Ligger ca 9 meter vest for markering "Pel3 EM 132kv linje2 inn sør".



ID 138071. Mot nord. © JOEV, FFK.



ID 138071-1. Mot nordøst. © JOEV, FFK

ID 138071-2

F54. Grop. Rund form 90x 80 cm indre diameter og 2 meter ytre diameter, tydelig voll. Ca 70cm dyp. Ligger ca 7 meter nordvest for markering "Pel3 EM 132kv linje2 inn sør". Kraftig lyngvegetasjon.



ID 138071-2. Mot sørøst. © JOEV, FFK



ID 138071-3. Mot sørvest. © JOEV, FFK

ID 138071-3

F55. Grop. Oval form 120x 80 cm indre diameter, vanskelig å definere voll på grunn av to furutrær i nordvestlig og sørøstlig voll. Ca 60cm dyp. Ca 4 meter nordvest for F54. Kraftig lyngvegetasjon. Ca 10m ssø for markering "pel3 132kv linje endemast linje 1 inn sør". Kan minne om et rotvelt.

ID 138071-4

F56. Grop. Oval form 90x 60 cm indre diameter, 1,3x1,5 meter ytre diameter. Ca 60cm dyp. Ca 5 meter nordvest for F53, 5 meter sørvest for F55. Kraftig lyngvegetasjon. Kan minne om et rotvelt.

ID 138071-5

Hesteskoformet tuft. 6,25 meter n-s og ca 4,5 m ø-v. Ingen voll i Nordøst og øst, mulig påvirket av dyretråkk her som går nordnordvest-sørsørøst. Sørlig voll måler 160 cm i bredde, nordlig voll måler 170 cm i bredde. Det er kraftig mosevegetasjon i området, noe som gir inntrykk av høyere voll enn tilfellet er. Høyde voll i vest (med mosedannelse) ca 50 cm. Tre prøvestikk ble tatt. Ps 1 ble tatt i sørlig del av tuft, 0,5 meter fra sørlig voll inni tuften;

Lag 1. Torv 10 cm

Lag 2. Kull 3 cm

Lag 3. Rød /gråblandet sand

Det er tatt to stk kullprøver fra prøvestikk 1 og sendt inn til datering. Kullprøve 1 er fra flate datert til 200 år +/- 25, yngre enn AD1665 og kullprøve 2 er fra profil datert til 200 år +/-30, yngre enn AD1665 (se vedlegg 5).

Det ble gravd en prøvesjakt i ytterenden av sørvestlig voll (2 stk. 40x40 prøvestikk på rekke) Sjaktens mål: L 86 cm, B 40cm, D 25-55cm. De to prøvestikkene danner en sjakt som går fra yttersiden av vollen og inn til midten av vollen. Den gravde sjakten viste tydelig vouldannelse som øker innover i vollen og et kullag på 12 cm over dette i midten av vollen.



Profil i prøvesjakt i ID 138071-5

Prøvestikk 2 (til høyre for vertikal tomstokk) ble stukket øverst i vollen:

Lag 1. Torvdekke

Lag 2. Mektig trekull-lag 12 cm bestående av store biter trekull iblandet sand. Noe av

trekullet i laget var ikke totalbrent og hadde kun et utvendig sotlag.

Lag 3. Brunt sandaktig lag med innslag av råtne røtter, 6-8 cm tykt.

Lag 4. Kullholdig lag på 1-2 cm som går over i en mer rødaktig og mindre kullholdig karakter i vestlig retning innover mot vollen.

Lag 5. Grått sandlag, varierer fra 4-8cm.

Lag 6. Rødblunt sandlag definert som undergrunn

Prøvestikk 3 (til venstre for vertikal tomstokk)

Samme generelle stratigrafi som i PS 2.

Lag 1. Torvdekke

Lag 2. Trekull-laget er her mer dominerende enn i PS 2.

Lag 3. Brunt lag. Avtagende tykkelse mot øst. 4 cm på det meste. Fører til at lag 2 og lag 4 etter hvert møter hverandre.

Lag 4. Kullholdig lag på 1-2 cm, akkurat som i PS 2, men en anelse mørkere og mektigere.

Lag 5. Samme som i PS 2.

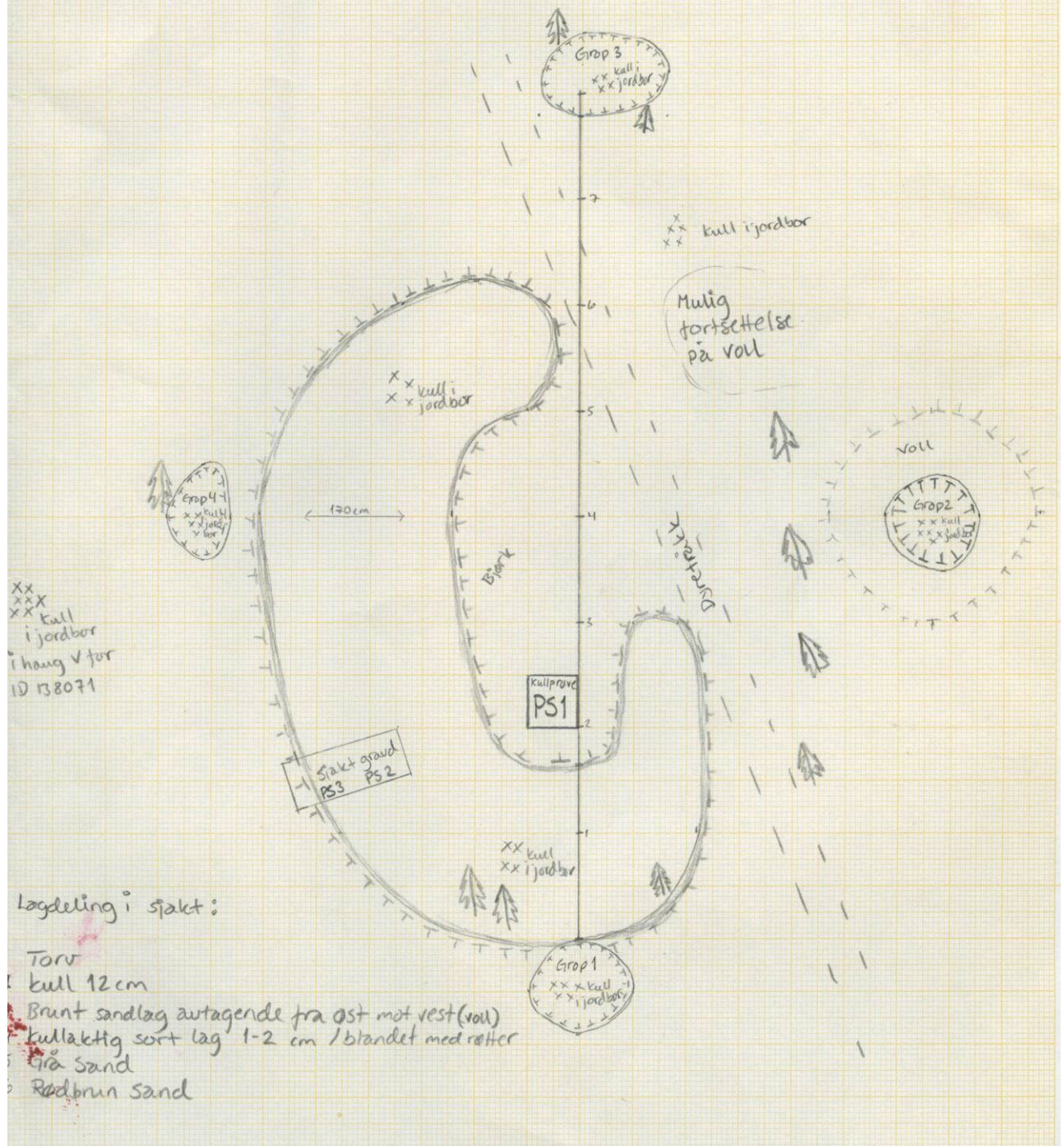
La 6. Samme som i PS 2.

Det var vanskelig å få til et bra oversiktsbilde over tuften på grunn av mye skog og lyng.

Det ble påvist kull i jordbor i en haug vest for strukturen. Det ble stukket med jordbor rundt i området for å undersøke muligheten for at dette var natur som har vært utsatt for skogbrann. Det var kun sporadiske kullfunn rundt i området, slik som i noen hauger vest for strukturen og nordøst for strukturen i den mulige forlengelsen av vollen. Det var ikke kull i alle jordbor-stikkene som ble tatt utenfor strukturen.

Situasjonstegning:

ID 138071 mulig kullmile
 Skoddavarremoens, Alta kommune, Finnmark
 24.06.2011
 Evelyn Fønnsen
 Prosjekt: 420 kV-linje Balsfjord-Hammerfest
 Finnmark fylkeskommune



XX
 XXX
 kull
 i jordbør
 i hang v for
 ID 138071

Lagdeling i staket:

- 1 Torv
- 2 kull 12cm
- 3 Brunt sandlag avtagende fra øst mot vest (voll)
- 4 kullaktig sort lag 1-2 cm / blandet med røtter
- 5 Grå sand
- 6 Rødbrun sand

ID 138072 Tjærebrenningsanlegg L40

Ikke automatisk fredet. Tjærebrenningsanlegg bestående av 3 groper og en større grunnere grop med en taperenne i vollen, tjærehjell. Tjærebrenningsanlegget ligger i furuskog på en terrassekant som skrår nedover i sørøst til en furuflate lik flaten oppå terrassen. Gropene ligger i en bueform rundt en tappegrop på kanten av terrassen. Det ble tatt kullprøve av F52 den 26.10.2010 (se vedlegg 3 og 4). ID 138072 ligger midt inne i planområdet for Skillemoen transformatorstasjon og vil bli direkte berørt av tiltaket. Lokaliteten ligger innenfor et begrenset område på 10x10 meter.



ID 138072. Mot NØ. © JOEV, FFK



ID 138072-1. Mot SØ. © JOEV, FFK

ID 138072-1

F49. Tydelig grop på kanten av terrasse i kraftig lyng- og mosevegetasjon. Ujevn høyde på voll. Ligger i sammenslutning med F52, vanskelig å definere vollen. Furu i sør og øst. Ytre mål: 3,4 x 2 meter. Indre mål: 1,1 meter x 55 cm. Høyde voll: 90cm. Orientering: Øst-Vest. Rektangulær bunn. Ble først tolket som en fangstgrop på grunn av bunnen.

ID 138072-2

F50. 3,5 meter sørvest for F49. Tydelig grop på kanten av terrasse. kraftig lyng- og mosevegetasjon, ujevn høyde på voll. I sammenslutning til røtter og trær, vanskelig å definere vollen. Ytre mål 2 x 2,5 meter. Indre mål 1 meter x 60 cm. Ca 70cm dyp. Orienterert SØ-NV. Rektangulær bunn.



ID 138072-2. Mot NØ. © JOEV, FFK



ID 138072-3 med spade, ID 138072-2 til venstre og ID 138072-4 bak. Mot NØ. © JOEV, FFK

ID 138072-3

F51. Grop på kanten av terrasse. 2 meter ssø for F50. Ytre mål 1 x1,1 meter. Indre mål 70 x 50 cm. Ca 30-70cm dyp. Orientering: Nord-Sør. Kraftig lyng- og mosevegetasjon, ujevn høyde på voll. I sammenslutning til røtter og trær, vanskelig å definere vollen.

ID 138072-4

F52. Tjærehjell på kanten av terrasse. 2 meter nordøst for F51. Mål 2,6 x 2,4 meter. Ca 60cm dyp. Orientering: Nord-Sør. Kraftig lyng- og mosevegetasjon. I ssø ende finnes en kløft i vollen som går ned til en grop. Minner om en tapperenne. Grøften er ca 2 meter lang og 40cm bred. Dybde 60cm. Den 26. oktober 2010 ble det tatt en kullprøve fra denne av Martin Hykkerud ved VAM i Alta (Verdensarvmuseet for bergkunst i Alta). Den er 14C datert ved NTNU i Trondheim til yngre enn 1650 og til 240 +/- 30 BP. Dette gir en datering til tiden rundt den første kvenske innvandringen i Alta i første halvdel av 1700-tallet. Innvandringen av kvenene er en viktig del av Alta og Finnmarks historie, men kommer ikke innenfor det automatiske vernet kulturminnelovens §4 gir til dags dato.



Voll med dreneringsgrøft i ID 138072-4. Mot VNV. © JOEV, FFK

5.2.2. Forslag til ny plassering av Skillemoen transformatorstasjon

I forbindelse med at det ble funnet kulturminner innenfor det planlagte området for Skillemoen transformatorstasjon, ble det befarert i området lenger nord. Befaringen hadde som formål og finne en alternativ plassering for transformatorstasjonen. Nord for det planlagte området ble det ikke gjort funn av kulturminner.

5.3. Store Holmvann – Eibymoen - Storvannet

Befaring ble utført sesongen 2011: Fra Store Holmvann til Eibymoen består området av morenerygger med bjørkeskog, bakker, myrlendte områder med tett skog. Området på Eibymoen er lyngvokst og preget av tett bjørke og furuskog. Forholdsvis flatt, men med en del naturlige rygger rundt omkring i området. Traseen over Store Raipas går forbi noen fjellvann som ble befart. Det ble ikke befart på vestsiden av Stengelsvannan da dette ble ansett som langt fra den planlagte traseen. Det ble befart på østsiden av vannet og ved utløpet og ned Stengelsbekken. Funn av et ledegjerde for rein mellom Langvannet og Kristendalsvannan ved Store Raipas på ca koordinat N 7759049.48 Ø 0361843.18. UTM sone 35. Befaringen ble utført i samarbeid med Sametinget og de skulle undersøke videre alderen på dette ledegjerdet. Ellers ingen funn på denne strekningen.

5.3.1. Eibymoen Transformatorstasjon

Området for den planlagte transformatorstasjonen på Eibymoen ligger i gammel furuskog. Terrenget er kupert og består av lyngmark. Prøvestikk rundt i området påviste kull i store områder. Trolig har området vært utsatt for skogbrann. Det ble funnet et **automatisk freda** kulturminne som ikke blir direkte berørt av tiltaket.

ID 138676 Mulig gravminne L43

F58. Røys, mulig gravrøys. ca 390 cm i diameter. Høyde 30cm. Mulig plyndringsgrop i midten. Ei stor furu vokser i kanten i sør og kan ha forstyrret røysa naturlig. Kull under mose i nordlig del, mulig dette stammer fra skogbrann. ID 138676 ligger utenfor området og blir ikke direkte berørt av bygging av transformatorstasjonen. Den tidligere registrerte røysen ID 57386 ble ikke gjenfunnet. Det ble ikke funnet noen kulturminner i området for tilførselsveien.



ID 138676. Mot sør. © JOEV, FFK

5.4. Storvannet - Transfareldalen

Det ble befart fra Storvannet og til foten av Nalganas, området bestod av tett bjørkeskog med mange turstier. Storvannet går ut i ei elv som linja skal krysse over. Denne er ved foten av Nalganas. Her skråer området bratt oppover til et platå vest for Ulvedalen. Platået tegner seg som et utstikkende nes i terrenget. Her ble det funnet en stor dyregrav ca 18 meter sør for planlagt mastepunkt. Om denne er samme som ID 132947, tidligere tips om dyregraver i Ulvedalen vites ikke, men en kontrollbefaring oppover dalen og på moreneryggene i nærheten resulterte ikke i flere funn. Traseen videre oppover mot Nalganas bestod av tett bjørkeskog, det ble her fokusert på de omtalte ulvegravene i Ulvedalen (ID 132947), men ingen flere dyregraver ble funnet på vei opp.

Det ble observert skiferkonstruksjoner antagelig brukt når skiferbruddene var aktive. Det er et stort skiferbruddområde på vestsiden av Nalganas som har spilt en stor rolle i

Altaskiferens historie tilbake til 1920-tallet og kanskje enda lenger tilbake (se rapport fra NGU om kartlegging av skiferbrudd). Terrenget åpner seg opp og flater litt ut når man når opp i høyden på Nalganas. Oppe på berget langs linjetraseen like før trassen vender seg nordover ble det observert tre ansamlinger med stein, men disse ble avskrevet som teltringer.

Nede i Tverrelvdalbunnen ble det befart på nordsiden av elven. Her var det veldig fuktig elvedalbunn og kraftig bevekst med bregner og kratt som gjorde området uoversiktlig og trolig lite potensial for kulturminner. Nord for det laveste partiet skrår terrenget oppover og flater ut inn mot Borrasslia med tett blandingsskog. Oppi Borrasslia ble det observert flere skiferbrudd. Traseen krysser over et av bruddene, og et planlagt mastepunkt ligger like ovenfor bruddet. Disse bruddene er en viktig del av den tidligste historien til Altaskiferen.

Videre oppover lia består området av tett skog. Traseen krysser over elven som ligger nedi en stupbratt kløft. Ovenfor tregrensen flater området ut med vegetasjon som består av lyng og dvergbjørk med spredte klynger bjørketrær. Traseen videre innover Borrass fulgte elven opp til Borrassvatna. Traseen fra Borrasslia og opp til Borrassvatna ble befart av tre arkeologer fra FFK og en arkeolog og en biolog fra SD. Arkeologene fra FFK ble igjen for å befare rundt det største av Borrassvatna, mens SD gikk videre langs traseen ca 2 km til kanten ned mot Transfarelv.

Det var planlagt å prøvestikke rundt vannet, men områdene rundt bestod stort sett av åpne grus og berggrygger, så det var tilstrekkelig med synsbefaring. Det ble registrert et årran på en tørr rygg mellom det store vannet og det lille vannet i øst. Befart 2010.

ID 138677 Fangstlokalitet L47

F63. **Automatisk fredet.** Stor dyregrav på en høy rygg i terrenget oppå Damhaugen. Voll 2 meter bred, 40 cm høy. Gropa er 190 cm dyp, 130 cm diameter i bunn innvendig, 3,6 meter i toppen innvendig. Noe kvadratisk i form. Sand under torv. Seterelva renner nedenfor skråning i vest, skogssti øst for området. Dyregraven ligger ca 18 meter sør for planlagt mastepunkt for ny 420 kV-linje.



ID 138677. Mot vest. © MARE, FFK



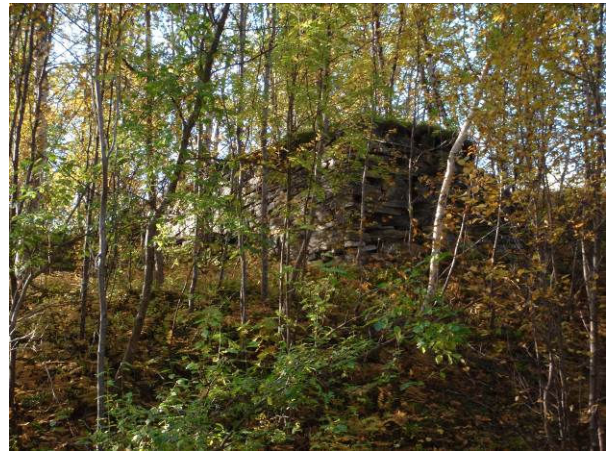
ID 138677. Mot nord. © MARE, FFK

ID 138678 Skiferbrudd L48

F64. **Ikke fredet.** Kaldmurt fundament av skifer, 180cm høyt. Lengde ca 7 meter og bredde ca 2 meter. Nordvest for muren ligger en grop, ca 1 meter i diameter. Sørøst for mur ligger et søkk. Ligger i foten av vestsiden av fjellet Nalganas. Mulig fundament brukt



ID 138678. Mot nord. © MARE, FFK



ID 138678. Mot vest. © MARE, FFK

for frakt av skifer ned fjellsiden, for eksempel ved hjelp av vinsj.

ID 138674 Teltboplass L50

F67. **Automatisk fredet.** Árran. 60 x 70cm. Kvadratisk form med 6 stein synlig, ligger 2-3cm nedi mosen. Det finnes flate heller i sør, øst og vest. En litt høyere steinblokk ligger i nord, den er ca 40 cm lang og 13 cm høy. Ligger på tørr grusrabb bevokst med spredte lyngflekker og dvergbjørk. Ligger mellom Borrassvatna.



ID 138674. Mot V-NV. © JOEV, FFK



ID 138674 med utsikt mot Borrassvannet. Mot V-NV. © JOEV, FFK

5.4.1. Kontrollregistreringer:

ID 132948: Ikke gjenfunnet ved kontrollbefaring. En person befarte området mellom 240-260 m.o.h fra kløfta ved elven og nordvestover ca 500 meter. Området rundt punktet ble også befart, men gropene er digitalisert etter punkt på kart så derfor er punktet meget unøyaktig. Det ble ellers befart på områder som utfra kartet lignet på rygger i terrenget. Ved elven på 240-250 meter ligger et skiferbrudd. Det ble ikke gjort

utvidet søk, da den planlagte 420 kV-linjen ikke kommer i konflikt med fangstgroper i dette området.

ID 132947: Det ble ikke forsøkt å gjenfinne de omtalte ulvegravene i Ulvedalen i 2010 da det tidligere er meldt om at de er "umulig å finne i tettvokst skog". Det ble imidlertid funnet en fangstgrop ID 138677 ca 300 meter vest-nordvest for punktet registrert i Ulvedalen, men det er usikkert om denne er del av de omtalte ulvegravene. Under kontrollbefaring 30.06.2011 ble det befart på moreneryggene ved Damhaugen, rundt ID 138677, samt oppover ulvedalen på begge sider av kløften der punktet for ID 132947 er markert inn på papirkart. Det ble ikke funnet flere fangstgroper enn den som ble funnet på Damhaugen ID 138677. Det ble kontrollbefart opp til 200 m.o.h. langs kløften i Ulvedalen.

5.5. Transfareldalen – Bigas

Trasfareldalen ble befart i samarbeid med SD i 2010. Sørsiden av elven ble ikke befart da det ikke gikk å komme seg over elven. Nordsiden av elven bestod av fuktig elvedalbunn og beiteområde. Området skrår bratt oppover mot nord og fjellsiden består av store steinblokker som er rast ut fra fjellsiden og flere store blokker som står ut av fjellsiden vil om kort tid rase. Her ble det befart etter hellemalerier inn mot fjellveggen og innimellom blokkene.

Mellom Transfarelv og Soreldalen er det en strekning på ca 2 km som ble bortprioritert på grunn av tid. Denne ble ikke befart.

Soreldalen bestod av hellelandskap nede ved elven og bjørkeskog. Store flyttblokker som har delt seg fra berget dannet mange fine hulrom. Det ble prøvestukket i to hellere hvor det ble vurdert som mulig å oppholde seg. Ingen av prøvestikkene inneholdt kull eller kulturlag.

Traseen inni Rafsbotn går langsmed bratte fjellskråninger og ble ikke befart på grunn av vanskelig framkommelighet. Traseen fra Storvannet og til Rafsbotn har ikke fulgt eksisterende kraftlinje som traseen for øvrig. Dette har gjort det noe vanskeligere å orientere seg.

Over Sarves består terrenget i store deler av myrområder og berg. Det ble prøvestukket rundt vann der det var fine flater, ingen funn.

Områdene rundt Leirbotnvann består av bratte skråninger, tørre skogrygger og myr. Det ble prøvestukket på de tørre skogryggene langsmed traseen, men ingen funn. Nord for Leirbotnvann består traseen av tett blandingsskog, enkelte små vann, en elv og ur. Nord for Leirbotnvann skrår traseen bratt oppover dalen før det flater ut mot Biggas. I dalen der den eksisterende kraftlinjen går fra Leirbotnvann og opp mot Biggas ble det observert et nyere tids kulturminne L38. Det dreier seg om en oppmurt kjerrevei som antagelig er blitt brukt i forbindelse med anleggelsen av kraftlinjen. Veien går i krysset mellom den eksisterende kraftlinjen og den planlagte traseen der den planlagte trassen skrår østover vekk fra den eksisterende linja og ned mot Leirbotnvann.

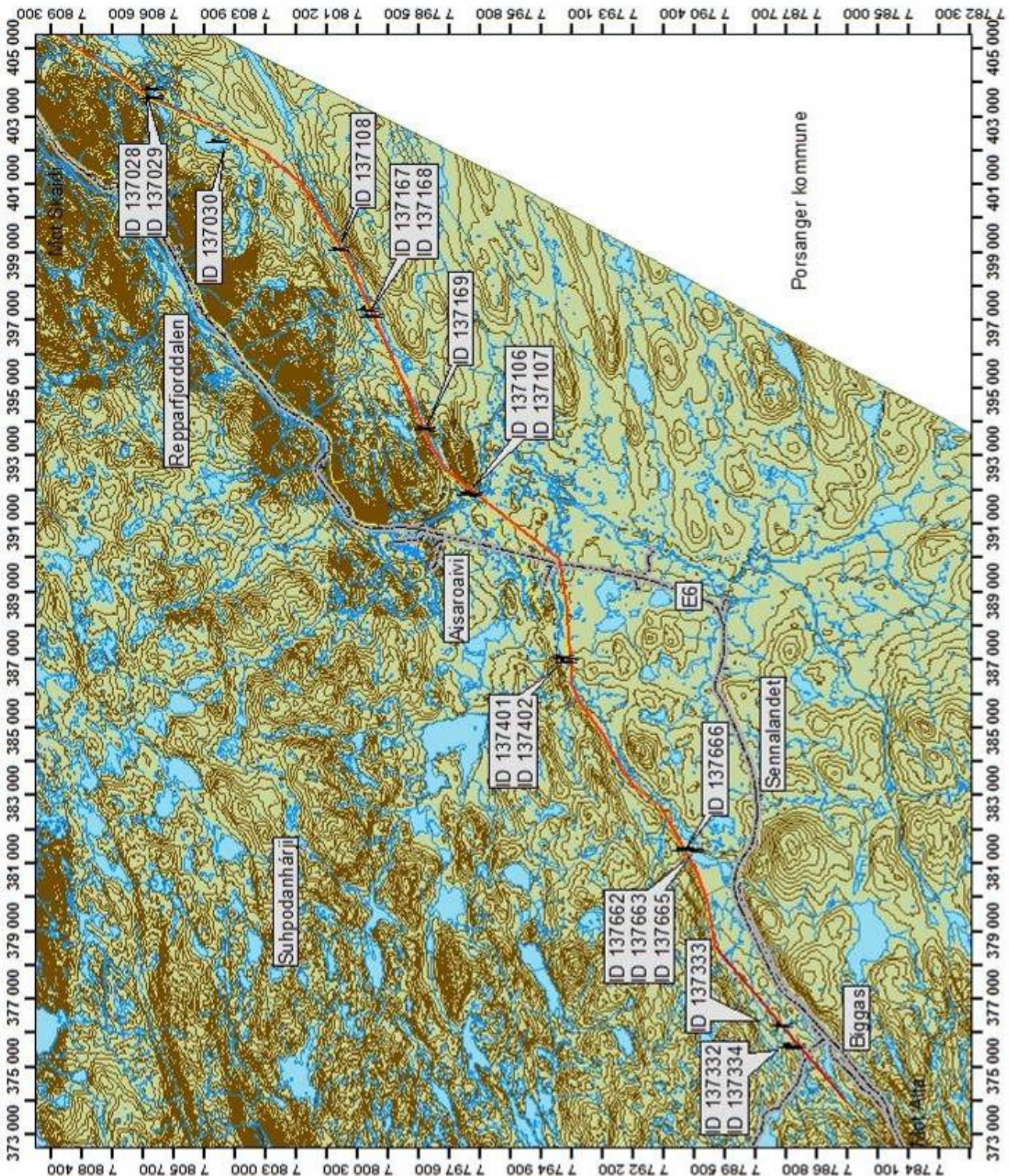
5.6. Bigas – Skaidi

Befaringene av traseen mellom Bigas-Skaidi foregikk i uke 25-29 i 2010. Det ble startet på Skaidi og befart sørover. Befaringene ble gjort til fots langs traseen og også områder i umiddelbar nærhet som ble ansett som interessante ble undersøkt. Det ble funnet **17 automatisk freda** lokaliteter og **en lokalitet som er uavklart** samisk over 100 år.

Denne strekningen ble ikke befart i samarbeid med Sametinget, dette resulterte i at samiske kulturminner ble registrert inn, men det ble ikke lagt mye tid i detaljregistreringen da punktene ble gitt videre til Sametinget som skulle foreta befaring her senere i sesongen.

Terrenget fra Skaidi og sørover bestod av partier med skog i starten før det går over til trefri vidde med lyng og dvergbjørkvegetasjon og store myrområder. Oppe på vidda er en del små og store fjellvann. Det ble befart delvis rundt vannene. De små vannene nært traseen ble befart rundt, mens rundt de litt større vannene som strekker seg langt vekk fra traseen ble det befart på områder som ligger nært traseen. Terrenget går etter hvert over til et dalføre ned langs en elv og noen fjellvann nede i dalen. I denne dalen er en markant morenerygg som tegner seg som en øy i landskapet. Videre går terrenget langs traseen nedover en våt elvedal fylt med myr. Denne strekker seg ned til Aisaroaivi. Traseen går videre over Repparfjordelva til myrområder kun avbrutt av stedvise tørre lyngflater. Traseen krysser E6 og fortsetter med myrlendt terreng. Traseen går videre mellom fjell opp langs Voggeneselva til sennalandvatna, her er det stedvis tett bjørkeskog og tørre grusflater langs elva og vannene. Videre går traseen over myrlandet som består av våtmark og elveløp. Ved Biggas består terrenget av lyngbevokste bergknauser.

Kulturminner langs traseen Biggas - Skaidi. Alta og Kvalsund kommuner



N



Kart: Evelyn Johnsen 05.10.2010.

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

Tegnforklaring

— Bigas_Skaidi_line

- ID 137028 Teitboplass
- ID 137029 Teitboplass
- ID 137030 Teitboplass
- ID 137106 Gravminne
- ID 137107 Gravminne
- ID 137108 Teitboplass
- ID 137167 Fangstlokalitet
- ID 137168 Teitboplass
- ID 137169 Teitboplass
- ID 137332 Teitboplass
- ID 137333 Teitboplass
- ID 137334 Fangstlokalitet
- ID 137401 Fangstlokalitet
- ID 137402 Teitboplass
- ID 137662 Teitboplass
- ID 137663 Teitboplass
- ID 137665 Teitboplass
- ID 137666 Bosetning-aktivitetso mråde

Porsanger kommune



FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMARKKU FYLKKAGIELDA

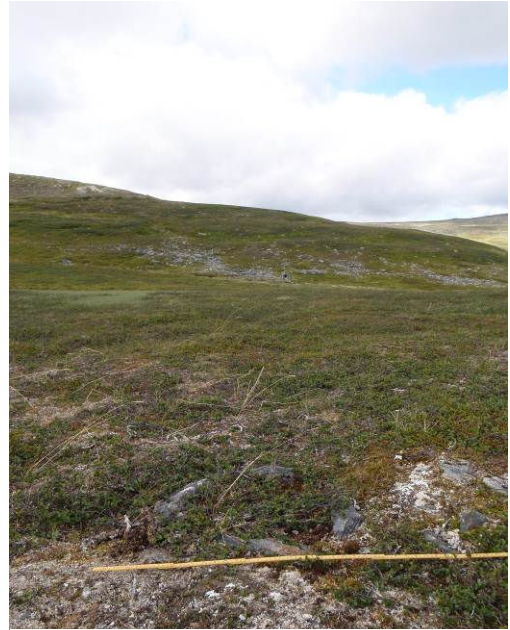
Areál- og kulturvernnavdelinga
Areála- ja kultur suodjalanssodat

ID 137332 Teltboplass L12

F17. Sirkulær árran bestående av 5 steiner hvorav en er en flat helle. Inneholder kull under torvlaget. Overgrodd med lyng, mose og dvergbjørk. Diameter 65 cm. Ildstedet ligger på en flat bergrygg ca 80 m fra L11.



ID 137332. Mot NV. © MARE, FFK



ID 137332 med ID 137334 i bakgrunnen. Mot NV. © MARE, FFK

ID 137334 Fangstlokalitet L11

F16. Oppbygd steinkonstruksjon i sørøstlig skråning i ur. Kaldmurte vegger og tak med flate heller, reiste og liggende. Høyeste høyde, 90cm. Bredde 2x2 meter. Åpning i SØ, 60x40cm. Bevokst med mye mose og lav. Åpning markert med 3 reiste avlange steiner. Steiner 10-90cm.



ID 137334 åpning. Mot NV. © MARE, FFK



ID 137334 i landskapet. Mot NV. © MARE, FFK



ID 137334 fra baksiden. Kraftlinjen sees i bakgrunnen. Mot SØ. © MARE, FFK

ID 137333 Teltboplass L13

F18. Sirkulær árran, 8 steiner, samt en flat ved siden av. Vel bevokst av lyng og mose. 70cm diam. Plassert på bergrygg. Kull funnet ca 5cm under mosen.



ID 137333. © MARE, FFK

ID137665 Teltboplass L17

F23. Árran. Måler 50 x 55cm, fem synlige steiner. Steinene ligger godt ned i lyngen, og det er generelt tynt jordsmonn. Teltboplassen ligger på en randmorene på den flate innlandsvidda Sennalandet.

Moreneryggen strekker seg nord-sør mellom to vann, Sennalandvatna, og deles av ei elv som renner mellom de to vatna.

Området preges ellers av flate myrer og elver. Man kan følge en 4-hjulingsvei fra E6 fram til ei elv som ligger omlag 1,3 km fra E6. Ved å krysse elva finner man teltboplassen på V-siden av ryggen som strekker seg mellom elva og kraftlinja 400 m lengere nord. 4-hjulingsveien fortsetter over ryggen, Ø for ildstedet, og følger senere kraftlinja i N-Ø retning. I området ble det under årets befaring også registrert et aktivitetsområde fra eldre steinalder (ID 137666) og to ytterligere ildsteder (ID 137662 og ID 137663).



Utsikt morenerygg. Mot Nord. © JOEV, FFK



ID 137665. © OSSO, FFK

ID 137662 Teltboplass L18

F24. Sirkulært ildsted plassert på parallell rygg vest for chertforekomst ID 137666. Består av 6 steiner, en i midten. Overvokst med lyng og mose. Kull finnes direkte under torv.



ID 137662. © OSSO, FFK

ID 137663 Teltboplass L19

F25. Rund árran består av 6 steiner. Ildstedet er ca 70 x 80cm. Overvokst av lyng og mose. Kull finnes ca 2 cm under mosen. Plassert på en flate på kanten av morenerygg med elv i sør. Ny teltring ca 10 meter nord for ildstedet.



ID 137663. © OSSO, FFK

ID 137666 Bosetning- Aktivitetsområde L16

F21. Det ble funnet konsentrasjoner med avslag av mørkegrå chert oppe i dagen på randmorenen som strekker seg i retning Nord-Sør mellom Sennalandvatna. Det ble også gjort funn av flere avslag av hvit chert, kvarts og bergkrystall spredt over hele ryggen. Enkelte av funnene kan tyde på en tidfesting til fase 1 eller 2 (eldre steinalder). Lokaliteten er åpen. Ryggen består av grus og torv bevokst med lyng i utkantene. Ryggen deler seg i to åser, med funn av avslag på begge. På den nordligste åsen finnes også en fangstgrop (F22). Lokaliteten avgrenses av ei elv i sør som renner mellom de to vannene.



Utsikt over ID 137666. Mot sørøst. © JOEV, FFK

Det ble tatt 6 negative prøvestikk på en liten flate rett nord for elven, der elven deler de to moreneryggene. Ca 400 m lengere nord går den eksisterende kraftlinja der ryggen slutter. Ingen funn ble gjort nord for kraftlinja. På ryggen er det også tre árran. Et kjørespor går langs hele lokaliteten og fortsetter østover langs kraftlinjen. Aktivitetsområdet ligger mellom to vann, og i nærheten av gode fiskevann og jaktmarker på fjellet. I denne forbindelse kan interessante områder for ytterligere kulturminner være Holmvannet, Veivannet og Buoiddesguoljávri.

Terrengbeskrivelse:

Lokaliteten ligger på en tørr morenerygg. Moreneryggen går i dag mellom to vann og deles av ei elv som renner mellom de to vatna. Området preges ellers av flate myrer og elver.

Orientering:

Lokaliteten ligger på en morenerygg på den flate innlandsvidda Sennalandet. Ryggen strekker seg i N-S retning mellom Sennalandvatna. Man kan følge en 4-hjulingsvei fra E6 fram til ei elv mellom vannene som ligger omlag 1,3 km fra E6. Ved å krysse elva finner man steinalderlokaliteten på ryggen nord for elva, mellom elva og kraftlinja ca 400 m lengere nord. 4-hjulingsveien fortsetter gjennom lokaliteten og følger senere kraftlinja i nordøstlig retning. Lokaliteten er avgrenset i sør av elven. Dette vil si at den fortsetter i

forlengelsen av moreneryggen nordover fra elven mellom Sennalandvatna og opp til kraftlinjen / fjellfoten. Vi kunne ikke finne spor av aktivitet nord for dette. Vi undersøkte også grusrabber øst og vest for lokaliteten, nord for vannet, og de åpne grusområdene sørøst for vannet uten funn.



Hvit chert. © OSSO, FFK



Chertavslag. © OSSO, FFK



Chertavslag. © OSSO, FFK



Bergkrystall. © OSSO, FFK

ID 137666-2 Fangstgrop
F22. På den nordlige bergryggen på steinalderlokaliteten ligger en fangstgrop som er innrast, skadet av kjøresporet som går over lokaliteten.

27. juli 2010 hadde teamet besøk av journalist Gyda Hesla fra NRK Alta, hun fulgte teamet i felt til urgravene ved Aisarovaivi (ID 137107) og til steinalderlokaliteten ved Sennalandvatna. Dette ble sendt på "Norge i dag" på NRK 1 den 28.07.2010, programmet kan sees på nett-tv <http://www.nrk.no/nett-tv/klipp/654288/>



Fangstgrop F22 med innrast voll. Mot sør. © OSSO, FFK

ID 137402 Teltboplass L15

F20. Lokaliteten består av en sirkulær árran med mål 63x50cm. Den største steinen er ca 30 cm, og en flat helle ligger i sør. Ildstedet er vel overgrodd med mose. Teltboplassen ligger oppå en morenerygg mellom Voggenseselva i NV og et tidligere elveløp i sør. Det er fjell på begge sider der elven renner ned.



ID 137402. © OSSO, FFK

ID 137401 Fangstlokalitet L14

F19. Lokaliteten består av et kjøttgjemme plassert i ur, i en ravine dannet som følge av erosjon av en mindre elv eller bekk. Kjøttgjemmet har en ytre diameter på 3 meter, indre diameter er 1 meter. Den er bygd opp av steiner hvor største stein er ca 80 cm. Kjøttgjemmet er ca 90 cm dyp. Lokaliteten ligger mellom to fjell. Nord for lokaliteten er et myrområde, elva Voggenseselva renner i NV.



ID 137401. Mot sørvest. © OSSO, FFK

ID 137401. Mot nordvest. © OSSO, FFK

ID 137107 Gravfelt L5

Gravfelt med 5 urgraver, hvorav to store røyser (F5 og F6) ca 27 meter fra hverandre orientert øst-vest og tre mindre nedgravinger i området (F8, F9, F10). Mulig datering til 1100-tallet. ID 137106 er ca 100 m nord for disse fem i en urvoll. Denne er ikke med i lokalitet ID 137107 pga avstand. F10 ligger 4 meter NV for F5. F8 ligger ca 8 meter NØ for F6. F9 ca 1,5 meter VNV for F6. Lokalitet plassert ved SØ foten av Lulimus Skadjavárri i nærhet av Áisaroaivi. Bygging av den eksisterende kraftlinjen skjemmer lokaliteten og ødelegger helhetsinntrykket av røysfeltet. Se detaljkart i vedlegg 2.

ID 137107-1

F5. Steinrøys med grop i ur, størrelse 4.5 meter i diameter. Grop ca 1-1.2 meter i diameter og et dybde på ca 50-90 cm fra bunn av grop til høyeste punkt. I grop finnes en

stor flat stein, ca 40 cm fra bakken med østlig plassering. Steinstørrelse mellom 10 - 90cm, bevokst med lav og mose. I nærhet av F5 finnes F10.



ID 137107-1. Mot ØSØ. © MARE, FFK



ID 137107-2. Mot sørvest. © MARE, FFK

ID 137107-2

F6. Steinrøys i ur, har ikke åpen grop som F5, men den ser ut som den har sunket litt innover. Størrelse ca 7.5 x 7m i diameter, høyde ca 1.40cm fra laveste punkt og 0.6m fra høyeste punkt. Steinstørrelse fra 10 - 80cm. Steiner bevokst med lav og mose. Røyse plassert 27 meter fra F5 (Id 137107-1) i øst-vestlig retning.

ID 137107-3

F8. Rektangulær nedgravning/grop i ur. Grop ca 2 meter lang og 1m bred. Dybde ca 50cm. Mosegrodd nedi grop. Plassert ca 8 meter NØ fra F6 (Id 137107-2)

ID 137107-4

F9. Nedgravning i ura, rund grop i ur. Størrelse, ca 1m i diameter og ca 50cm dyp. Mosegrodd nedi grop. Plassert ca 1,5 meter fra F6.

ID 137107-5

F10. Nedgravning i ura, rund grop i ur. Størrelse, ca 1m diameter og ca 40cm dyp. Mosegrodd nedi grop. Ca 4 meter fra F5.

ID 137106 Gravfelt L6

F7. Steinrøys, rund med grop, plassert i urvoll. Størrelse, grop ca 1.1 m fra bunn opp og 1m x 1.5m i diameter. Røyset er ca 5.5 x 5m i diameter. Høyde ca 60-30 cm. Størrelse på stein fra 10 - 90cm. Stein bevokst med lav og mose. Er plassert ca 100 meter fra Id 137107 som består av 5 urgraver. Lokalitet er plassert ved SØ foten av Lulimus Skadjavárri i nærhet av Áisaroaivi.



ID 137106. Mot sørvest. © MARE, FFK



ID 137106. Mot nord. © MARE, FFK

ID 137169 Teltboplass L7

F11. Enkeltstående árran på en flate i en skråning, i en dalgang som tidligere har vært en elvedal. Lokaliteten ligger ganske nært to små tjern. Ovalt ildsted med målene 80x70 diameter. Stein kjennes i sørøst men ikke synlig. Det er 5 synlige stein, ingen flate heller. Prøvestikk tatt ca 1 meter fra ildsted. Under torv finnes kull. Den er bevokst med lyng og mose. Størrelsen på stein, ca 15-20 cm. (Bilde mangler)

ID 137167 Fangstlokalitet L9

Område med en kjøttgjemme i en uråre ved foten av en skråning og et sirkulært ildsted omkring 10 m SV for kjøttgjemmet. Ligger på en hylle i terrenget på sørøst siden av hovedplatået hvor kraftlinjen går.

ID 137167-1

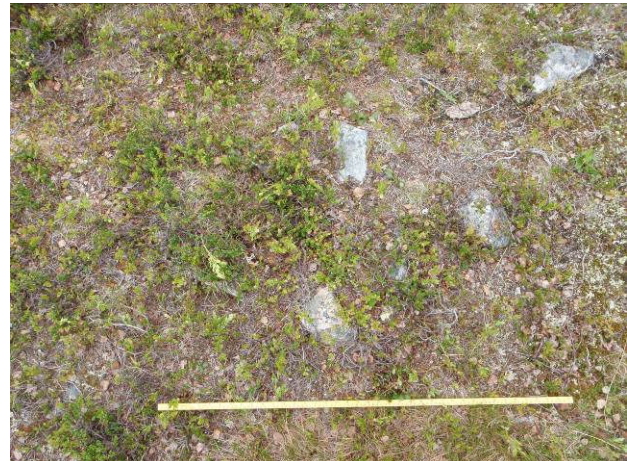
F13. Rund kjøttgjemme i en uråre ved foten av en skråning, ligger på en hylle i terrenget på sørøst siden av hovedplatået hvor kraftlinjen går. Innvendig grop måler 1x1 meter og kjøttgjemmet er bygget opp av stener fra omkring 60 cm diam til ca 15cm diameter.

ID 137167-2

F14. Rundt árran ca 10 m SV for kjøttgjemme F13, 60 cm diameter og består av 5 steiner, en av dem er flat.



ID 137167-1. Mot nordøst. © MARE, FFK



ID 137167-2. Mot nordøst. © MARE, FFK

ID 137168 Teltboplass L8

F12. Rektangulært árran, 85x55cm, kull under torv. To negative prøvestikk tatt 5 meter mot nord og sørvest. 7 steiner er synlig. Ligger på en hylle i terrenget på øst siden av hovedplatået hvor kraftlinjen går. Ca 20 meter fra kant ned mott bekk. Utsyn til to små vann.



ID 137168. Mot nordvest. © JOEV, FFK



**ID 137168 med mast i bakgrunn. Mot nordvest.
© JOEV, FFK**

ID 137108 Teltboplass L4

F4. Aktivitetsområdet består av et rektangulært árran, 80x170cm. Ildstedet har 10 synlige steiner, og er orientert NØ-SV. Det ble funnet kull under torva i ildstedet. Prøvestikk tatt i nærheten av ildstedet var uten funn. Ildstedet ligger på en liten topp i terrenget ca 40 m S for eksisterende kraftledningsmast. Lokaliteten ligger på vestsiden av elva/elvedalen Guhkesgurra. Området vitner om samisk aktivitet, bl.a. finnes rester etter reingjerder i nærheten.



ID 137108. Mot sørøst. © JOEV, FFK



ID 137108. Mot nordøst. © JOEV, FFK

ID 137030 Teltboplass L3

F3. Teltring uten synlig ildsted. På nes ved Gávjavjavi. Teltringen er 2,55 meter i diameter. Den består av 15 cm store stein. 18 steiner er synlig. I øst er det et mellomrom på 1,3 m mellom to steiner, mulig åpning? Det finnes ingen synlige stein inni Teltringen. Prøvestikk ble tatt midt i ringen uten funn. Det bestod av 5 cm torv, 5 cm lys grå sand, 6 cm lys brun sandjord, 3 cm mørk brun sandjord, leire og berg. Prøvestikket inneholdt en del stein. Prøvestikk ble også tatt 5 meter nord og 7 meter sørøst for teltringen, disse var også funntomme. Det finnes en nyere teltring ca 7 meter sørøst for kulturminnet. Neset er dekt med lyngmark. Det er en liten knaus ytterst på neset, ca 3 m fra sørlig del av teltringen. Neset ligger litt forhøyet i forhold til området mellom neset og bakken i øst, dette området mellom er våtmyr. Teltring ligger ute på et nes ved vannet Gávjavjavi. Det er ca 7 meter til vannet i vest.



ID 137030 på nes ved Gávjavjavi. Mot vest. © JOEV, FFK

Nordlig profil av negativt prøvestikk midt i ID 137030. © JOEV, FFK

ID 137029 Teltboplass L1

F1. Ved Ánddeš Bierjohka ble det funnet en teltring med ildsted i midten. Teltringen er 3,5 meter i diameter. En lang trestokk ligger inni ringen, store deler av trekjernen er nedbrutt, antagelig brukt som lavvostang. Steinene ligger godt ned i mosen, men en 5cm trebit er synlig i ildstedet. Det finnes et tynt sjikt med mose inni ildstedet, ca 2mm, under dette finnes et 1 cm tykt kullag.



ID 137029 ved Anddes Bierjohka. Mot øst. © OSSO, FFK

Ildsted i ID 137029. © OSSO, FFK

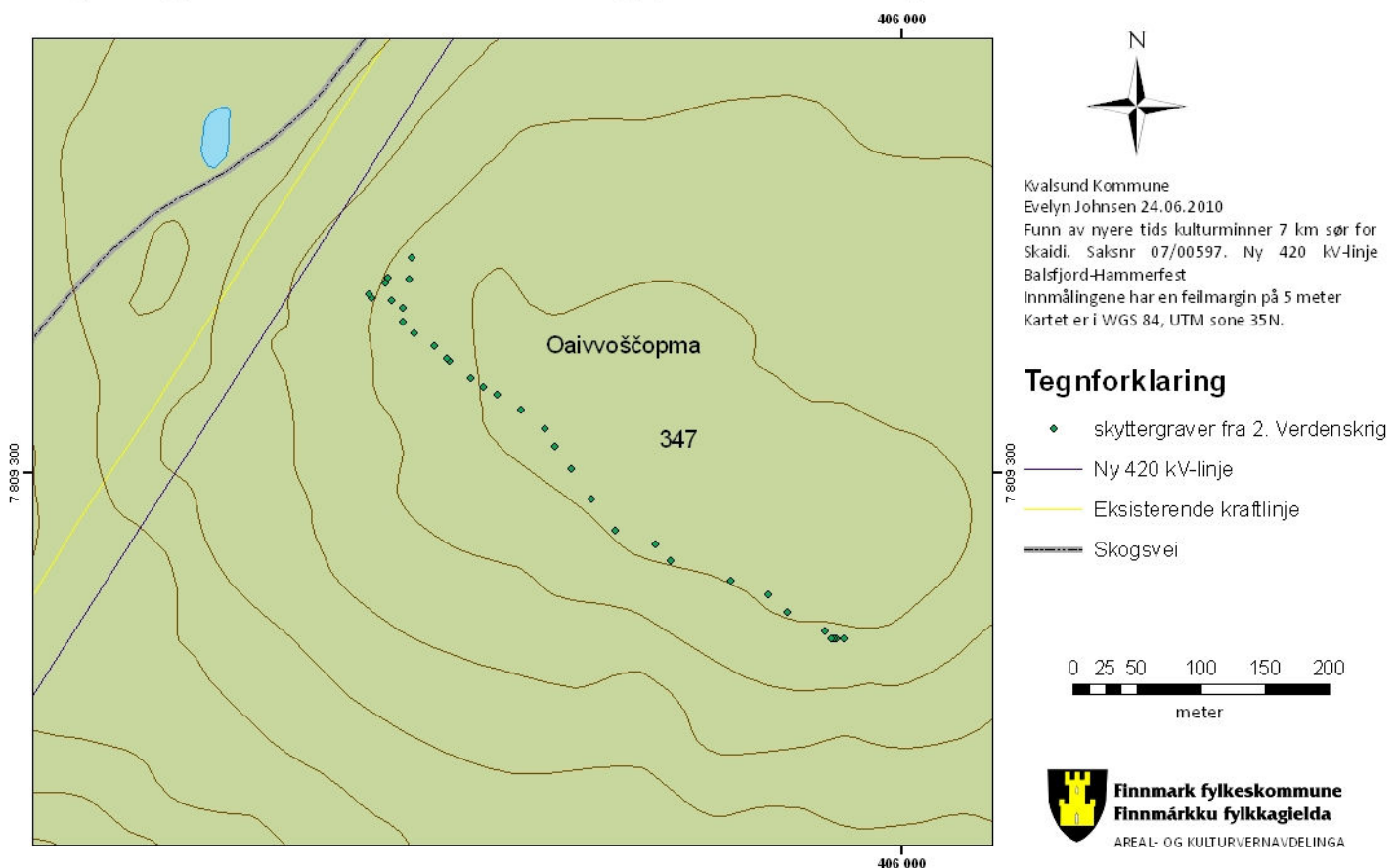
ID 137028 Teltboplass L2

F2. Ovalt árran, 80x68cm. Det består av 6 synlige steiner, 16-38cm store stein. Det ble løftet litt på torva inni ildstedet, der fantes 5 cm torv over et kullag. Det ble tatt prøvestikk rundt i området, disse var funntomme. Det ble ikke observert tegn til teltring rundt ildstedet. Ildstedet ligger godt nedi torva blant dvergbjørk og er til dels vanskelig å få øye på.



ID 137028 ved Anddes Bierjohka. © JOEV, FFK

Skyttergraver fra 2. Verdenskrig på Oaivvoščopma



I uke 25 i 2010 ble det funnet 32 skyttergraver fra 2. Verdenskrig på Oaivvoščopma 7 km sør for Skaidi i Kvalsund kommune. Vestligste skyttergrav har koordinat N7 809 441,241 Ø405 583,241. Østligste skyttergrav har koordinat N7 809 168,782 Ø405 954,675 (UTM35). Disse er ikke automatisk fredet.

5.7. Skaidi – Kvalsund

Mellom Skaidi og Kvalsund ble det registrert fire stk **Automatisk freda** kulturminnelokaliteter. Disse kommer ikke i konflikt med den planlagte linja, men plasseringen av kulturminnene må tas hensyn til når tilførselsveier skal anlegges.

ID 137664 Fangstlokalitet L20

Består av fire groper på et bjørke og gressbevakst område inntil en gammel strandkant.

ID 137664-1

F26. Rund grop, ca 2 meter i diameter, ca 60cm innvendig. Dybde ca 80cm. Bevakst med bjørk, gress, lyng. Ingen voll synlig.

ID 137664-2

F27. Rund grop, ca 1,5 meter i diameter. 70 cm dyp. Fast i en avlang grop. total lengde er 6 meter og bredde 2 meter. Gropa er bevakst med bjørk, selje, gress og lyng.

ID 137664-3

F28. Rund grop, ca 4 meter i diameter og ca 80 cm innvendig. Dybde 1 meter. Noe utrast, plassert på gammel strandkant. Bevakst med bjørk, selje, gress og lyng. Ingen voll synlig.

ID 137664-4

F29. Rund grop, ca 4 meter i diameter. Dybde 1 meter. Nordsiden er utrast, plassert på gammel strandkant. Bevakst med gress, lyng, bjørk og en stubbe I midten. Totalstørrelse usikker på grunn av utrasing.



ID 137664-3. © Sametinget



ID 137664-4. © Sametinget

ID 137834 Fangstlokalitet L23

F32. Avlang grop på en liten odde i terrenget. Mulig fangstgrop, ligger i bratt terreng. Indre mål 4,25 meter, bredde 80 cm i sørøstlig del og 20 cm i nordvestlig del. Voller synlig på de to kortsidene. Ytre mål 5,1 meter. Dybde 55 cm. **Automatisk freda.**



ID 137834. Mot vest-sørvest. © MARE, FFK

ID 137833 Fangstlokalitet L21

F30. Mulig fangstgrop, detaljregistrering mangler.

ID 137832 Fangstlokalitet L22

F31. Mulig fangstgrop, detaljregistrering mangler.

5.8. Kvalsund – Akkarfjord

Terrenget langs traseen bestod av berg, bratte fjellpartier, ulendt knauslandskap og myr. Det ble fokusert på prøvestikking ved Hanselv, Sjøholmen og langs elver langs traseen. Ingen funn i prøvestikk. Ved Sjøholmen ble det funnet en oppbygd røys i kanten av ei slåttemyr. Usikker datering, men antas å være **ikke automatisk fredet**.

ID 138501 Steinkonstruksjon L37

F46. Markant røys på kanten av ei slåttemyr nordøst for gbnr 14/55 ved Sjøholmen i Kvalsund. Rektangulær form. ca 3,5x2 meter. Store hellesteiner, ca 1x1 meter, med mindre stein innimellom. Hellesteinene har rast innover, sørvestlig vegg har også rast utover. Høyde på røysen er ca 1,20 meter. Røysa består stort sett av heller. Røysa ligger i den planlagte traseen ikke langt fra et mastepunkt. Sametinget med Kjersti og Audhild Schanche har vært ute å studert røysa og vurdert den som ikke fredet.



ID 138029. Mot SV. © E. Johnsen for Sametinget



ID 138029. Mot sørøst. © E. Johnsen for Sametinget

5.9. Akkarfjord – Hyggevan

Området er type vidde/høyfjell. Generelt beskjedent med vegetasjon. Litt lavere i dalsøkkene finnes det parti med småbjørk, ellers ingen høyvegetasjon. Ligger enda en del snø i skråninger og områder med mye skygge. Det ble funnet tre lokaliteter som **ikke er fredet** og en lokalitet som er **automatisk fredet**.

ID 145348 Mulig evakueringshule L57

F79. **Ikke automatisk fredet.** Mulig evakueringshule fra 2. VK i Indrefjorddalen. Informasjon er videreformidlet til gjenreisningsmuseet i Hammerfest. Hulen ligger innimellom store flyttblokker som har rast ned fra fjellet. Den er ikke lett å oppdage og inngang er fra toppen mellom to flyttblokker.

ID 145352 Fangstanlegg L55 Tverrfjellvannene

Automatisk fredet. Lokalitet med bogasteller på eide/landtunge mellom to vann. Det ble påvist 4 stk bogasteller som er anlagt midt ute på eidet. Disse er bygd opp slik at de er orientert mot adkomsten til eidet fra begge retninger, men særlig orientering mot den sørligste adkomsten. Lokaliteten må trolig settes i en jakt/fangstkontekst og er antatt å være eldre enn 100 år.



ID 145352 mellom to vann. mot NV. © BJBE, FFK

ID 145352-1 Bogastelle

F74: Bygd opp av steiner på og rundt egnede jordfaste steiner. Hesteskoformet. Orientert mot sørlige retninger.

ID 145352-2 Bogastelle

F75: Steiner og heller lagt oppå hverandre. ca 40 cm. høy, 40 cm dyp. 2,5 m bred. Orientert mot sørvest.



ID 145352-1. © BJBE, FFK



ID 145352-2. © BJBE, FFK

ID 145352-4 Bogastelle

F76: Ligger på sørøst-nordvestgående eide mellom Tverrfjellvannene. 2 m langt, svakt buet og noe lavere i nordøst slik at det er klart orientert mot sør.



ID 145352-4. © BJBE, FFK



ID 145352-11. © BJBE, FFK

ID 145352-11 Bogastelle

F77: Noe mindre forseggjort enn de andre, men tydelig at man har lagt steiner oppå hverandre for å danne et lite skjul.

Langs etter foten av fjellet Tyven, og videre over Tyvsletta, på østsiden av Sukkertoppen til parkeringsplass i nærheten av Storvannet finnes en del steinkonstruksjoner uten klar kontekst. Noen av disse må sannsynligvis ha vært skytestillinger fra krigens dager.

ID 145353 Inntaksdammen Seteranlegg L54

F73: **Ikke fredet.** En del tufter/bygningsfundamenter ved Inntaksdammen samt ildsted og matgjemme. Ansett som én lokalitet, og tolket som i forbindelse med setervirksomhet.

ID 145353-1 Tuft 1

4x5m nærmest kvadratisk tuft. Tuften er tørrmurt og anses ikke som veldig gammel. Antagelig må den settes i forbindelse med setring i området.



Oversikt mot SV ID145353-1. © BJBE, FFK



Nærbilde ID145353-1. © BJBE, FFK

ID 145353-4 Tuft 2

Rektangulær tuft som måler 2x3 m. Nedgravd, veldig gressvokst. Den umiddelbare tolkningen er at dette muligens skyldes mye frau/gjødsel i og rundt tufta, noe som kanskje betyr at den har hatt funksjon som fjøs eller fraukjeller i forbindelse med setringen.



ID 145353-4. © BJBE



ID 145353-9 mot vest. © BJBE, FFK

ID 145353-9 Tuft 3

Denne tuften ligger i et område med store steiner av samme type som i ura. Noe av steinmassen er brukt til å bygge et ovalt fundament som når ca. 30-35cm over bakken. Tuften er totalt gressvokst inni. Grunnflaten er ikke ulik størrelsen på et lite stabbur. Mulig fundament til et slikt.

ID 145353-8 Tuft 4

Av samme karakter som tuft 2. Nedgravd og veldig gressvokst. (På grunn av gjødsel/dyrehold?) Tuften er rektangulær med bredender i øst/vest. I sørvestre ende går det ut en like nedgravd utstikker som muligens er inngangspartiet. I tillegg ble det registrert et kjøttgjemme i ura bak tuftene.



ID 145353-8 mot nord. © BJBE, FFK



ID 145353-2. © BJBE, FFK

ID 145353-2 Ildsted

7-8 synlige steiner. Forholdsvis gjengrodd. Kan godt være over 100 år, men er valgt tolket inn i sammenheng med bruken av de nyere tuftene.



ID 145353-6. © BJBE, FFK



ID 145353-7. © BJBE, FFK

ID 145353-6

Steinkonstruksjon "Ovn" Oppbygd steinkonstruksjon. Kull og skjørbrent stein inni. 50cm høyt 1x1m . Gir inntrykk av å kunne være en sammenrast ovn av noe slag.

ID 145353-7

Steinkonstruksjon med tørrmurt grunnmur. Steinkonstruksjon bestående av tørrmurte vegger, ca. 50cm høye. Denne er plassert mellom to større jordfaste stein. Disse utgjør kortveggene. Det innvendige målet er 2,2 m x 80cm. Markert inngang i nordøst tyder på at det engang har stått en eller annen struktur på toppen av grunnmuren.

ID 145353-10

Sirkelformet steinkonstruksjon bygd opp inntil jordfaste steinblokker. Ligger noen meter unna den tørrmurte rektangulære steinkonstruksjonen med inngang. Umulig å datere eller si noe om funksjon. Mulig kjøttgjemme.



ID 145353-10. © BJBE, FFK

ID 145354 Seterlokalitet L56 Svartvannet

Ikke fredet. Tuft og kjøttgjemme ved Svartvannet. Stammer antakelig fra setring i området. Tørrmurt tuft. Rektangulær 4x6 meter stor. Gress og lyngbevokst. Mye skrot rundt i området og noen nyere ildsteder i nærheten. Sørøstvendt helling ned mot vann.



ID 145354-1. © BJBE, FFK

Gjemme i kanten av ura/skråningen bak tuften.

Det ble tatt prøvestikk på potensielle flater rundt vann i nærheten av traseen, men ingen kulturminner kunne påvises.



ID 145354-2. © BJBE, FFK

6. Konklusjon

Areal- og kulturvernavdelinga ved Finnmark fylkeskommune har gjennomført kulturhistorisk registrering av planlagt trase for ny 420 kV-linje mellom Fylkesgrensen til Troms og Hammerfest. Det ble totalt funnet 52 lokaliteter. Elleve lokaliteter som ikke er fredet, tre lokaliteter med vernestatus uavklart samisk over 100 år. De resterende 38 lokalitetene er automatisk freda etter kml §4, første og annet ledd.

Det ble funnet 13 automatisk freda kulturminner i traseen mellom fylkesgrensen og til Store Holmvann i Alta kommune. Alle er samiske og datert til eldre enn 100 år. Viser til Sametinget for videre saksgang. Det ble ikke påvist kulturminner mellom Store Holmvann og Eibymoen. Det ble påvist et kulturminne med uavklar vernestatus på strekket Store Holmvann – Skillemoen, usikkert om dett er samisk over 100 år. Viser til Sametinget for kontrollbefaring. Transformatorstasjonen på Skillemoen kommer i direkte konflikt med kulturminner. Her finnes et tjærebrenningsanlegg og en mulig kullmile som ikke er automatisk fredet. Transformatorstasjon på Eibymoen kommer ikke i direkte konflikt med kulturminner, men det er nærhet til kulturminner. På bakgrunn av dette vil linjealternativ 1.0 – 1.8 – 1.21 – 1.17 – 1.0 sør for Langvannet, mellom Gampvannet og Nallovarjavri til Eibymoen foretrekkes foran linjealternativ 1.0 – 1.11 – 1.17 – 1.0 med transformatorstasjon på Skillemoen.

På skillemoen ble det funnet et kulturminne som ikke er fredet, dette kommer heller ikke i linjetraseen. Traseene videre over lille og store Raipas kommer ikke i konflikt med automatisk freda kulturminner. Ved Stolvannet i Tverrelvdalen vil bygging av mast oppå Damhaugen komme i direkte konflikt med ID 138677 som er automatisk freda og må søkes frigitt dersom mastepunkt opprettholdes som planlagt. Mellom Biggas og Skaidi finnes en rekke automatisk freda samiske kulturminner som blir berørt av den planlagte traseen. Ved Sennalandvatna i Kvalsund kommune ble det funnet en steinalderlokalitet

som kan dateres til fase 1 eller 2, eldre steinalder. Lokaliteten er veldig skadet av et kjørespor som går over store deler av lokaliteten. Det er gjort få lignende funn på innlandsvidder i Finnmark, dette gjør lokaliteten viktig i forskningssammenheng. Bygging av mast ved Sennalandvatna kommer i direkte konflikt med denne automatisk freda steinalderlokaliteten og må søkes frigitt dersom mastepunkt opprettholdes som planlagt. Mellom Skaidi og Akkarfjorden ble det funnet fire automatisk freda fangstlokaliteter og en ikke automatisk freda steinkonstruksjon som ikke vil bli direkte berørt av tiltaket, men som må tas hensyn til ved bruk av tilførselsveier. På strekningen Akkarfjorddalen – Hyggevanne ble det påvist fire lokaliteter som ikke er fredet og en lokalitet som er automatisk fredet. Den som er automatisk fredet kommer ikke i konflikt med linjetraseen, da den ligger 350 meter vest for den planlagte traseen 1.22. To av de som ikke er fredet vil heller ikke komme i konflikt med den planlagte traseen, men det er ønskelig at utbygger er kjent med kulturminnenes nærhet. Den planlagte linjen vil gå rett over ID 145353, denne er ikke fredet, men det er ønskelig, om mulig, at enkeltminnene her tas hensyn til når mastepunkt skal plasseres.

Undersøkelsesplikten jfr. kml §9 ansees som fullført for den foreløpige strekningen. Statnett har skissert behov for en endring av trase bak Tyven i Hammerfest kommune. Denne endringen er ikke §9 undersøkt og med tanke på funnene gjort ved Tverrfjellvannene, er det behov for undersøkelser av endringer i området.

VADSØ, 08.11.2010

Evelyn Johnsen

Prosjektleder / Feltleder

Vedlegg

1. Liste over funn
2. Kart
3. Rapport fra VAM
4. Skjema for 14C datering ID 138072
5. Skjema for 14C datering ID 138071
6. Kart over områder for prøvestikk

Referanser

Skandfer, M. 2009. Registreringsrapport Indre finnmark. Forskningsprosjektet "landskapskunnskap og ressursforvaltning i indre troms og finnmark 2500 f.kr. – 1000 e.kr. (Iarm)". Institutt for arkeologi og sosialantropologi. Universitetet i Tromsø.

Sametingets rapport fra den kulturhistoriske registreringen av ny 420 kV-linje mellom Balsfjord og Hammerfest 2010 (Under produksjon).

Schanche 2011, kontrollregistreringer 2011 i forbindelse med 420 kV-linje Balsfjord-Hammerfest

Vedlegg 1: Liste over funn.

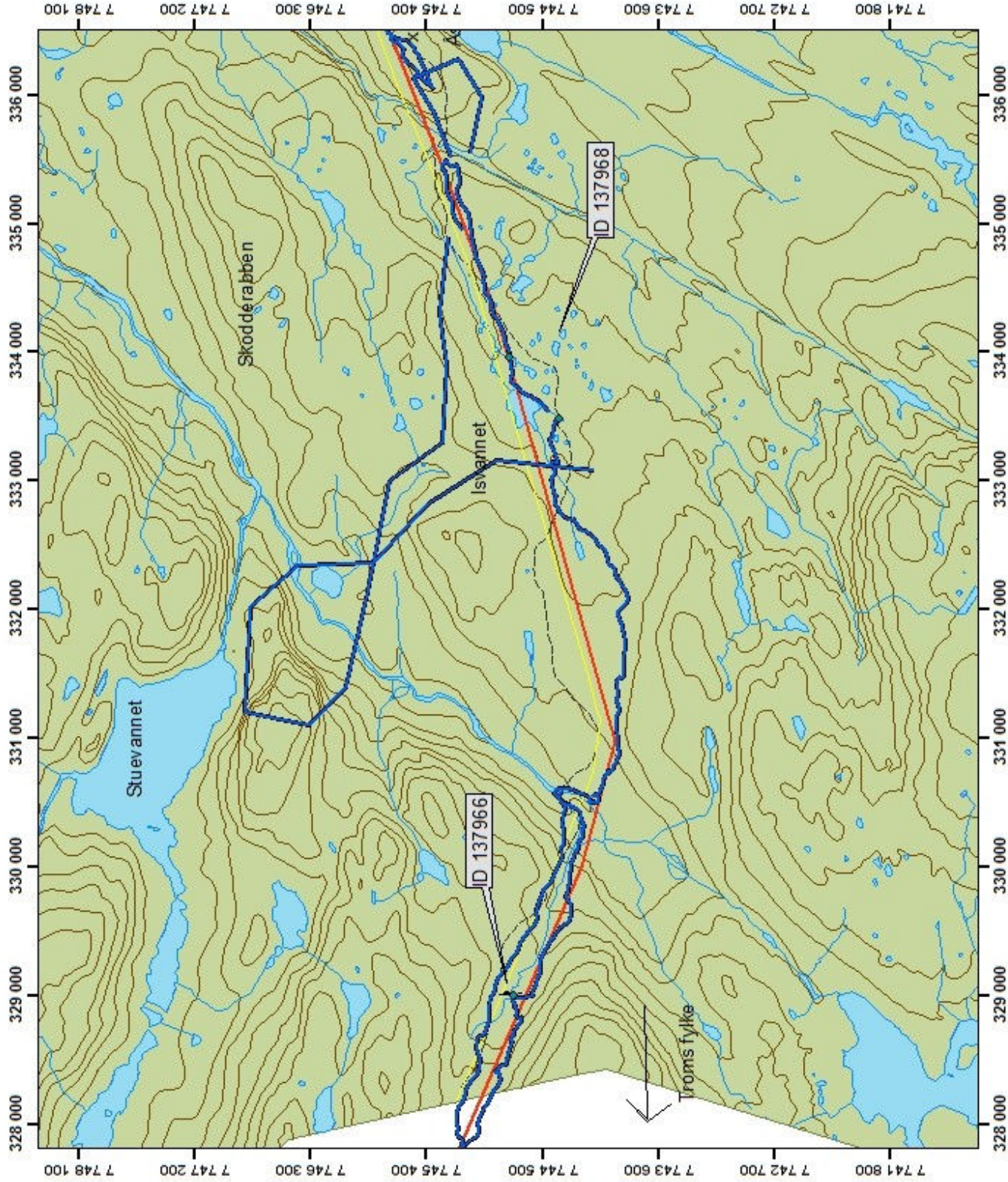
Funn nr	Lok nr	ID-nr	Art	Enkeltminne	Vernestatus	Koordinater (UTM33)
F0	L0	Ingen	Krigsminne	32 skyttergraver	Ikke fredet	N7835162.16 Ø854157.60
F1	L1	137029	Teltboplass	Teltring m/ildsted	Uavklart	N7831637.1 Ø852793
F2	L2	137028	Teltboplass	Ildsted	Automatisk freda	N7831773.5 Ø853031.7
F3	L3	137030	Teltboplass	Teltring	Automatisk freda	N7829586 Ø851906.6
F4	L4	137108	Teltboplass	Ildsted	Automatisk freda	N7825407.6 Ø849459.4
F5	L5	137107-1	Gravfelt	Urgrav	Automatisk freda	N7820116.4 Ø843166.5
F6	L5	137107-2	Gravfelt	Urgrav	Automatisk freda	N7820129.6 Ø843130
F7	L6	137106	Gravminne	Urgrav	Automatisk freda	N7820259.4 Ø843103.9
F8	L5	137107-3	Gravfelt	Urgrav	Automatisk freda	N7820131.2 Ø843146.7
F9	L5	137107-4	Gravfelt	Urgrav	Automatisk freda	N7820130.1 Ø843128.2
F10	L5	137107-5	Gravfelt	Urgrav	Automatisk freda	N7820121.6 Ø843158.6
F11	L7	137169	Teltboplass	Ildsted	Automatisk freda	N7821906.8 Ø844766.3
F12	L8	137168	Teltboplass	Ildsted	Automatisk freda	N7824165.1 Ø847909.4
F13	L9	137167	Fangstlokalitet	kjøttgjemme	Automatisk freda	N7824069.1 Ø847725.7
F14	L9	137167	Fangstlokalitet	Ildsted	Automatisk freda	N7824057.2 Ø847720.3
F15 er avskrevet						
F16	L11	137334	Fangstlokalitet	1 kjøttgjemme	Automatisk freda	N7807737,5 Ø828946,6
F17	L12	137332	Teltboplass	1 Ildsted	Automatisk freda	N7807644,2 Ø828992,1
F18	L13	137333	Teltboplass	1 Ildsted	Automatisk freda	N7808135 Ø829530,5
F19	L14	137401	Fangstlokalitet	1 Kjøttgjemme	Automatisk freda	N7816549,2 Ø838693,1
F20	L15	137402	Teltboplass	1 Ildsted	Automatisk freda	N7816435,6 Ø838808,4
F21	L16	137666-1	Aktivitetsområde	Funn av avslag	Automatisk freda	N7811928.7 Ø834070.6

F22	L16	137666-2	Aktivitetsområde	Fangstgrop	Automatisk freda	N7811882.6 Ø834062.8
F23	L17	137665	Teltboplass	1 Ildsted	Automatisk freda	N7811906.6 Ø834046
F24	L18	137662	Teltboplass	1 Ildsted	Automatisk freda	N7811921.2 Ø834050.3
F25	L19	137663	Teltboplass	1 Ildsted	Automatisk freda	N7811680.1 Ø834085.4
F26	L20	137664-1	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7841956.9 Ø851360.8
F27	L20	137664-2	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7841958.1 Ø851349.6
F28	L20	137664-3	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7841951.8 Ø851371.8
F29	L20	137664-4	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7841945.8 Ø851384.2
F30	L21	137833	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7846233.9 Ø837029.9
F31	L22	137832	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7846200.5 Ø836983.6
F32	L23	137834	Fangstlokalitet	Fangstgrop	Automatisk freda	N7846207.6 Ø837154.7
F33	L24	137967	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7765203.2 Ø805005.4
F34	L25	137964	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7765133.5 Ø804916.7
F35	L26	137961	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7764989.5 Ø804816.2
F36	L27	137973	Teltboplass	Teltring og árran	Automatisk freda	N7764492.5 Ø804188.2
F37	L28	137970	Fangstlokalitet	Kjøttgjemme	Automatisk freda	N7764111.5 Ø803094.9
F38	L29	137965	Fangstlokalitet	Kjøttgjemme	Automatisk freda	N7764054.7 Ø803092.8
F39	L30	137962	Teltboplass	Árran med armer	Automatisk freda	N7764018.5 Ø803445.1
F40	L31	137969	Teltboplass	Árran 8-tallsform	Automatisk freda	N7760357.6 Ø800188.7
F41	L32	137972	Fangstlokalitet	Kjøttgjemme	Automatisk freda	N7760432.3 Ø800244.9
F42	L33	137963	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7765193.6 Ø804932.9
F43	L34	137966	Fangstlokalitet	Melkegjemme	Automatisk freda	N7756616.9 Ø791650.5
F44	L35	137968	Teltboplass	Árran	Automatisk freda	N7757278.4 Ø796606.5
F45	L36	137971	Fangstlokalitet	Melkegjemme	Automatisk freda	N7760021.6 Ø800451.2

F46	L37	138501	Steinkonstruksjon	Steinkonstruksjon	Ikke automatisk freda	N7850608.1 Ø823546.2
F47	L38		Veianlegg	Vei	Ikke automatisk fredet	N7804487.25 Ø826736.34
F48	L39	138073	Fangstanlegg	Fangstgrop	Automatisk freda	N7776162.3 Ø814126.1
F49	L40	138072-1	Tjærebrenningsanlegg	Grop	Ikke automatisk fredet	N7776512.4 Ø814170.9
F50	L40	138072-2	Tjærebrenningsanlegg	Grop	Ikke automatisk fredet	N7776509.2 Ø814170.1
F51	L40	138072-3	Tjærebrenningsanlegg	Grop	Ikke automatisk fredet	N7776505.9 Ø814171.3
F52	L40	138072-4	Tjærebrenningsanlegg	Tjærehjelle	Ikke automatisk fredet	N7776509.1 Ø814173.8
F53	L41	138071-1	Mulig kullmile	grop	Ikke automatisk fredet	N7776437.1 Ø814078.1
F54	L41	138071-2	Mulig kullmile	grop	Ikke automatisk fredet	N7776443.8 Ø814079.1
F55	L41	138071-3	Mulig kullmile	grop	Ikke automatisk fredet	N7776444.5 Ø814075.3
F56	L41	138071-4	Mulig kullmile	grop	Ikke automatisk fredet	N7776439 Ø814075
F57 er avskrevet						
F58	L43	138676	Gravminne	Gravrøys	Automatisk freda	N7769869.1 Ø812807.7
F59, F60, F61, 62 er avskrevet						
F63	L47	138677	Fangstanlegg	Fangstgrop	Automatisk freda	N7778299.7 Ø824473
F64	L48	138678	Skifferbrudd	Murkonstruksjon	Ikke automatisk fredet	N7778475.3 Ø824835.5
F65, F66 er avskrevet						
F67	L50	138674	Teltboplass	Ildsted	Automatisk freda	N7783335.7 Ø827742.8
F68 er avskrevet						
F69	L41	138071-5	Mulig kullmile	Tuft etter kullgrop	Ikke automatisk fredet	N7776439.68 Ø0814074.98
F70	L51	149785	Tjærebrenningsanlegg	Tjærehjell	Ikke automatisk fredet	N7776768.33 Ø815571.6
F71	L52	Ingen	Fangstanlegg	Ledegjerde	Uavklart	N7777108.58 Ø821093.24
F72	L53	145341	Teltboplass	Árran	Uavklart	N7767103.7 Ø807482.3
F73	L54	145353	seteranlegg	9 kulturminner	Ikke automatisk fredet	N7862074.8 Ø822141.939
F74	L55	145352-1	Fangstanlegg	Bogastelle	Automatisk freda	N7858721.1 Ø823198.6

F75	L55	145352-2	Fangstanlegg	Bogastelle	Automatisk freda	N7858731 Ø823183.6
F76	L55	145352-4	Fangstanlegg	Bogastelle	Automatisk freda	N7858750.8 Ø823150.7
F77	L55	145352-11	Fangstanlegg	Bogastelle	Automatisk freda	N7858751 Ø823199.2
F78	L56	145354	Seteranlegg	Tuft, gjemme	Ikke automatisk fredet	N7862990.05 Ø821822.786
F79	L57	145348	Krigsminne	Evakueringshule	Ikke automatisk fredet	N7858793.2 Ø821481.7

Sporlogg vestlig del av Fylkesgrense - Store Holmvann



Vedlegg 2: Kart



Kart laget av Evelyn Johnsen 05.10.2010.
Viser befart område som sporlogg

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

Tegnforklaring

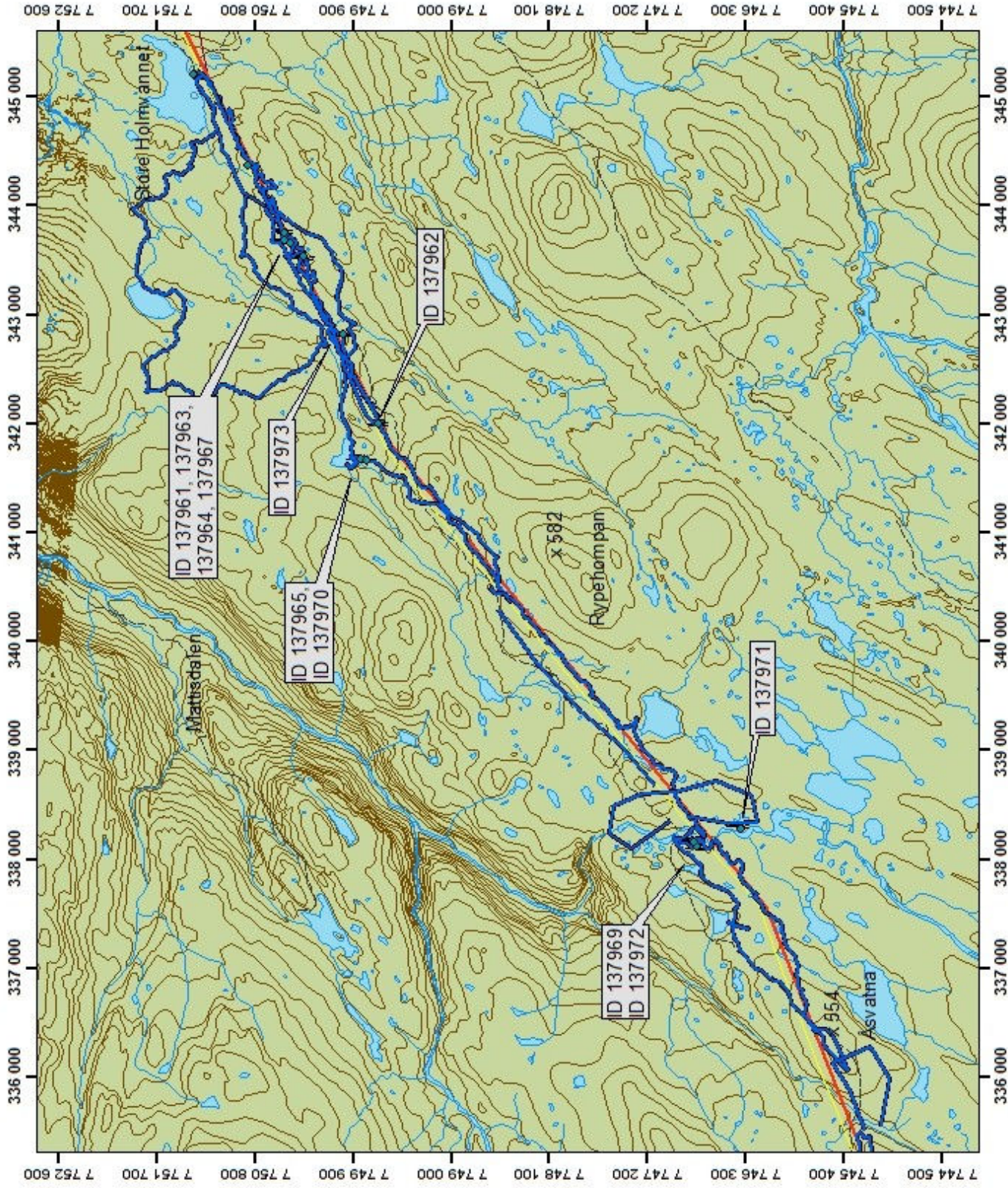
— Sporlogg

— Fylkesgrense_Holmvannet ny linje



FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMARKKU FYLKKAGIELDA
Areal- og kulturvernavdelinga
Areal- ja kultursuojatjanossodat

Sporlogg østlig del av Fylkesgrense - Store Holmvann



Kart laget av Evelyn Johnsen 05.10.2010.
Viser befart område som sporlogg

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

Tegnforklaring

- Sporlogg
- Fylkesgrense_Holmvannet ny linje



FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMARKKU FYLKÄGIÖLDÄ
Areal- og kulturvernavdelinga
Areal- ja kultursuodjalainassodat

Kulturminner ved planområdet for Skillemoen transformatorstasjon, Alta kommune

N



Kart: Evelyn Johnsen 27.10.2010.

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

Tegnforklaring

- Skillemoen Transformatorstasjon
- Kraftlinje
- Skogsvei
- Sti

ID 138071 Fangstlokalitet
ID 138072 Tjæremile
ID 138073 Fangstgrop

R Automatisk freda

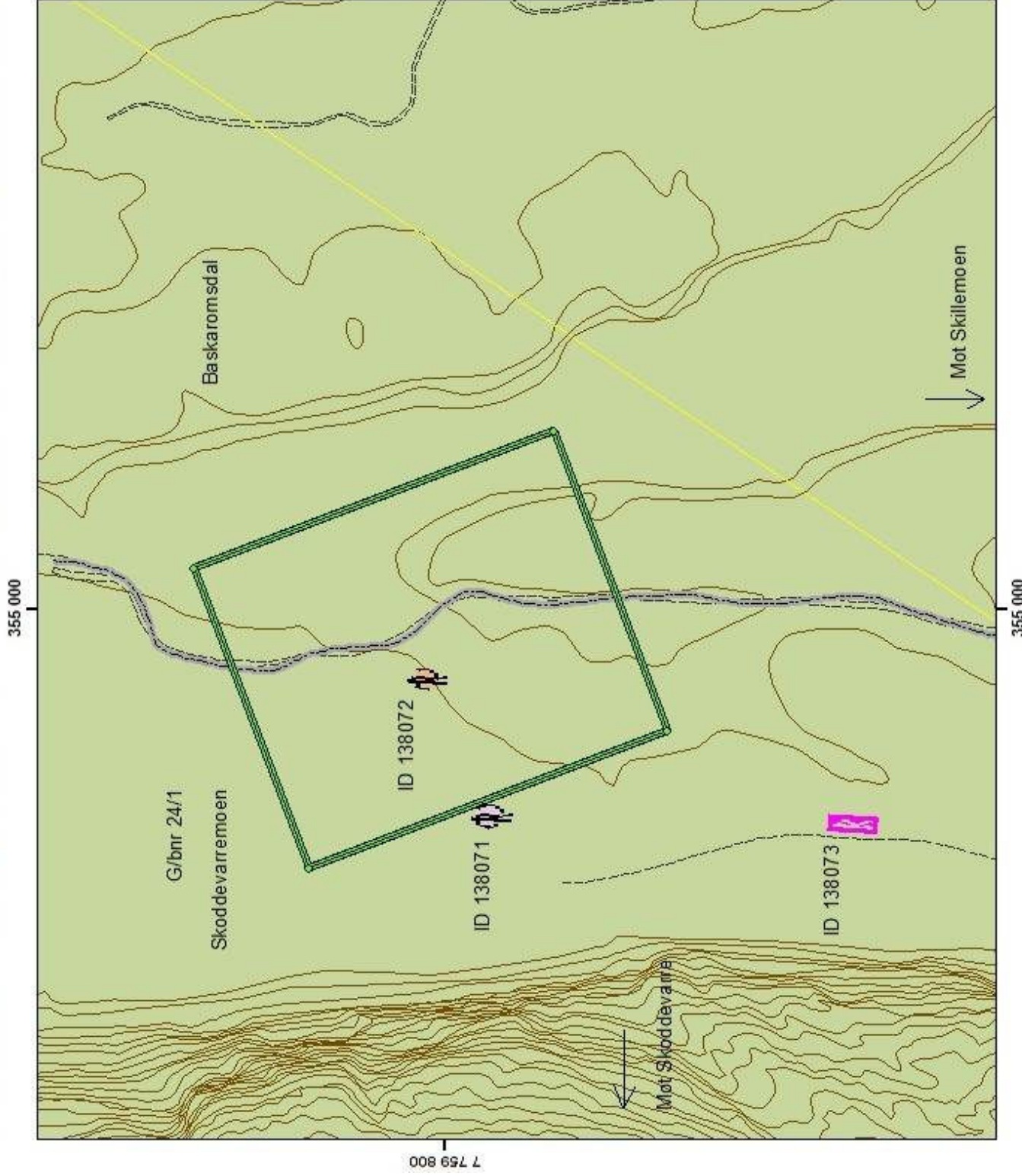
R Uavklart vernestatus

0 25 50 100 150 200 Meters

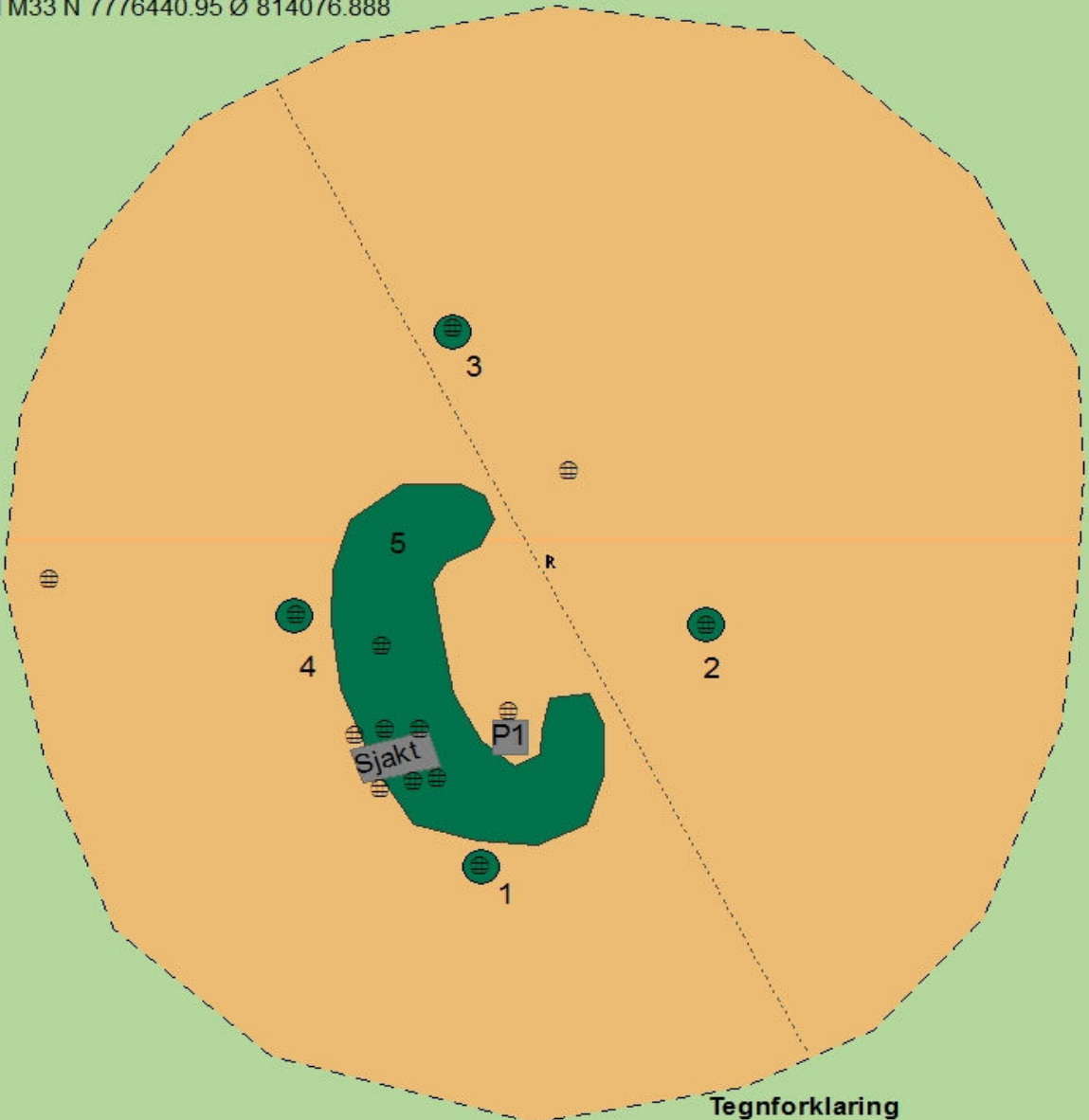


FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Areal- og kulturvernavdelinga
Areal- ja kultursuodjalatamossodat



ID 138071 Mulig kullmile
Skoddavarremoene, Alta kommune, Finnmark
24.06.2011
Evelyn Johnsen
Ny 420 kV-linje Balsfjord-Hammerfest
Finnmark fylkeskommune
UTM33 N 7776440.95 Ø 814076.888



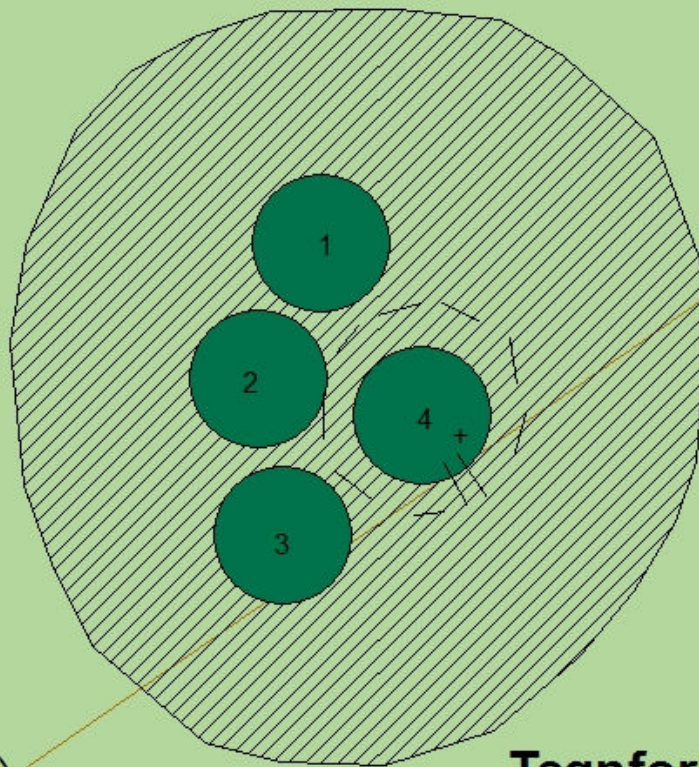
Tegnforklaring

- Mulig dyretråkk
- ⊖ Kull
- Prøvestikk 1, kullprøver tatt
- Sjakt
- Groper
- Tuft inni 138071
- ⊘ Uavklart vernestatus

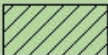

ID 308072 Tjærebrenningsanlegg
Skoddavarremoen, Alta Kommune, Finnmark
05.07.2011 av Evelyn Johnsen
Ny 420 kV-linje Balsfjord- Hammerfest
Finnmark fylkeskommune
UTM 33 N7776509.5 Ø814172.224
Datert til yngre enn 1650. 240 +/- 30 BP



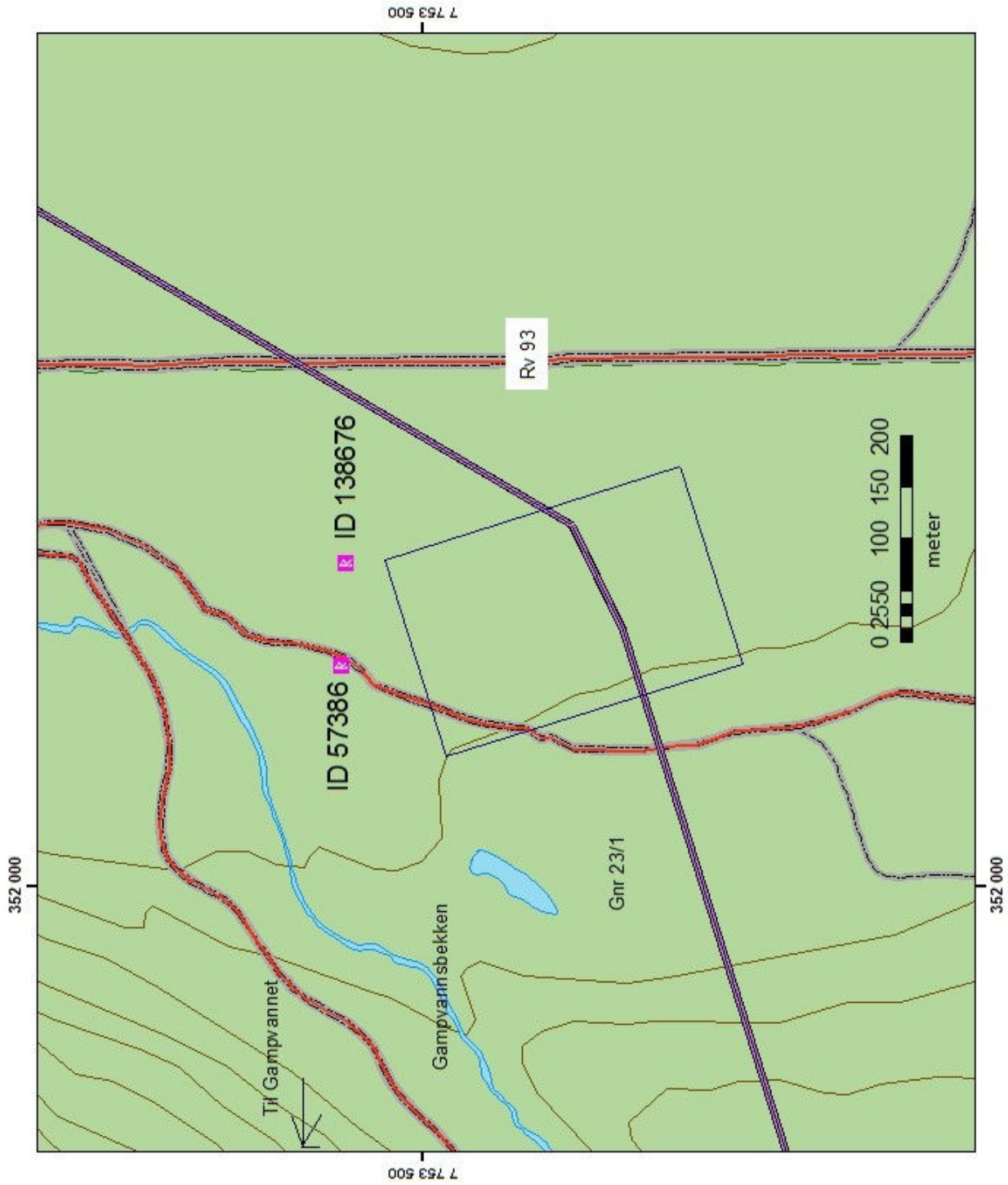
0 1 2 4 6 8 Meters



Tegnforklaring

- + Kullprøve datert
-  Ikke automatisk fredet
-  1, 2, 3 Groper
4 Tjærehjell med tapperenne
- - Voll

Eibymoen transformatorstasjon



Evelyn Johnsen 22.11.2011

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

Tegnforklaring

- Eibymoen Transformatorstasjon_line
- 35_2012vegnett_linje
- 35_2012vann_linje
- 35_n50_2012hoyde_linje
- Stovvannet-Eibymoen-StoreHolmvann_line
- Automatisk freda kulturminne



FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMARKKU FYLKAGIELDA
Areal- og kulturvernavdelinga
Areal- og kultursuodjalansoddat

Tverrelvdalen, Alta kommune



Kart: Evelyn Johnsen 27.10.2010.

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

Tegnforklaring

- Master_Nalghanas_StoreBoras_
- Master_Nalghanas_StoreBoras_
- Kraftlinje

- ID 132947 Fangstlokalitet ikke gjenfunnet
- ID 132948 Fangstlokalitet ikke gjenfunnet
- ID 138677 Fangstrop automatisk freda
- ID 138678 Skiferkonstruksjon ikke freda

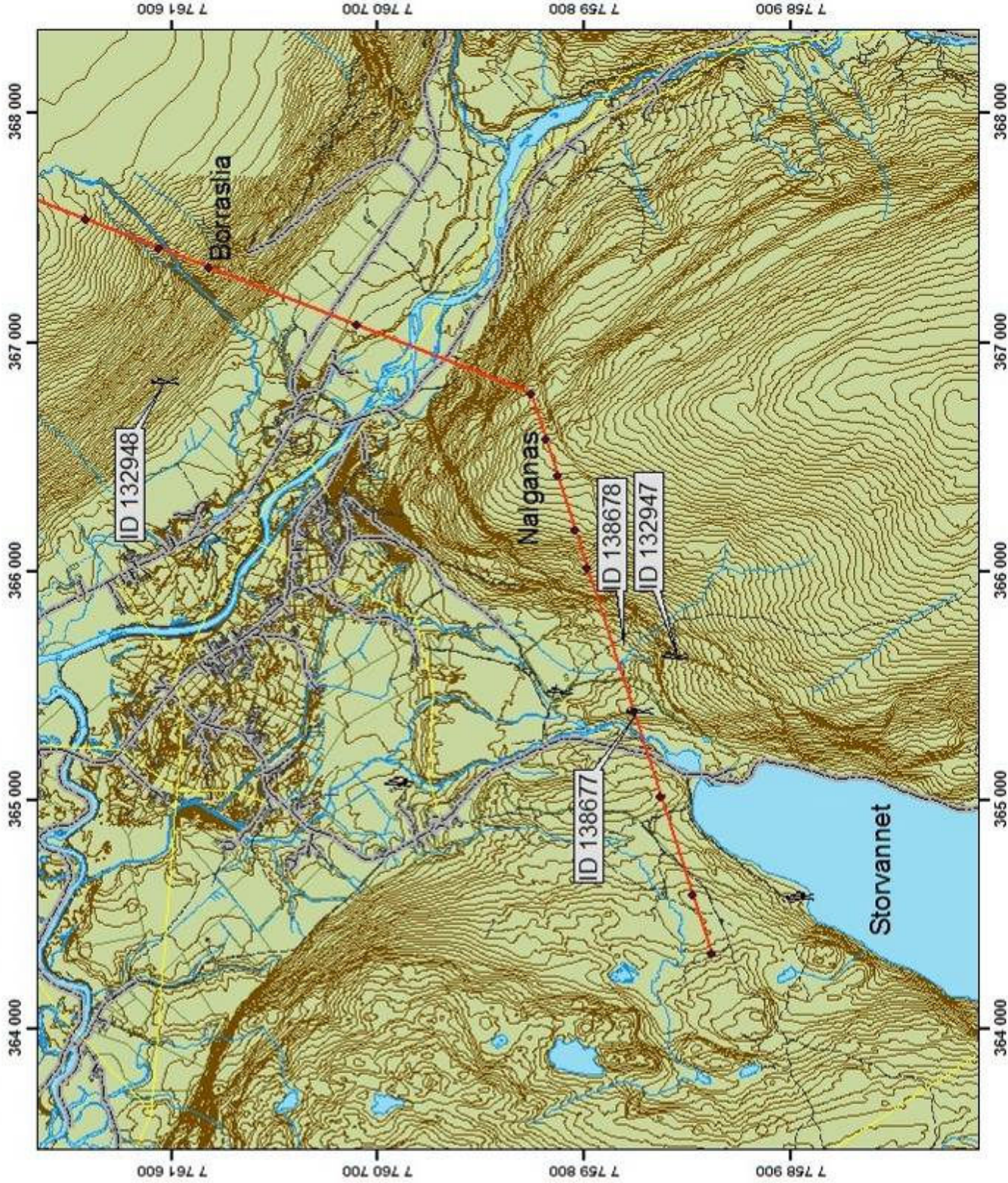
Gamle skiferbrudd på vestsiden av Nalghanas og i Borraslia

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 Kilometers



FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKIKAGIELDA

Areal- og kulturvernavdelinga
Areal- ja kultursuodjalanssodat



Lokalisering av steinalderlokalitet ID 137666



Automatisk freds kulturminner ved Sennalandvatna, Kvalsund kommune



Kart: Evelyn Johnsen 05.10.2010.
Viser automatisk freds kulturminner
registrert i 2009 og 2010 av henholdsvis
Universitetet i Tromsø og Finnmark
fylkeskommune

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

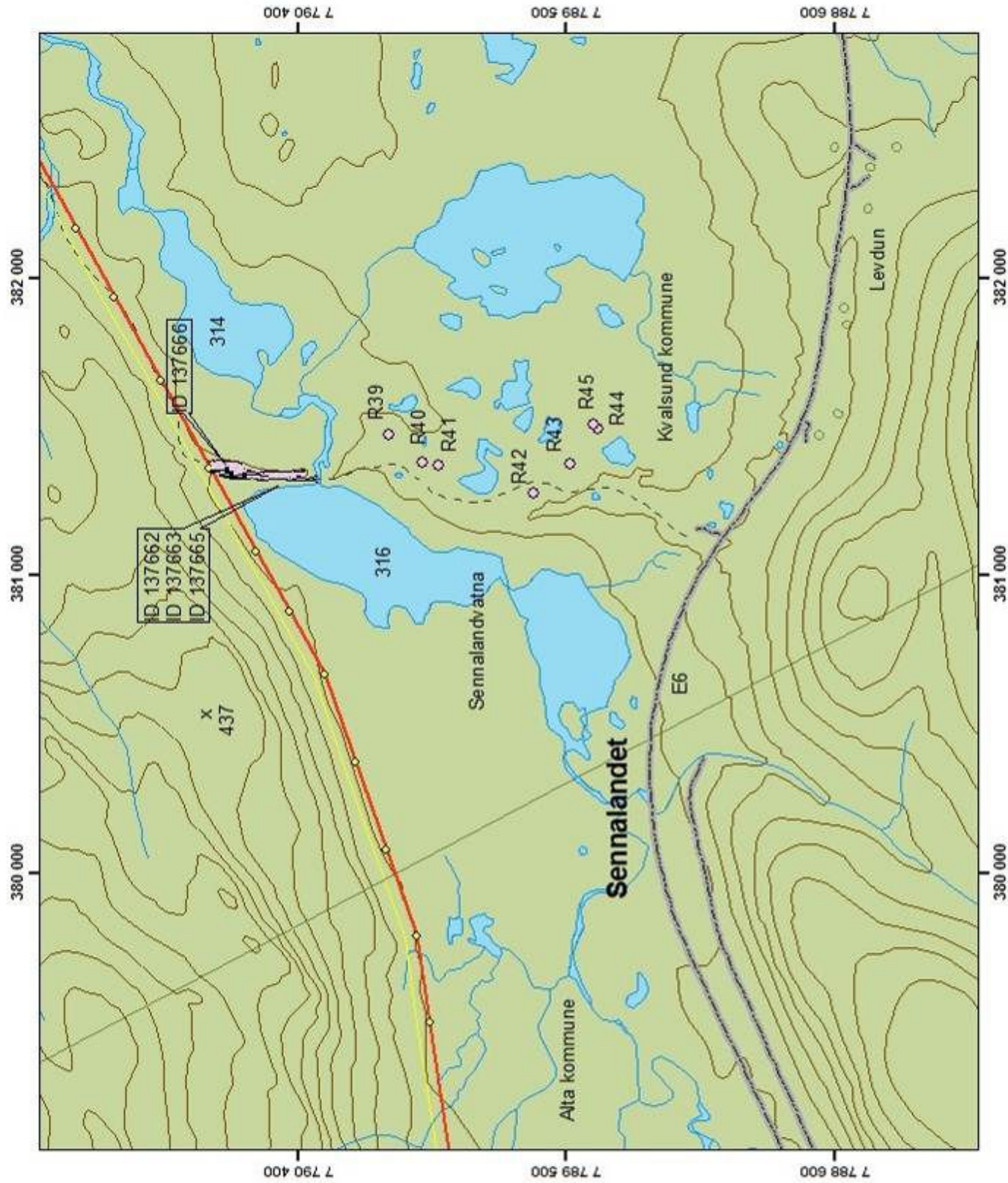
Tegnforklaring

- Bigas_Skaidi_line
- Bigas_Skaidi_point
- - - Kjørespor

- Automatisk freds kulturminne
- ID 137666 Bosetning-Aktivitetsområde
- ID 137662 Teltboplass
- ID 137663 Teltboplass
- ID 137665 Teltboplass
- R 39 Teltboplass
- R 40 Teltboplass
- R 41 Flate heller i ujevn rosett, mulig årran
- R 42 Teltboplass
- R 43 Teltboplass
- R 44 Teltboplass
- R 45 Teltboplass



FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA
Areal- og kulturvernavdelinga
Areal- ja kultursuojajalanassodat





ID 137106

F9

F8

F6

F

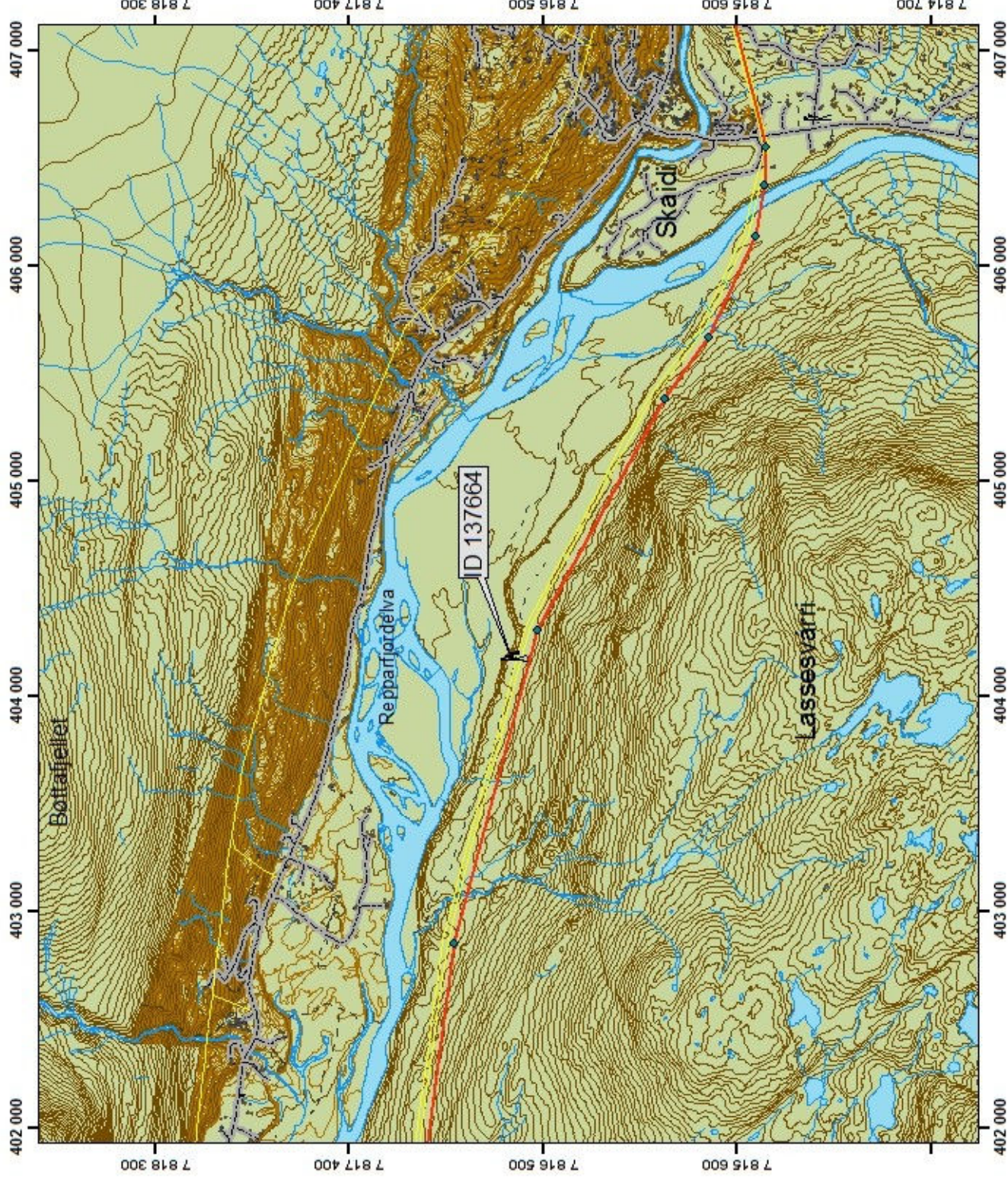
ID 137107

F10

F5

Nord Atlas

Repparfjordbotn, Skaidi, Kvalsund kommune



Kart: Evelyn Johnsen 27.10.2010.

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

Tegnforklaring

- ◆ Skaidi-Kvalsund_foreløbig_
- Skaidi-Kvalsund_foreløbig_
- Kraftlinje

ID 137664 Fangstlokalitet automatisk freda

0, 1, 2, 25, 0,5, 0,75, 1 Kilometers



FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Areal- og kulturvernavdelinga
Areal- og kultursuojajalansoddat

ID 137664 Kvalsund kommune



Kart: Evelyn Johnsen 27.10.2010.

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

Tegnforklaring

— Skaidi-Kvalsund_foreløbig_
— Kraftlinje

ID 137664 Fangstlokalitet

● fangstgrøp

R Automatick fredda



03,75,5 15 22,5 30
Meters



FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Areal- og kulturvernavdelinga

Areal- og kultursuodjalanssodat

ID 137832, 137833, 137834, Gargo, Kvalsund kommune

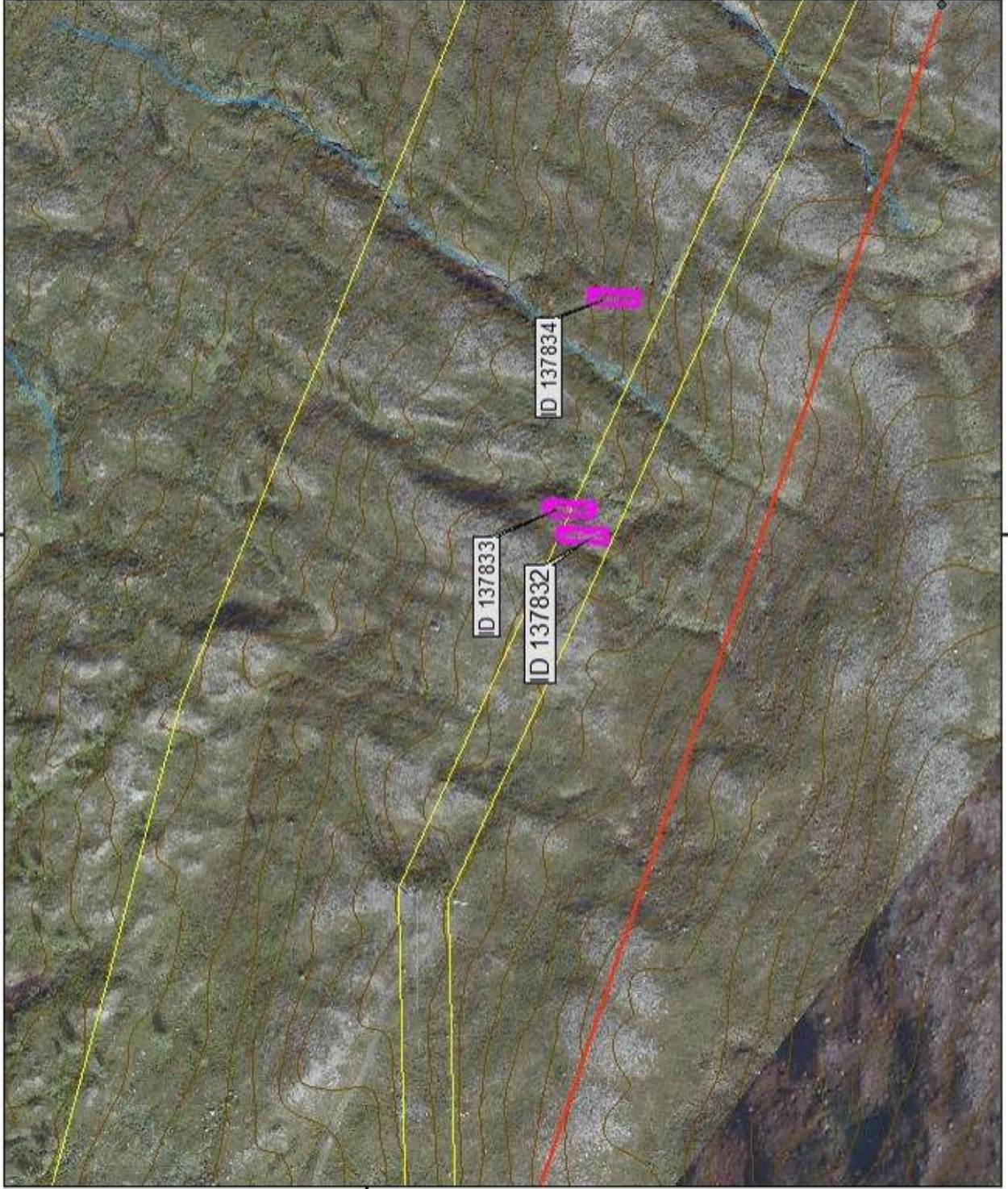


Kart: Evelyn Johnsen 01.11.2010.

Kartet er i WGS 84, UTM sone 35N.

7 823 700

391 000



7 823 700

391 000

Tegnforklaring

- Skaidi-Kvalsund_foreløbig_
- Kraftlinje

- ID 137832
- ID 137833
- ID 137834

Fangstlokalitet

R Automatisk freda

0 12,25 50 75 100
Meters

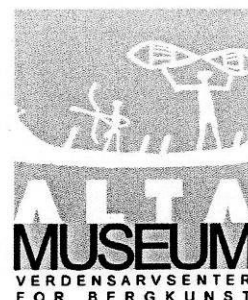


FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMARKKU FYLKKAGIELDA

Areal- og kulturvernavdelinga
Areal- og kultursuodjalariissodat

Vedlegg 3 Rapport fra VAM

Verdensarvsenter for bergkunst – Alta Museum IKS.
Adresse: Altaveien 19. 9518 Alta.
Phone: +47 78 45 63 30, fax:+ 47 78 45 63 50
Org. Nr 990717834



Rapport fra befaring for Finnmark Fylkeskommune, 26.10.10

Den 26.10.10 foretok VAM på bestilling fra FFK to undersøkelser av kulturminner og kulturminneområder i Alta.

Første befaring ble foretatt langs Skoddavarremoan på Skillemo, og her ble det sjekket etter trekull i grop F52, kulturminneID 138072-4. Ved hjelp av jordborr ble det stukket i gropa, og trekull ble konstatert i alle voller. En prøve ble tatt nederst i østre voll, se vedlegg 1. Prøven vil bli sendt FFK.

Timer, to ansatte: 1,5 x 2: 3 timer
Kjøring: 25 km.

Kostnader ved leie av personalet VAM og kjøregodtgjørelse = kr.1235,-

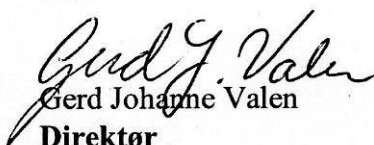
Andre befaring ble foretatt i Tollevika, like ved kulturminneområdet ID 111003. Her ble det tatt to prøvestikk for å kunne konstatere hvor funnområdet slutter. Prøvestikkene var 30 x 30 cm store og det ble ikke gjort noen funn i dem. Se vedlegg 2 for plasseringen av prøvestikkene.

Timer, to ansatte: 1 x 2: 2 timer.
Kjøring: 10 km.

Kostnader ved leie av personalet + kjøregodtgjørelse = kr. 794

Totale kostnader kr. 2029 settes inn på konto: 49011437183 og merkes leie av personal.

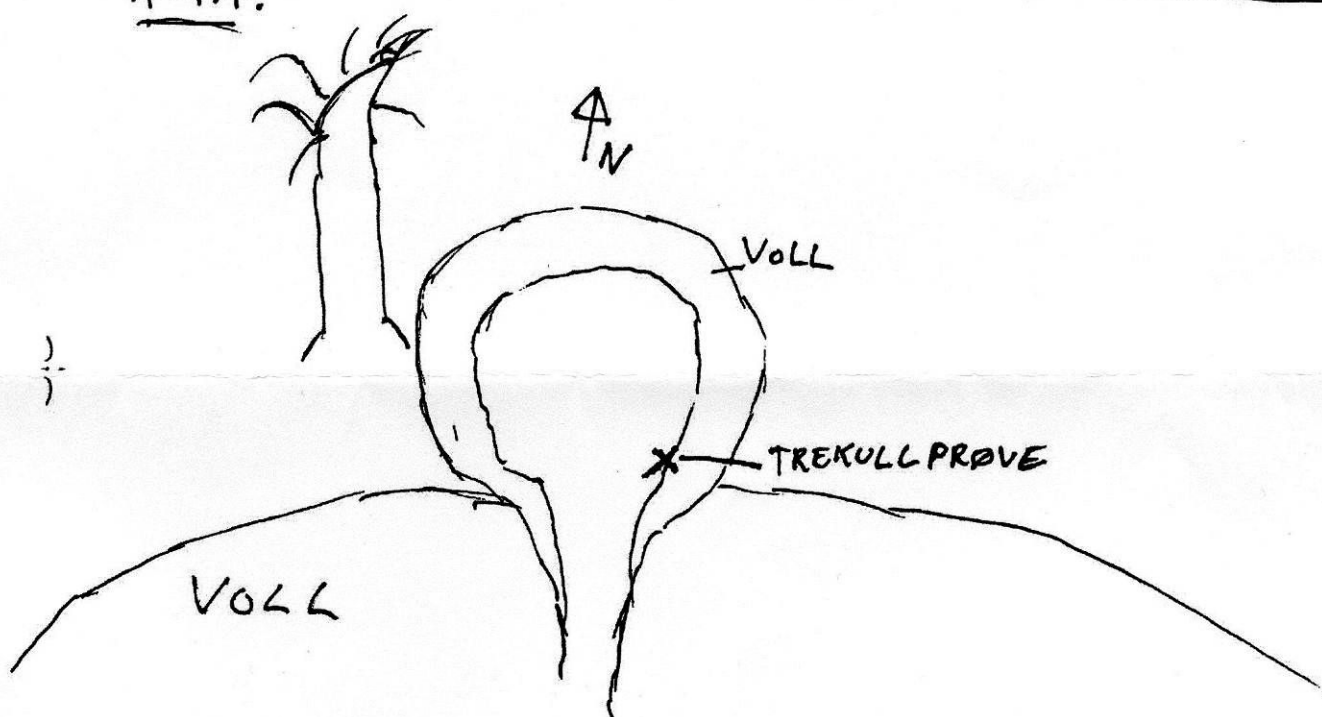
Mvh


Gerd Johanne Valen
Direktør

Verdensarvsenter for bergkunst
- Alta Museum


Martin Hykkerud
Prosjektleder

PLASSERING AV TREKULLPRØVE, GROP F52, SKODDVARKEMOA, ALTA.



- MARTIN R. HYKKERUD
27.10.10

Vedlegg 4: Skjema for ^{14}C datering ID 138072

Lab.ref. T-



Nasjonallaboratoriet for ^{14}C datering
Sem Sælandsv. 5, NTNU-Gløshaugen, 7491 Trondheim
Tlf. 73 59 33 10 Fax 73 59 33 83

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering (se rettledning)

- Oppdragsgiver: Finnmark fylkeskommune, Areal- og kulturvernavdelinga, Henry Karlsens plass 1, 9815 Vadsø
- Prøvematerialets art: Trekull Mengde: 14gram
- Mengdeklassifisering (må angis - se rettledn.): (sett kryss) A: B: X C: AMS:
- Prøvens merke: F52 ID 138072-4
- Prøven funnet av: Martin Hykkerud, VAM Tidspunkt: 26.10.10
- Funnsted: Skoddevarremoen, Alta
- Greenwich koord. (må oppgis) : Bredde: 814173.8 Lengde: 7776509.1 UTM: 33N
- Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold (legg ved stratigrafisk skisse eller lignende som viser context):

Funnet under arkeologisk registrering. Prøven stammer fra en mulig tjærehjell (F52), dette vil si at prøven kan inneholde trekull fra tyrived.

”Sitetype”: Mulig tjæremile ”Context”: Kullkonsentrasjon
- Beskrivelse av prøvematerialet: Trekull, mulig fra tyrived
- Antatt alder, evt. I henhold til tidligere datering: uviss datering

Tidsperiode: Alder BP:
- Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet: lagt i funnpose
- Ønskes evt. restmateriale i retur? Nei
- Eventuelle andre opplysninger, for eksempel om artsbestemmelse av tre og trekull: Nei

Dato: 03.11.2010

Underskrift:



LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT


Oppdragsgiver: Johnsen, Evelyn
Finnmark fylkeskommune, Areal- og Kulturvernavdelinga
Henry Karlsens plass 1, 9815 Vadsø


DF-4420

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-1761	F52 ID 138072-4 Skoddevarremoan, Alta Finnmark	Treku11 Furu		240 ± 30	Y.enn AD1650	-25.1

Dato: 14 FEB 2011

Laboratoriet for Radiologisk Datering


Sølvi Stene


Einar Værnes

FORKLARING TIL DATERINGSRAPPORTEN

Med prøvens ^{14}C alder forstås den tid som er medgått siden opptaket av biogent kullstoff opphørte. (Nåtid er satt til AD 1950). Den angitte feilgrense representerer et standardavvik slik som det defineres i statistikken, og dette innebærer at det vil være ca. 68% sannsynlighet for at prøvens alder faller innenfor denne feilgrense. Det oppførte standardavvik inkluderer usikkerhet i bestemmelsen av prøvens ^{14}C innhold og usikkerhet ved korreksjon for isotopisk fraksjonering. Halveringstiden for ^{14}C er forutsatt 5570 år.

Kalibrert alder finnes ved sammenlikning med målinger av ^{14}C aktivitet i årringdaterte treninger. Korrekt historisk alder vil med 68% sannsynlighet ligge i det oppgitte intervall, men på grunn av uregelmessigheter i kalibreringskurven er det uklart hvilken del av intervallet som er mest sannsynlig. Mer detaljerte opplysninger om dette kan fås ved henvendelse til laboratoriet. Det er benyttet et kalibreringsprogram utarbeidet ved University of Washington, Seattle (Stuiver & Reimer, 1987).

Ved kalibrering av torv, gytje og sedimentprøver er det antatt et tidsspenn på 100 år for dannelsen av materialet.

For marine prøver inkluderer dateringsresultatet korreksjon for reservoireffekt (havvannets tilsynelatende alder). Denne utgjør 440 år for ^{14}C alder, mens korreksjonen for kalibrert alder er avhengig av hvor prøven er funnet (Sør-Norge, Nord-Norge, Svalbard etc.).

Den oppgitte $\delta^{13}\text{C}$ verdi er anvendt for korreksjon av prøvens aktivitet for isotopisk fraksjonering til -25,0 o/oo relativt PDB.

Når flere fraksjoner av samme materiale er datert, betegnes disse med A, B osv. For gytje/sedimenter er alltid A den lutløselige del og B den uløselige. For skjell regnes fraksjonene utenfra, dvs. A er den fraksjon som først frigjøres ved etsing med syre.

KJEMISK FORBEHANDLING

Trekull, tre og torv

Prøven ble behandlet med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne mulig innhold av humussyrer. Videre ble den behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for fjerning av karbonater.

Gytje/sedimenter

A. Lutløselig fraksjon

Prøven ble ekstrahert med fortynnet natriumhydroksydoppløsning (10g/100ml) og utfelt med saltsyre. Uløst del sentrifugert ut før utfelling.

B. Lutløselig fraksjon

Uløst del ble behandlet med fortynnet saltsyre (5ml/100ml) for å fjerne mulig innhold av karbonater.

Skjell

Det ytterste laget av skjellene ble etset bort med fortynnet saltsyre for å fjerne belegg med mulig innhold av yngre karbon.

Bein

Uorganisk fraksjon fjernet ved behandling med fortynnet saltsyre (25ml/100ml) under vakuum. Deretter behandlet med kald natriumhydroksydoppløsning (5g/100ml) for å fjerne humussyrer. Kollagenet ekstrahert med varmt destillert vann med pH=3 (justert med saltsyre), og inndampet til tørrhet.

Oktober 1994

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Vedlegg 5: Skjema for ^{14}C datering ID 138071

Lab.ref. T-



Nasjonallaboratoriet for ^{14}C datering
Sem Sælandsv. 5, NTNU-Gløshaugen, 7491 Trondheim
Tlf. 73 59 33 10 Fax 73 59 33 83

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering (se rettleddning)

1. Oppdragsgiver: Areal- og kulturvernavdelinga, Finnmark Fylkeskommune, Fylkeshuset 9800 Vadsø
2. Prøvematerialets art: Trekull Mengde: 28 gr og 3 gr
3. Prøvens merke: Kullprøve 1 tatt fra flate og kullprøve 2 tatt fra profil, Skoddavarremoen ID 138071
4. Prøven funnet av: Evelyn Johnsen Tidspunkt: 17.06.2011
5. Funnsted: Skoddavarremoen gbnr 24/1, Alta kommune, Finnmark
6. Greenwich koord. (må oppgis) : Bredde: 7776437.1 Lengde: 814078.1 UTM: sone 33
7. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold
(legg ved stratigrafisk skisse eller lignende som viser context):

"Sitetype": Ukjent, Det finnes en tjæremil i nærheten "Context": Tuft 7x6 meter mellom 4 groper plassert i kvadrat, gropene inneholder kull. Kullprøve tatt i sørlig del av tuft. Prøvestikk med 10 cm torv, 3 cm kullag, rødlig skogbunn av sand, ikke brent. Lokalitet ligger i tett furuskog.
8. Beskrivelse av prøvematerialet: Trekull
9. Antatt alder, evt. I henhold til tidligere datering:

Tidsperiode: Ukjent Alder BP:
10. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet: Vasket, tørket
11. Ønskes evt. restmateriale i retur? Nei
12. Eventuelle andre opplysninger, for eksempel om artsbestemmelse av tre og trekull: Ja



LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU – Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7491 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver:

Johnsen, Evelyn
Finmark fylkeskommune, Areal- og Kulturvernavdelinga
Henry Karlsens plass 1, 9815 Vadsø

DF-4420

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TRa-2967	KP1 flate, ID 138071 Skoddavarremoene, Alta Finmark	Trekull Furu		200 ± 25	Y.enn AD1665	-25.0
TRa-2968	KP2 profil, ID 138071 Skoddavarremoene, Alta Finmark	Trekull Furu		200 ± 30	Y.enn AD1665	-25.7

Dato: 17 OCT 2011

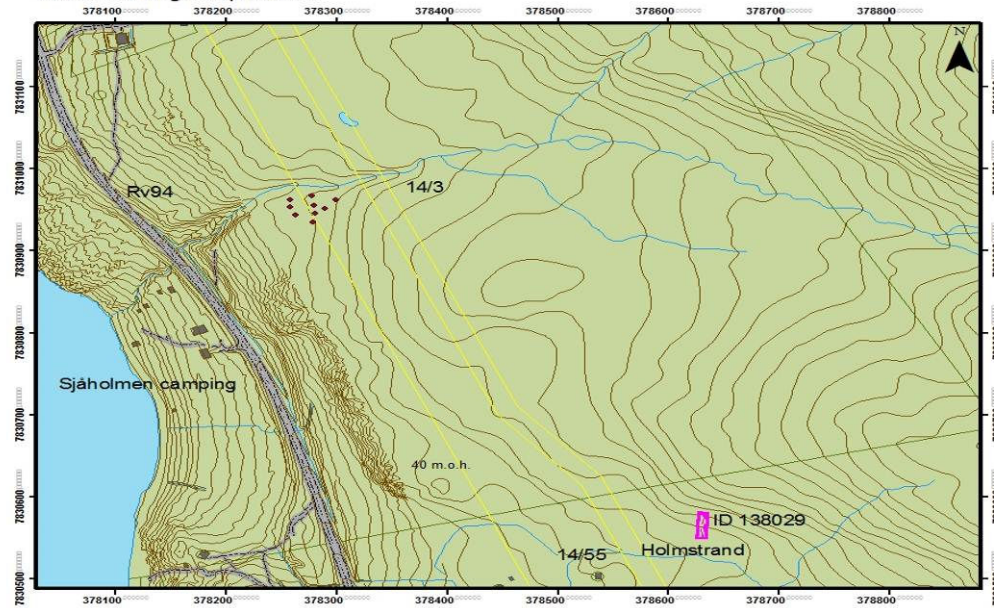
Laboratoriet for Radiologisk Datering

Helene Svarva

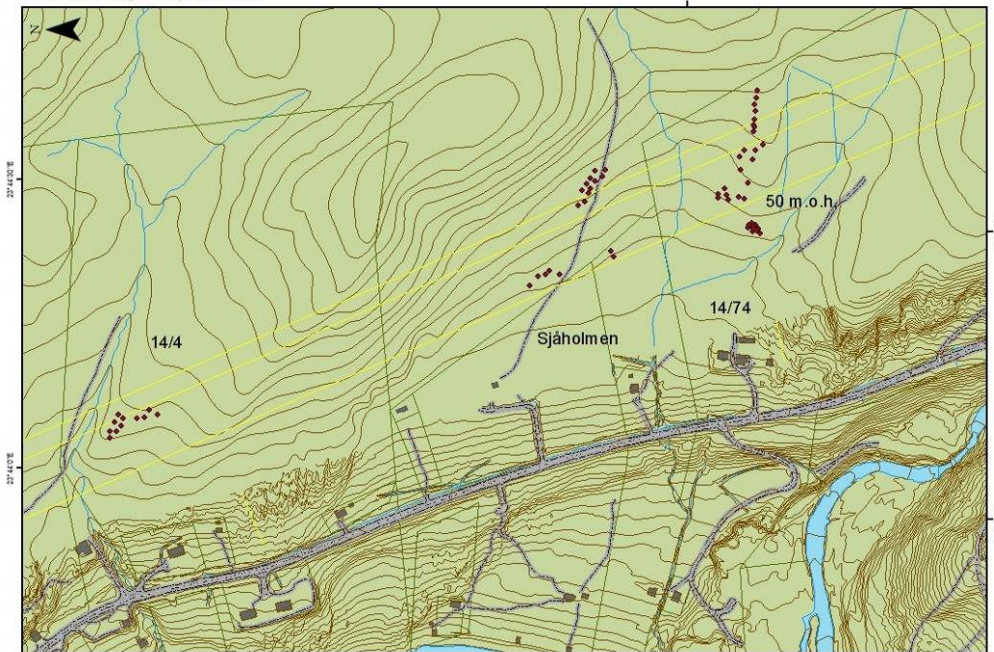
Einar Værnes

Vedlegg 6: Kart over områder for prøvestikk

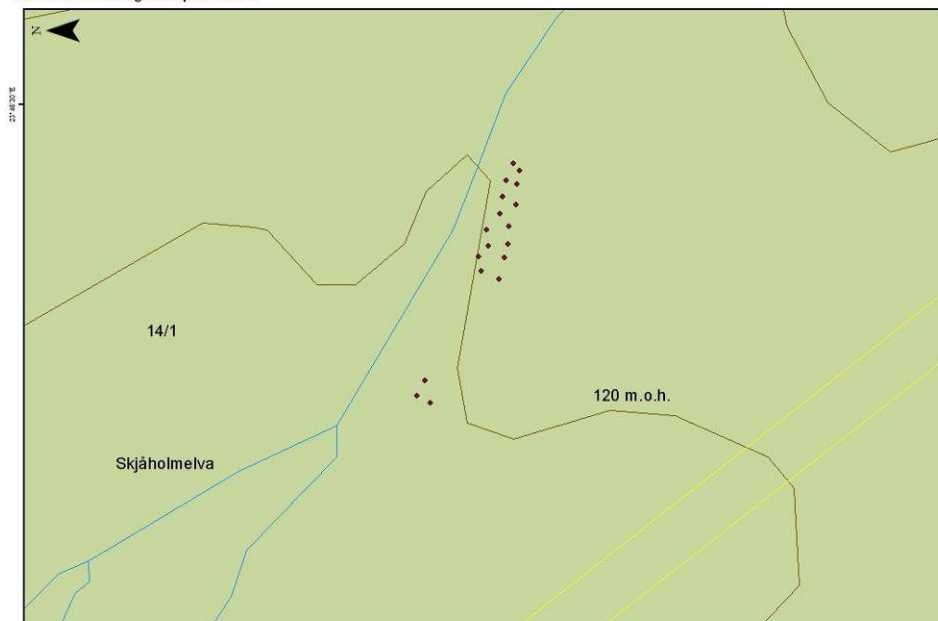
1 Kvalsund. Negative prøvestikk



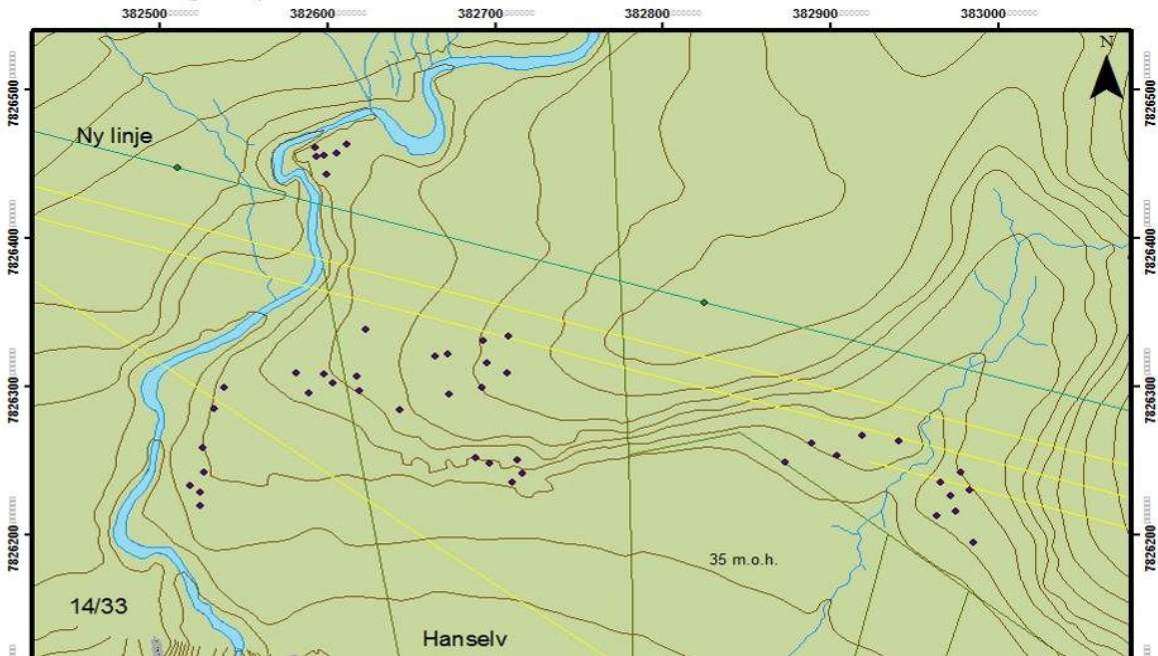
Kvalsund. Negative prøvestikk



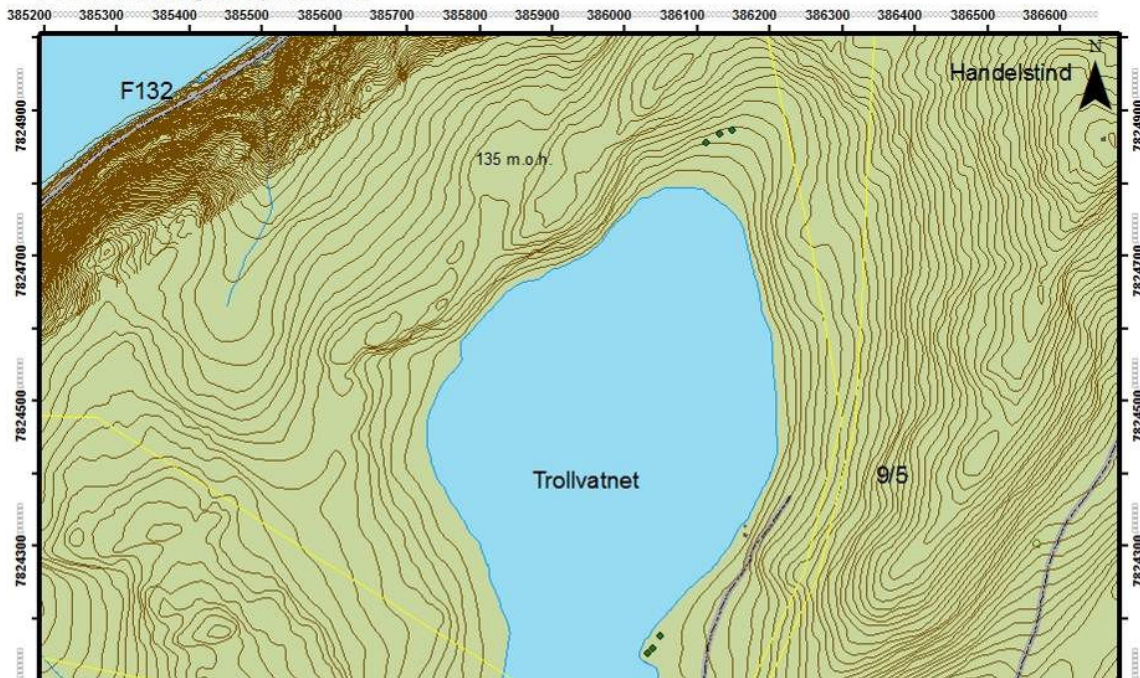
3. Kvalsund. Negative prøvestikk



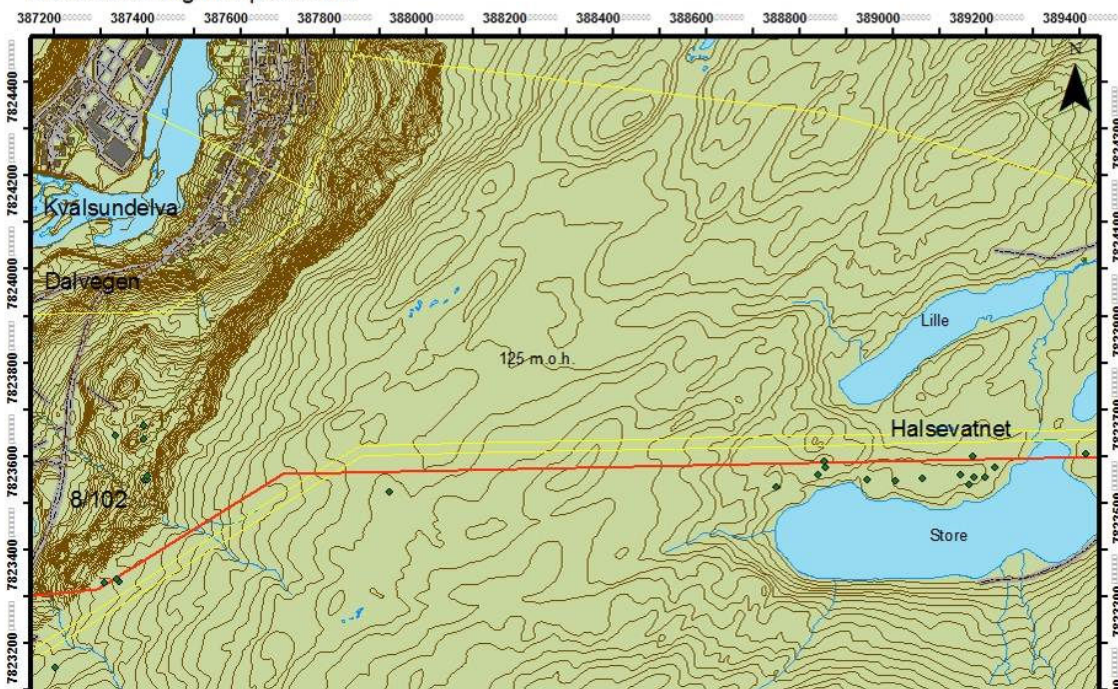
4 Kvalsund. Negative prøvestikk



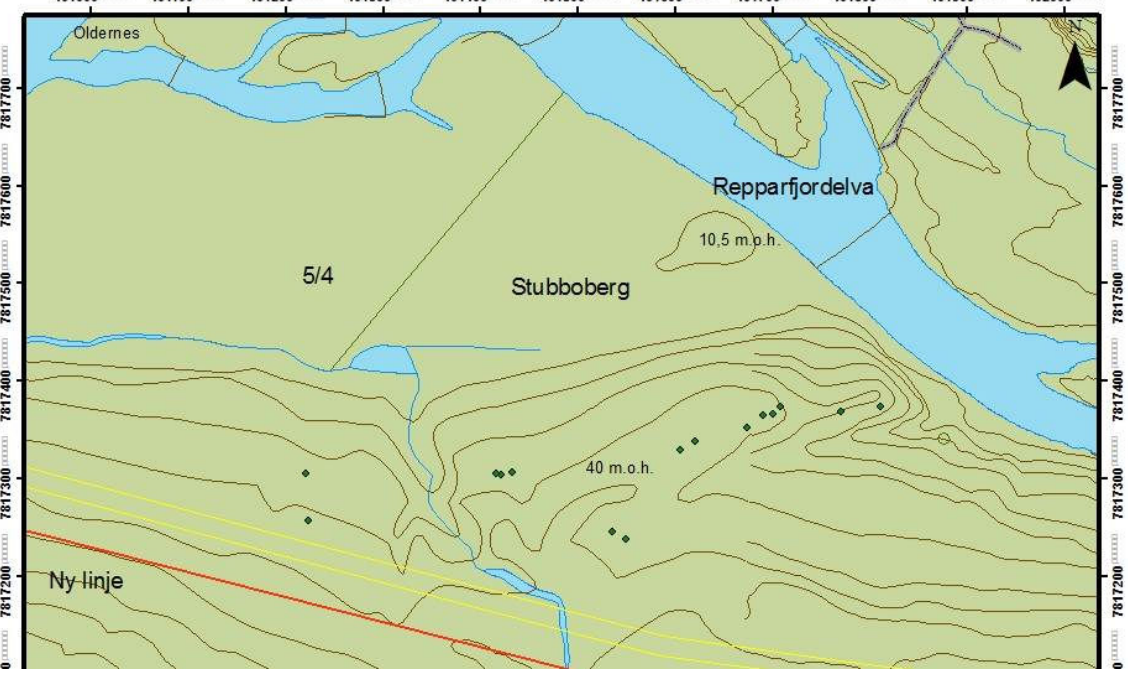
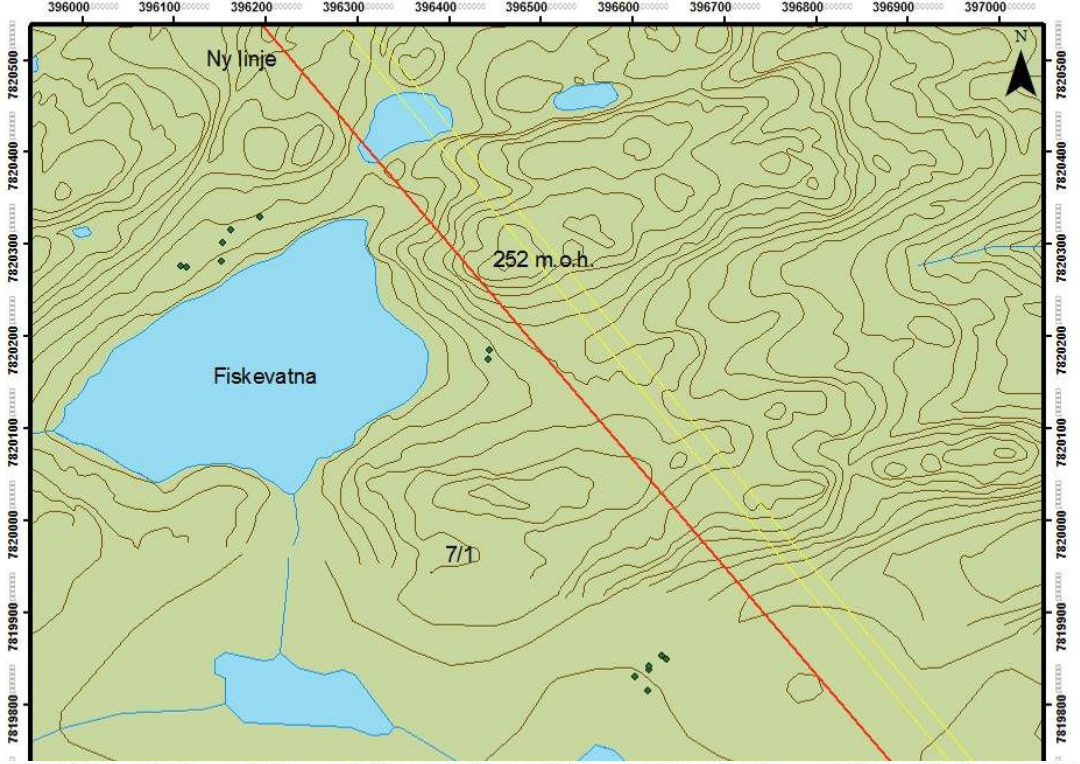
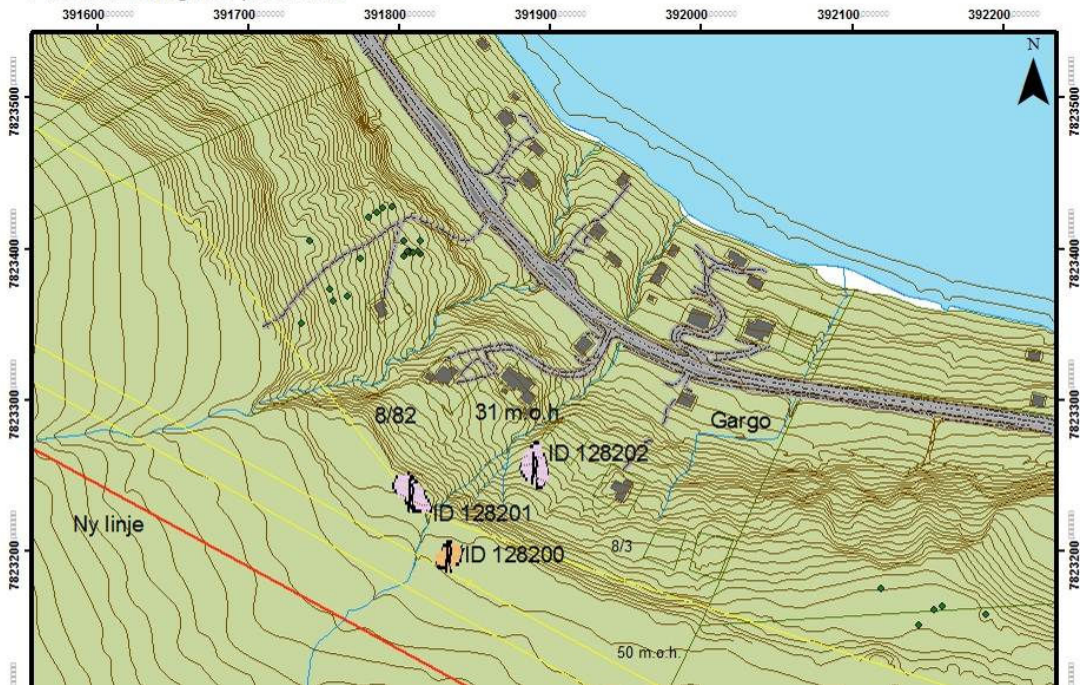
5 Kvalsund. Negative prøvestikk

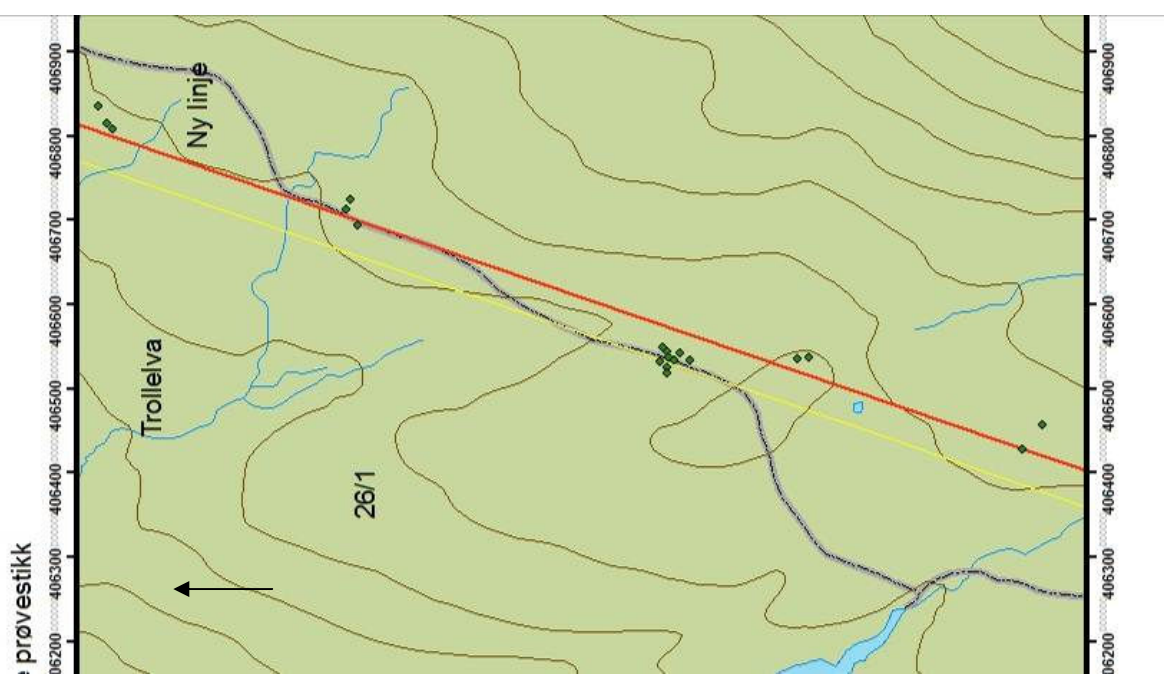
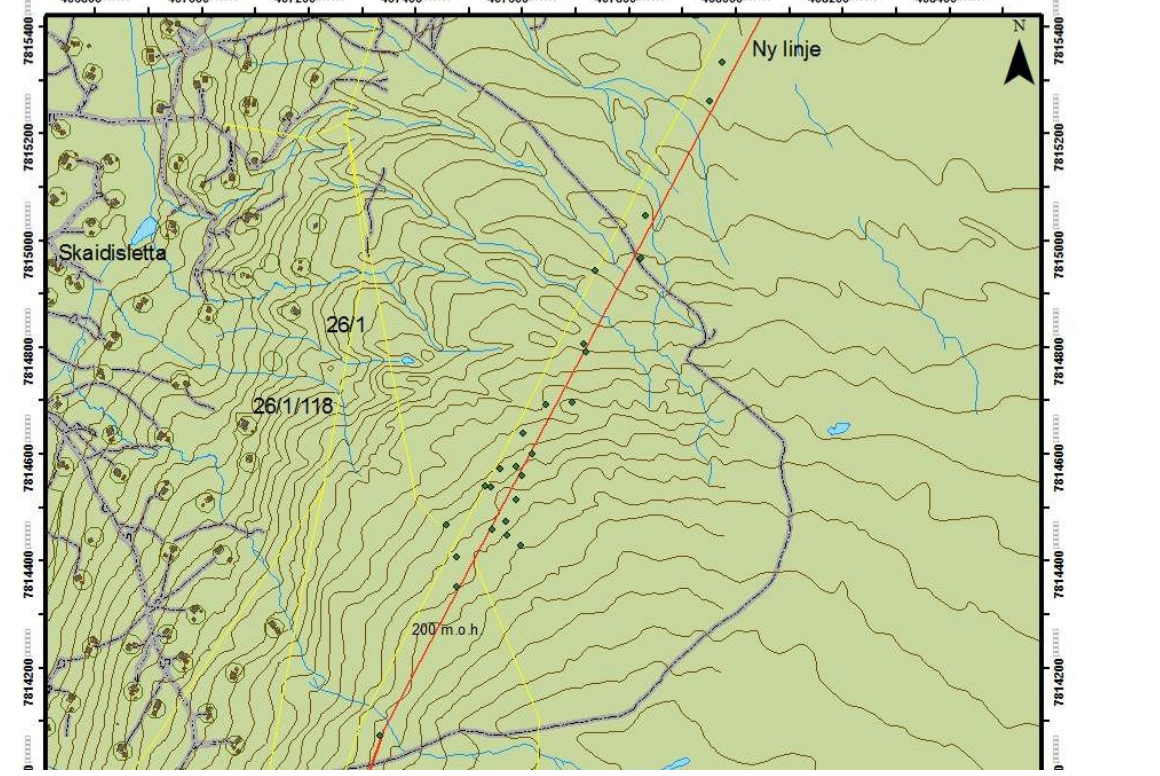
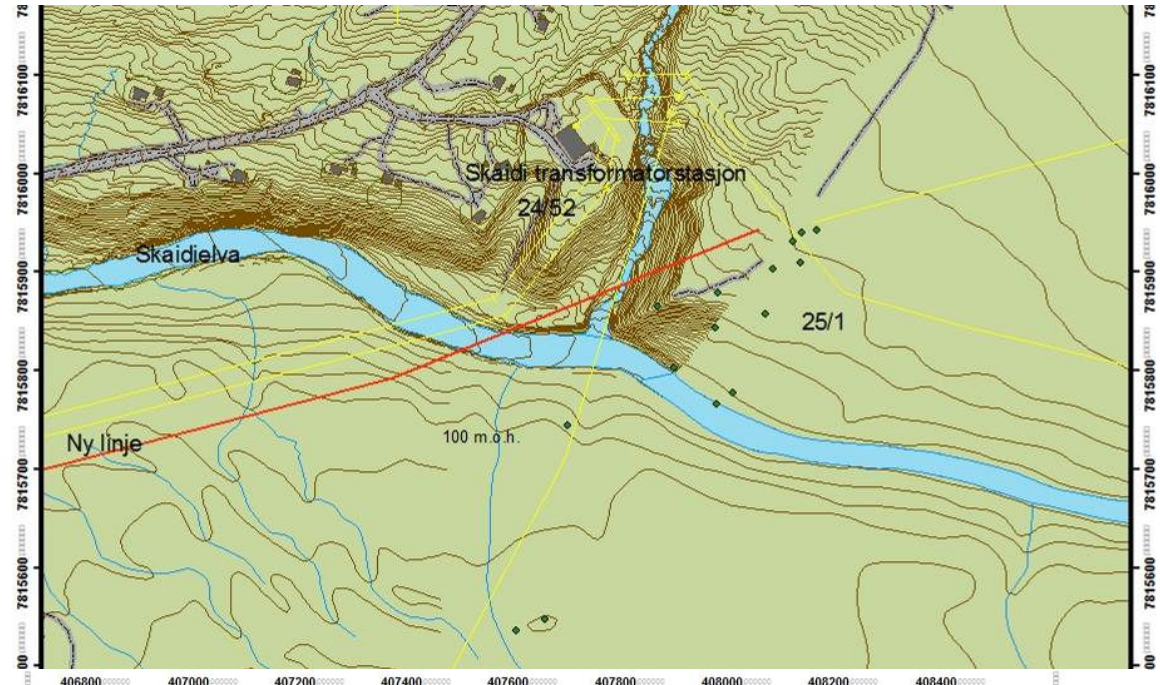


6 Kvalsund. Negative prøvestikk

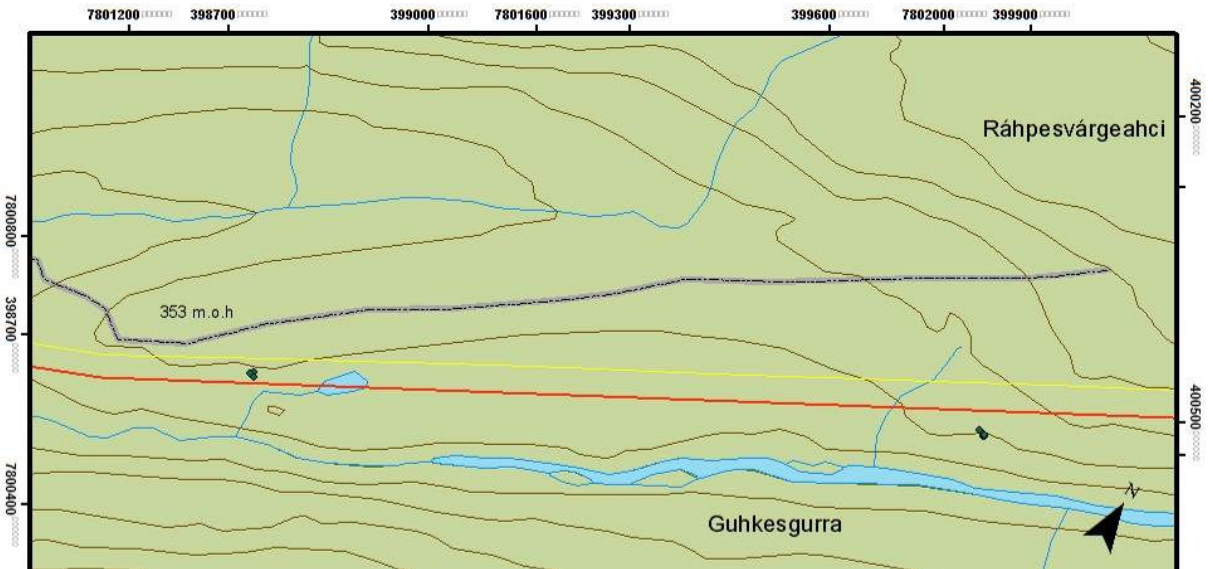
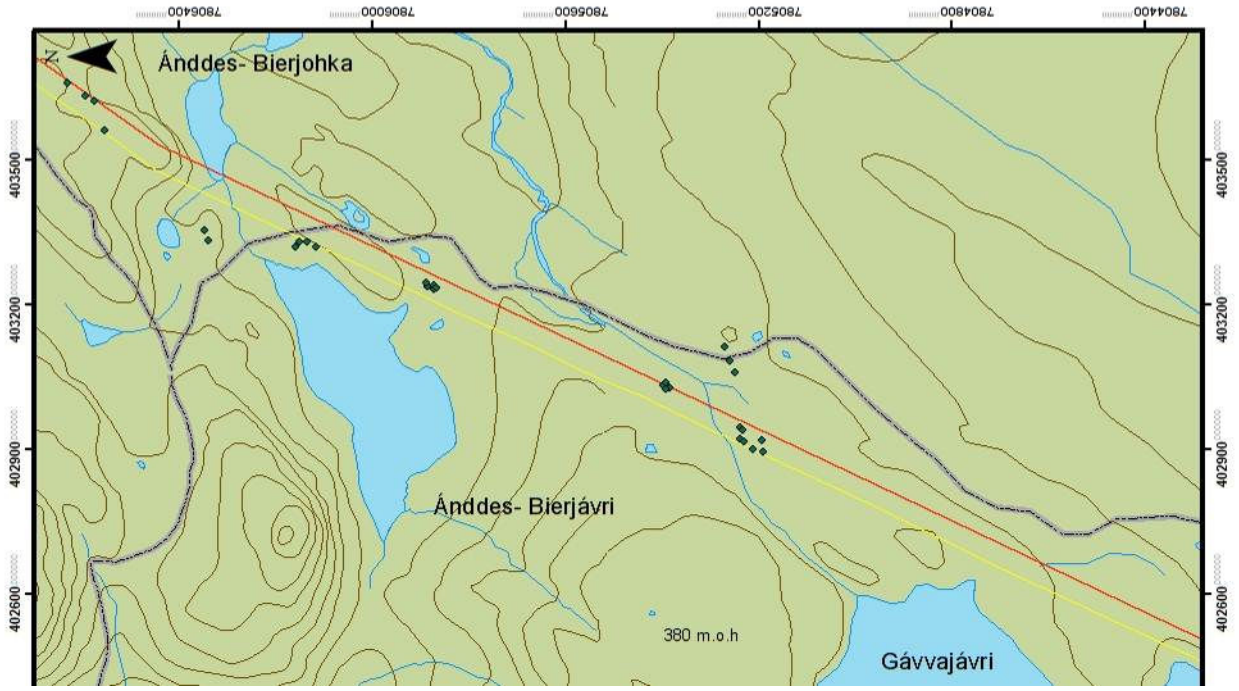
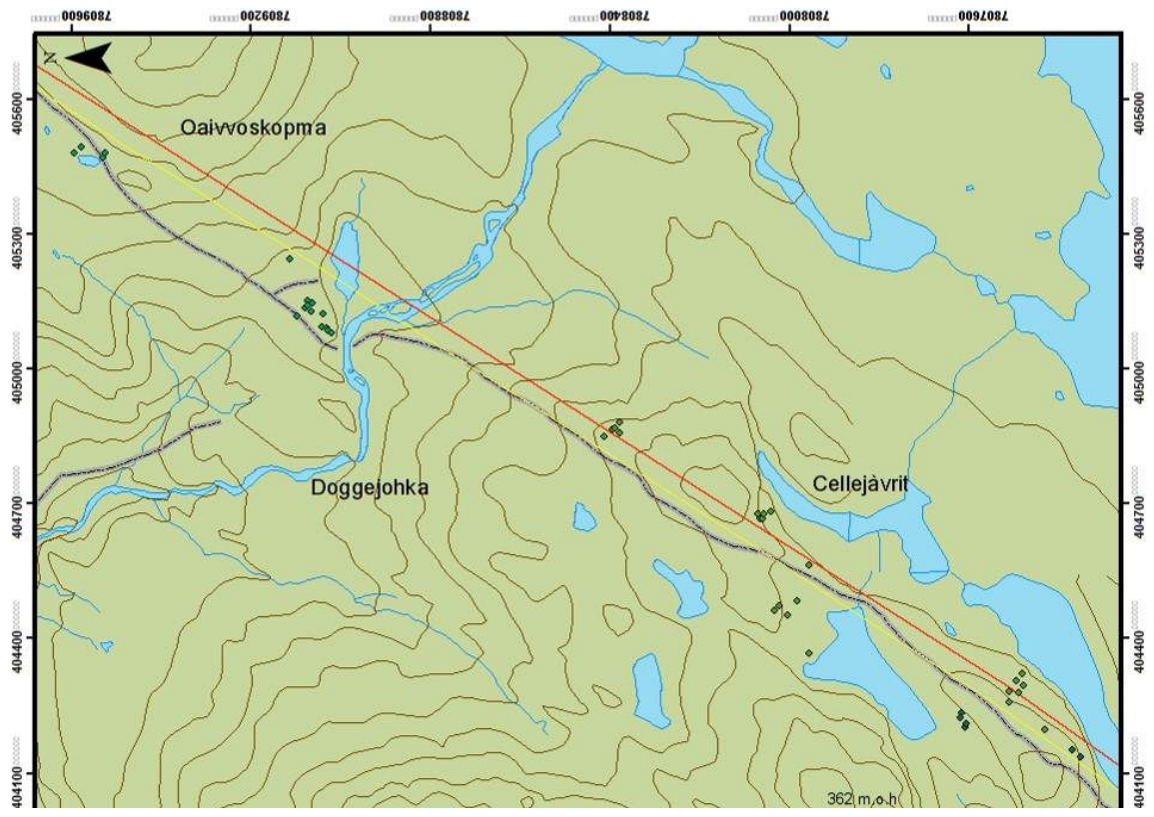


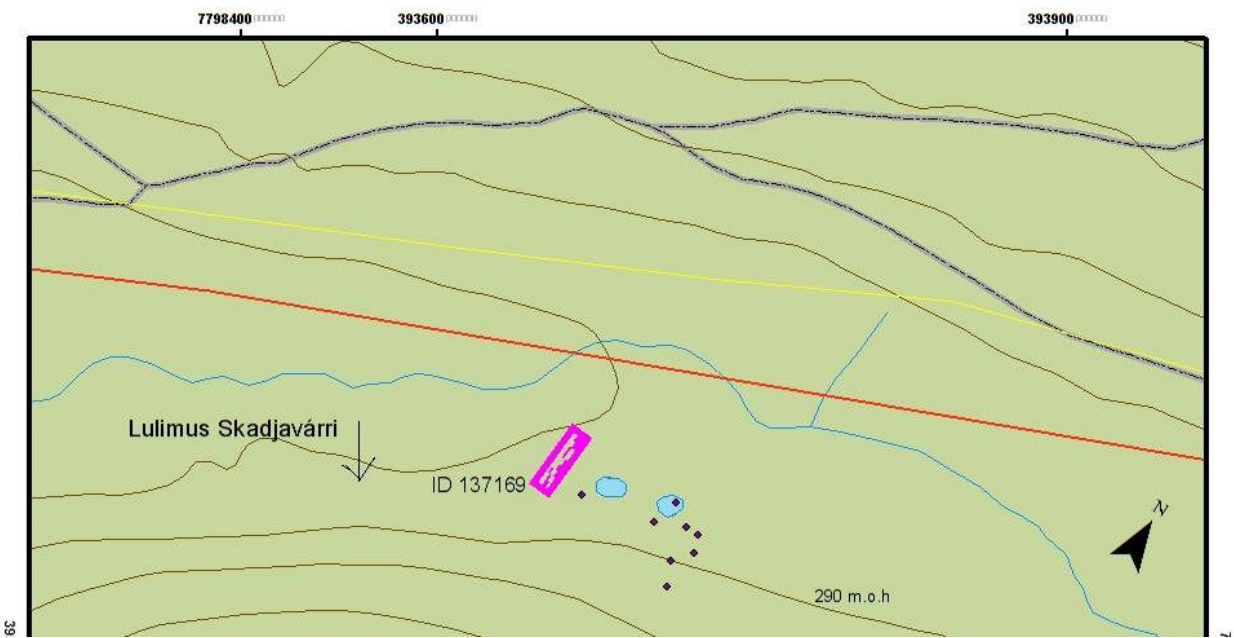
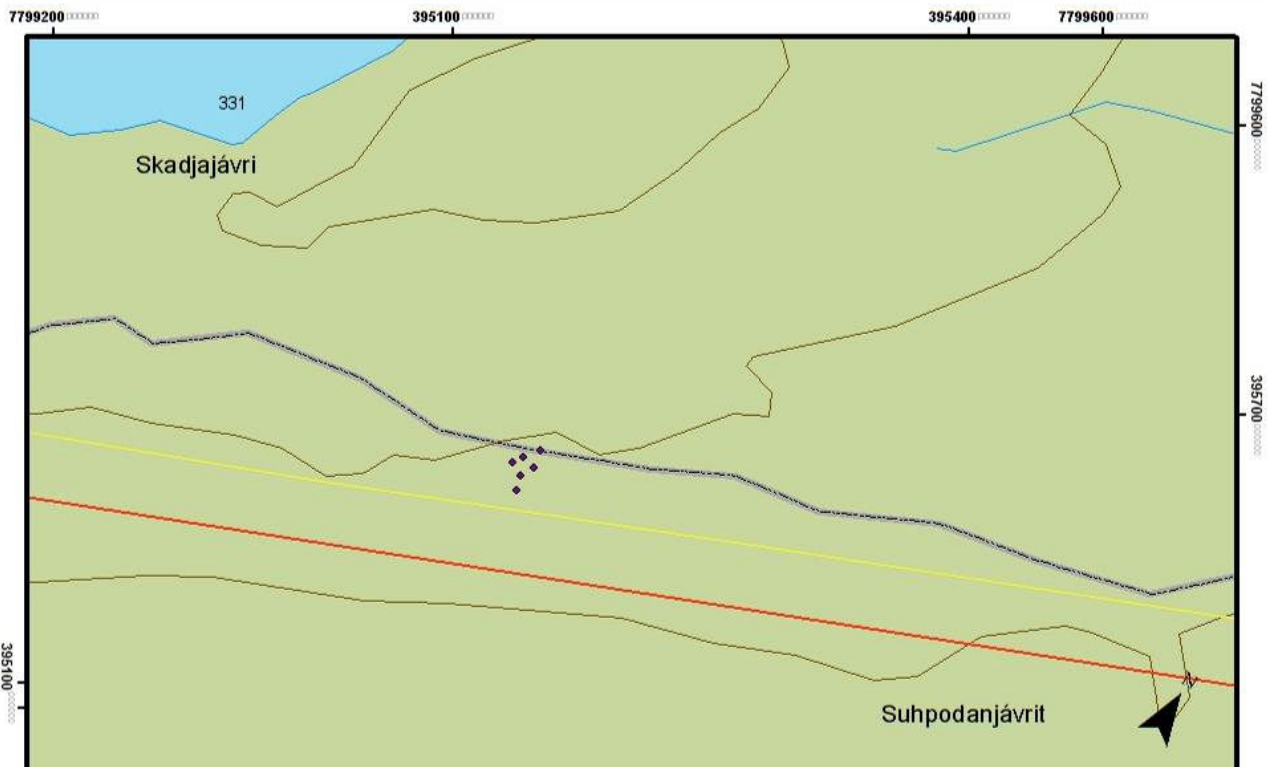
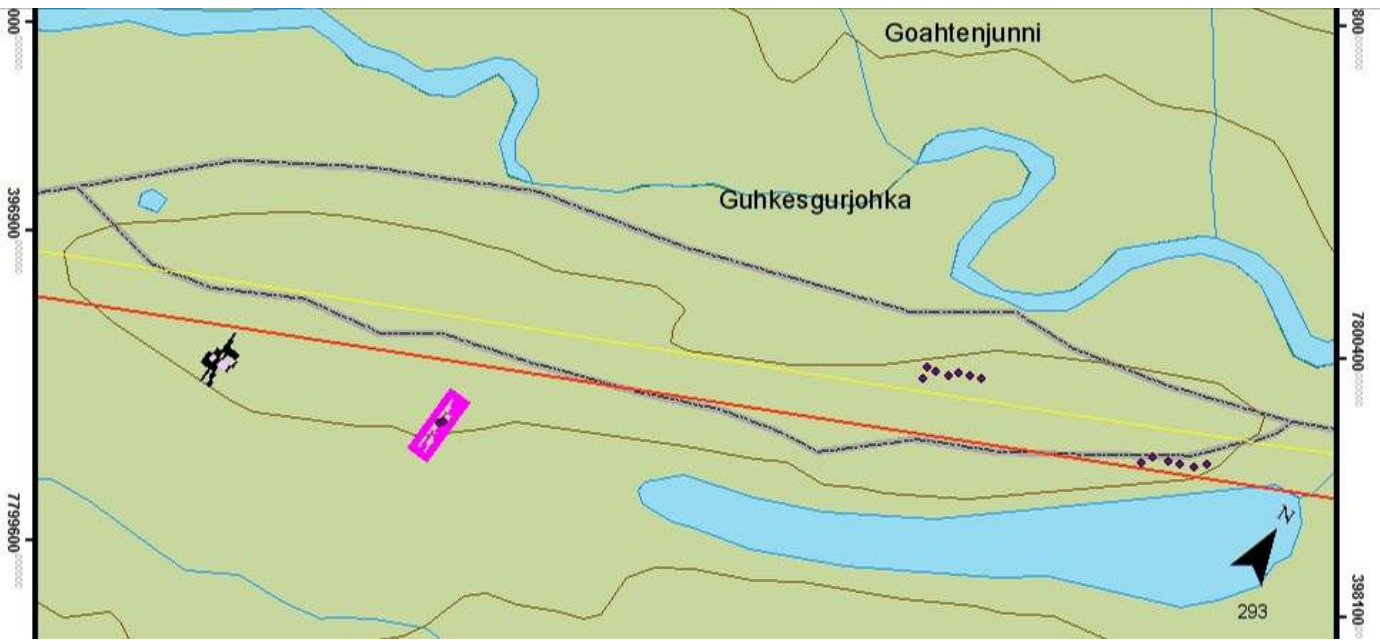
7 Kvalsund. Negative prøvestikk

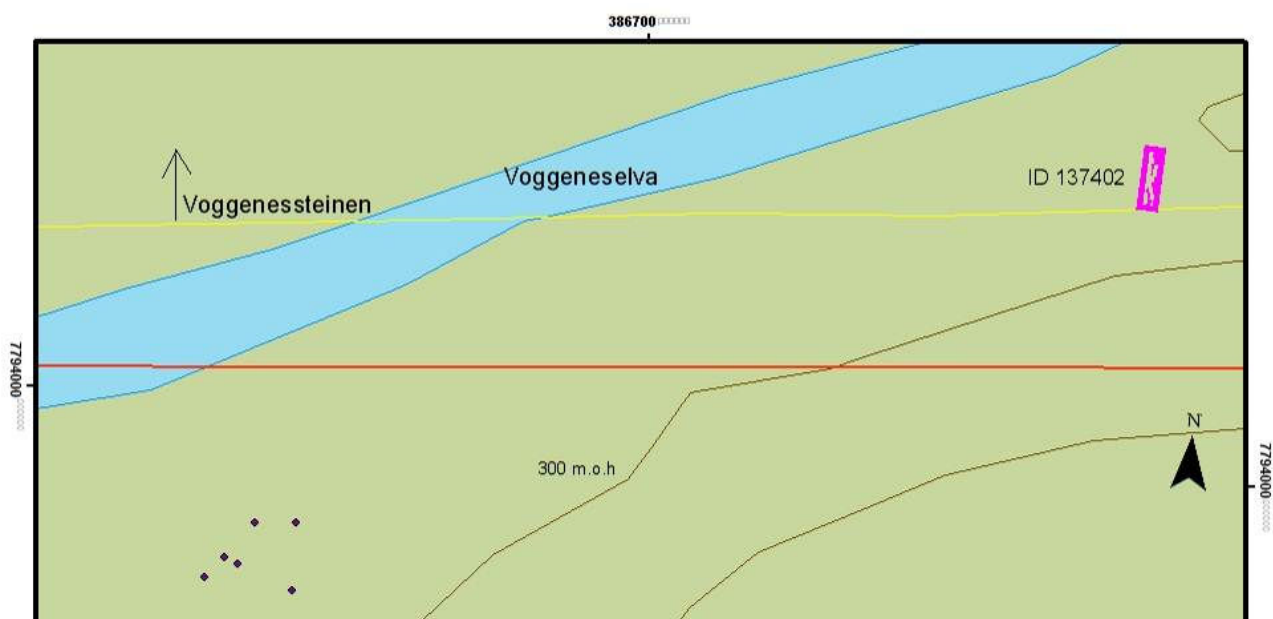
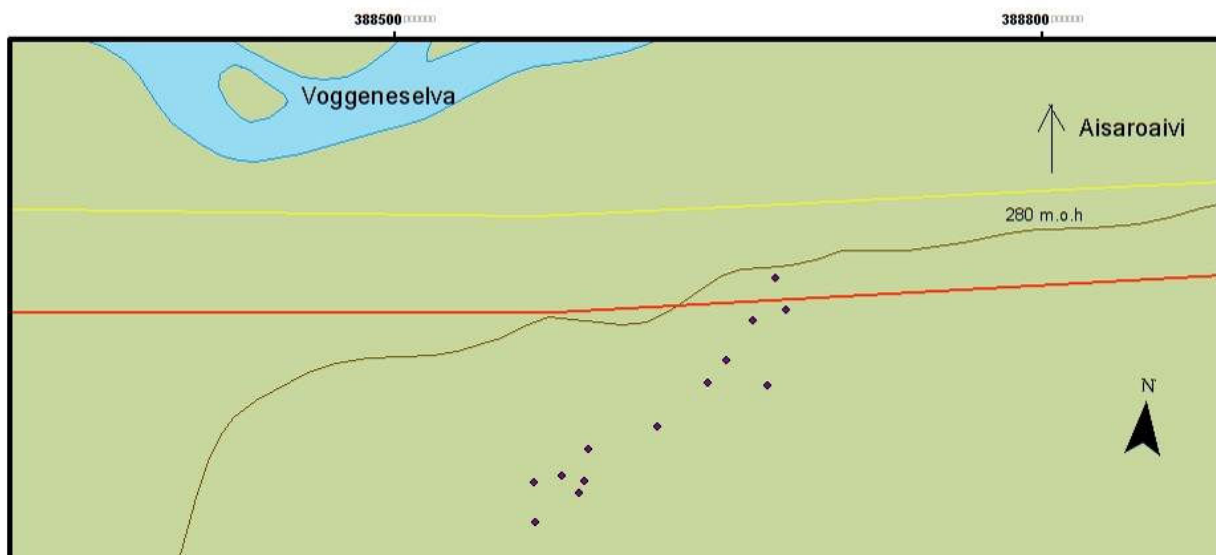
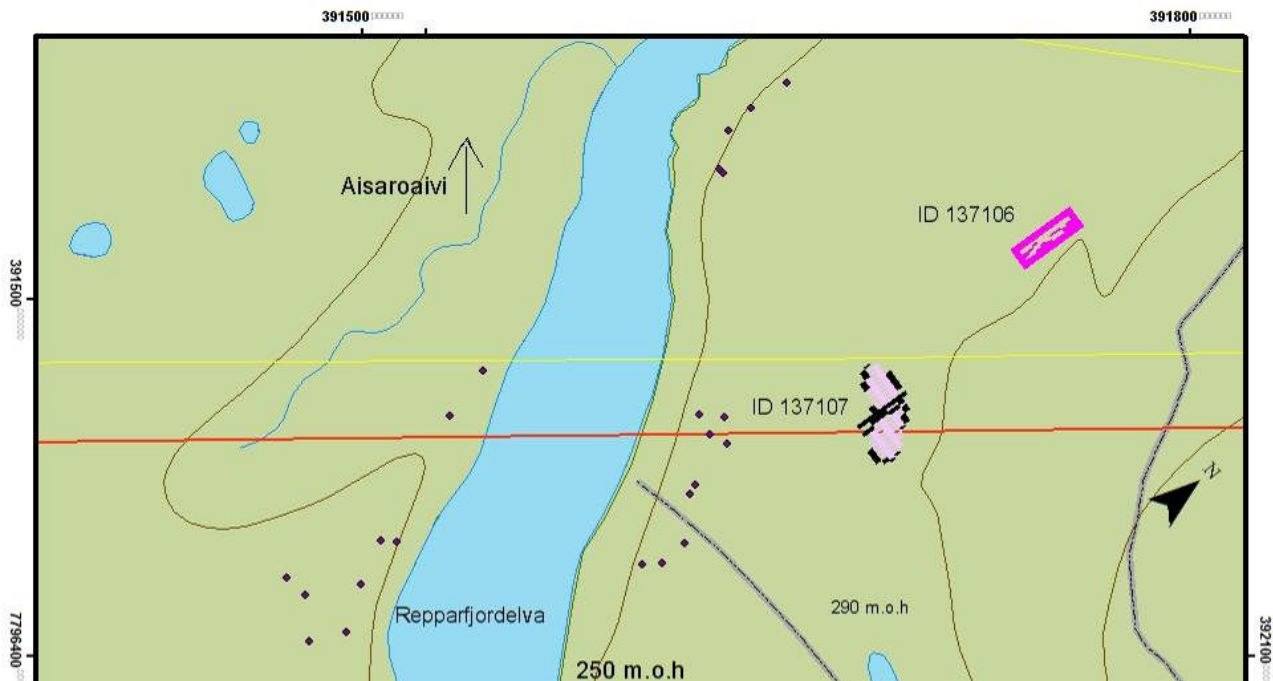


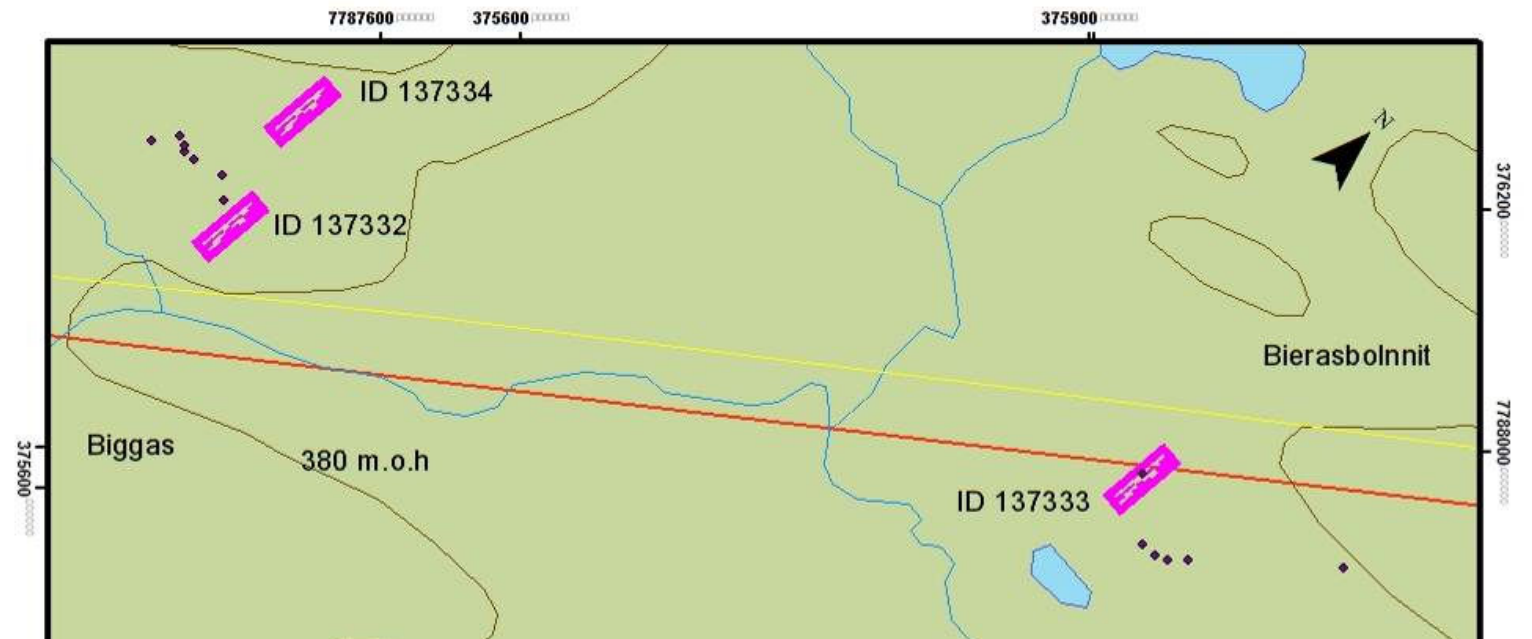
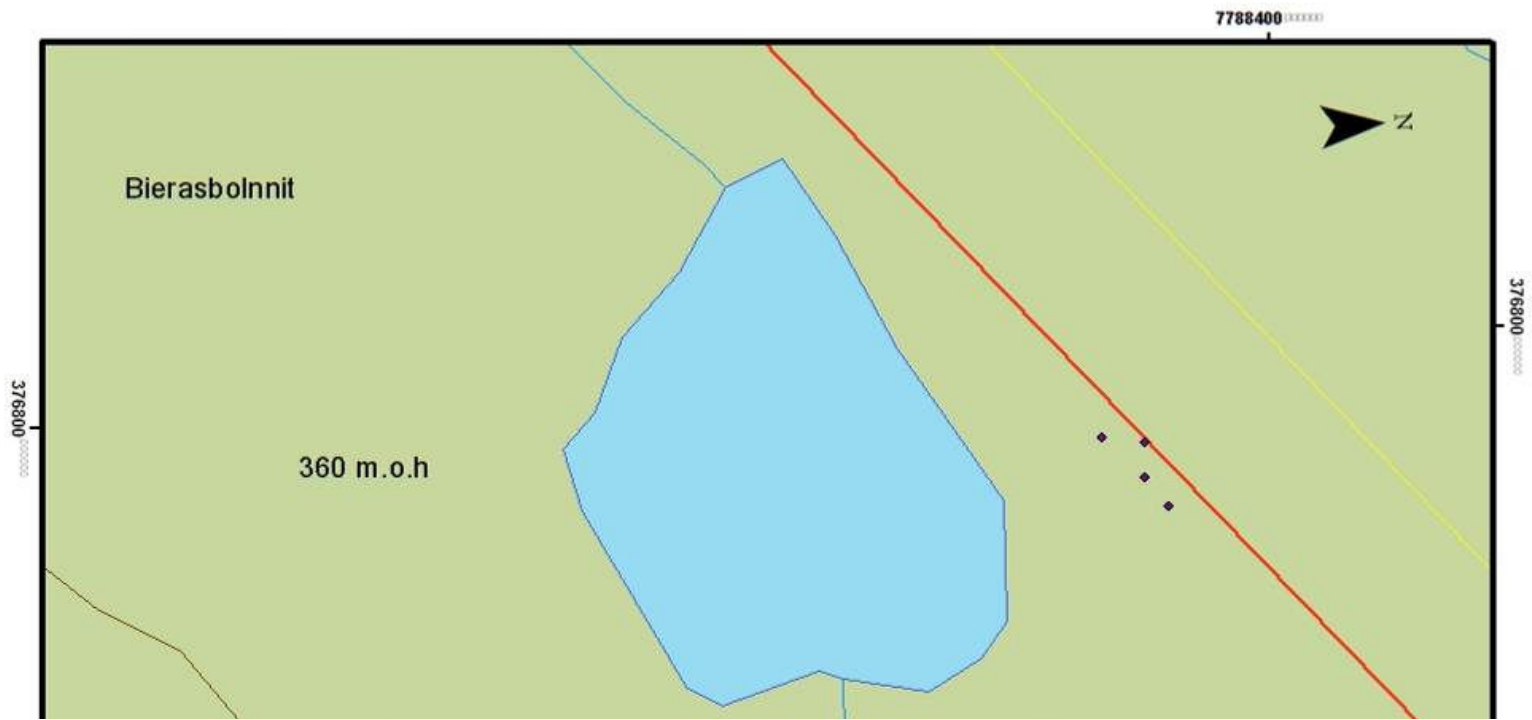
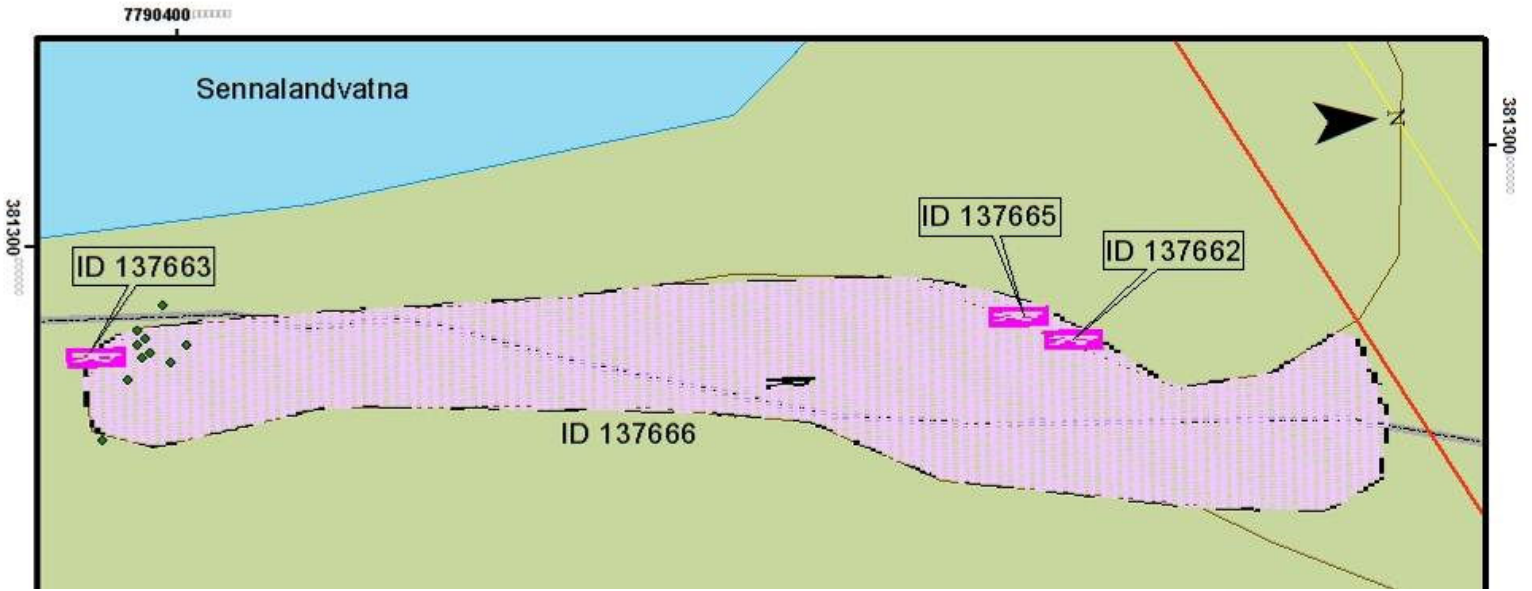


prøvestikk









Punkter for prøvestikk ved Leirbotnvann mangler.